

3335y_Az_Q2017_Yekun imtahan testinin sualları

Fənn : 3335Y Əhali tələbatı və istehlakının iqtisadiyyatı və idarə edilməsi

1 İctimai tələbatı

- ☐ nazirin
- ☒ orta əhali tələbatı
- ☐ fərdi
- ☐ əhəlinin tələbatı
- ☐ ailənin

2 Əhali tələbat təsnifatı deyil

- ☐ kənd təsərrüfatı
- ☒ dövlət
- ☐ şəhər
- ☐ kənd əhalisi
- ☐ sənaye məşulu

3 Maddi tələbat deyil

- ☐ resurs
- ☒ xidmət
- ☐ qeyri ərzaq
- ☐ ərzaq
- ☐ istehlak

4 Tələbatın resurs təminatı

- ☐ idxal
- ☒ gəlir
- ☐ ÜDM
- ☐ yığım
- ☐ investisiya

5 Əhəlinin tələbat növü deyil

- ☐ yığım
- ☒ ekologiya
- ☐ qeyri ərzaq
- ☐ ərzaq
- ☐ xidmət

6 Tələbat sistemi

- ☐ sosial qrupları
- ☒ formalarıdır
- ☐ mənbələrdir
- ☐ əlaqədir
- ☐ əhəli qrupları

7 Tələbatın meyarı

- ☐ komplekslik
- ☒ ödənilmə dərəcəsi
- ☐ məhsulun keyfiyyəti
- ☐ məhsulun həcmi

☐ əhalinin güzaranı

8 Tələbat göstəricidir

- ☐ regional inkişaf
- ☒ həyat səviyyəsi
- ☐ tərəqqi
- ☐ inkişaf
- ☐ elmi-texniki tərəqqi

9 Tələbatın ödənilməsi dərəcəsi

- ☐ ticarət dövriyyəsi
- ☒ normalar nisbət
- ☐ orta istehlak
- ☐ minimum və maksimum
- ☐ adam başına istehlak

10 Tələbatın ödənilməsi meyarı

- ☐ region istehlakı
- ☒ maksimum istehlak
- ☐ adam başına istehlak
- ☐ minimum istehlak
- ☐ ailə istehlakı

11 Tələbatın təsnifatı deyil

- ☐ milli gəlir
- ☒ ÜDM
- ☐ sosial tələbat
- ☐ mənəvi tələbat
- ☐ maddi tələbat

12 Tələbat təsir edən amil

- ☐ idxal
- ☒ gəlirlər
- ☐ istehsal
- ☐ xərc
- ☐ ixrac

13 Minimum tələbat

- ☐ proqnoz normaları
- ☒ istehlak səbəti
- ☐ ehtiyac minimumu
- ☐ yaşayış minimumu
- ☐ normalar

14 Bazar tələbi qanunu

- ☐ maksimum hədd
- ☒ tarazlıq
- ☐ tələbat
- ☐ tələb və təklif
- ☐ təklif

15 Tələbat necə kateqoriyadır

- ☐ dəyər
- ☒ sosial
- ☐ istehsal
- ☐ maddi kategoriyadır
- ☐ mənəvi

16 Sosial tələbat

- ☐ ömür müddəti
- ☒ mənəvi tələbat
- ☐ inkişafda tələbat
- ☐ maddi tələbat
- ☐ artım

17 Tələbatın regionlaşması

- ☐ inkişaf səviyyəsi
- ☒ məhsuldar qüvvələr
- ☐ iş yerləri
- ☐ əhalinin sayı
- ☐ yoxsulluq

18 Tələbatın təşkili

- ☐ mənfəət
- ☒ bazar tələbi
- ☐ kommersiya
- ☐ əhalinin tələbi
- ☐ gəlirlilik

19 Tələbatın coğrafi amili

- ☐ ölkədə inkişaf
- ☒ insan amili
- ☐ iqlim
- ☐ təbii resurslar
- ☐ maddi istehsal

20 Tələbatın növü deyil

- ☒ doğum və ölüm
- ☐ xidmət
- ☐ istehlak
- ☐ maddi
- ☐ mənəvi

21 Tələbat təşkilati quruluşudur

- ☐ əvəzetmə
- ☐ kompleksli
- ☐ müxtəliflik
- ☒ sistemli
- ☐ dinamika

22 Tələbatın yeri

- ☐ proqnozlaşma
- ☐ ölkəmə
- ☒ idarəetmə

- ☐ tənzimlənmə
- ☐ müqasiyəli təhlil

23 Tələbat iqtisadiyyatı

- ☐ adamlar
- ☒ resurslar
- ☐ xidmət
- ☐ maddi nemətlər
- ☐ bazar tutumu

24 Tələbatın yaranma səbəbi

- ☐ iş yeri
- ☒ mühit
- ☐ ailə tərkibi
- ☐ vəzifə
- ☐ fiziologiya

25 Tələbatın xarakteri

- ☐ müəssisə
- ☐ fərdi
- ☐ özəl
- ☒ ictimai
- ☐ dövlət

26 Tələbatın mahiyyəti

- ☒ ehtiyaclardır
- ☐ istehlakdır
- ☐ idarəetmədir
- ☐ sosial sferadır
- ☐ iqtisadiyyatdır

27 Tələbin funksiyası nədir

- ☐ iqtisadi amillər
- ☒ Tələbin qiymət və digər amillərdən asılılığı
- ☐ gəlirlər və alıcılıq qabiliyyəti
- ☐ təklifin səviyyəsi və inkişafı
- ☐ alıcılıq qabiliyyəti

28 Tələbin qiymət və digər amillərdən asılılığı tələbin funksiyası adlanır. Tələbin qiymət funksiyası aşağıdakı kimi işarə olunur:

- ☐ düzgün cavab yoxdur
- ☐ $D=f+p$
- ☐ $D=h(f)$
- ☒ $D=f(P)$
- ☐ $D=r(d)$

29 Təmin edilməmiş tələb dedikdə nəzərdə tutulur.

- ☐ Dünyanın müxtəlif ölkələri bazar obyektlərinin reallaşdırılması ilə məşğul olur
- ☐ Cəmiyyət üzvlərinin fiziki və zehni qabiliyyətlərinin alqı-satqısı prosesi
- ☒ həqiqi tələbin lazımı əmtəələrin olmaması və ya onların çeşidinin və keyfiyyətinin alıcıların tələbatlarına cavab verməməsi səbəbindən realizə olunmayan hissəsi
- ☐ Konkret əmtəə bazarında müəyyən əmtəəni almaq istəyən bütün alıcıların tələblərinin məcmusu nəzərdə tutulur.

- ☐ Konret zaman kəsiyində alıcının müəyyən qiymətə almaq istədiyi əmtəənin həcmi (miqdarı) nəzərdə tutulur.

30 Tələbin qiyməti, dedikdə

- ☐ Dünyanın müxtəlif ölkələri bazar obyektlərinin reallaşdırılması ilə məşğul olur
- ☐ Konkret əmtəə bazarında müəyyən əmtəəni almaq istəyən bütün alıcıların tələblərinin məcmusu nəzərdə tutulur.
- ☐ Konret zaman kəsiyində alıcının müəyyən qiymətə almaq istədiyi əmtəənin həcmi (miqdarı) nəzərdə tutulur
- ☐ Cəmiyyət üzvlərinin fiziki və zehni qabiliyyətlərinin alqı-satqısı prosesi
- ☒ Konkret zaman kəsiyində alıcının əmtəənin müəyyən kütləsi üçün ödəmək istədiyi maksimum qiymət nəzərdə tutulur.

31 Həqiqi reallaşdırılmış tələb dedikdə

- ☐ Cəmiyyət üzvlərinin fiziki və zehni qabiliyyətlərinin alqı-satqısı prosesi
- ☐ Dünyanın müxtəlif ölkələri bazar obyektlərinin reallaşdırılması ilə məşğul olur
- ☐ Konkret əmtəə bazarında hər bir fərdi alıcının tələbinin həcmi başa düşülür.
- ☐ Konkret əmtəə bazarında müəyyən əmtəəni almaq istəyən bütün alıcıların tələblərinin məcmusu nəzərdə tutulur
- ☒ Məhsul və xidmətlərə olan tələb nəzərdə tutulur

32 Məcmu tələb dedikdə

- ☐ Konkret əmtəə bazarında hər bir fərdi alıcının tələbinin həcmi başa düşülür.
- ☐ Dünyanın müxtəlif ölkələri bazar obyektlərinin reallaşdırılması ilə məşğul olur
- ☐ Cəmiyyət üzvlərinin fiziki və zehni qabiliyyətlərinin alqı-satqısı prosesi
- ☒ Cəmiyyət miqyasında bütün növdən olan məhsul və xidmətlər bazarında iştirak edən bütün alıcıların tələblərinin məcmusu nəzərdə tutulur.
- ☐ Konkret əmtəə bazarında müəyyən əmtəəni almaq istəyən bütün alıcıların tələblərinin məcmusu nəzərdə tutulur.

33 Bazar tələbi dedikdə nəzərdə tutulur.

- ☐ Konkret əmtəə bazarında hər bir fərdi alıcının tələbinin həcmi başa düşülür.
- ☐ Cəmiyyət miqyasında bütün növdən olan məhsul və xidmətlər bazarında iştirak edən bütün alıcıların tələblərinin məcmusu nəzərdə tutulur.
- ☐ Dünyanın müxtəlif ölkələri bazar obyektlərinin reallaşdırılması ilə məşğul olur
- ☒ Konkret əmtəə bazarında müəyyən əmtəəni almaq istəyən bütün alıcıların tələblərinin məcmusu nəzərdə tutulur.
- ☐ Cəmiyyət üzvlərinin fiziki və zehni qabiliyyətlərinin alqı-satqısı prosesi

34 Fərdi tələb dedikdə nəzərdə tutulur.

- ☐ Cəmiyyət miqyasında bütün növdən olan məhsul və xidmətlər bazarında iştirak edən bütün alıcıların tələblərinin məcmusu nəzərdə tutulur.
- ☐ Konkret əmtəə bazarında müəyyən əmtəəni almaq istəyən bütün alıcıların tələblərinin məcmusu nəzərdə tutulur.
- ☐ Cəmiyyət üzvlərinin fiziki və zehni qabiliyyətlərinin alqı-satqısı prosesi
- ☐ Dünyanın müxtəlif ölkələri bazar obyektlərinin reallaşdırılması ilə məşğul olur
- ☒ Konkret əmtəə bazarında hər bir fərdi alıcının tələbinin həcmi başa düşülür.

35 Tələbin səviyyəsinə təsir edən amillər

- ☐ İstehsal amillər, əhali və ekoloji amillər
- ☐ Coğrafi amillər, iqtisadi amillər
- ☐ İqlim şəraiti, demoqrafik amillər, təbii iqlim şəraiti
- ☐ İstehsal amilləri
- ☒ Qiymət və qeyri-qiymət amillərinə ayrılırlar

36 Tələbin səviyyəsinə təsir edən əsas amillər aşağıdakılardır:

- ☒ sosial-iqtisadi amillər, demoqrafik amillər, təbii iqlim şəraiti; tarixi və milli amillər.
- ☐ İstehsal amillər, əhali və ekoloji amillər
- ☐ İqlim şəraiti
- ☐ Coğrafi amillər, iqtisadi amillər
- ☐ İstehsal amilləri

37 Bazar konyunkturı əhatə edir.

- ☐ Cəmiyyət üzvlərinin fiziki və zehni qabiliyyətlərinin alqı-satqısı prosesi
- ☐ Ayrı-ayrı regionlarda olan və ölkə daxilindəki bazarlar
- ☐ Ayrı-ayrı şəhər, qəsəbə və kəndlərdə olan bazarlar
- ☒ tələb və təklifin nisbəti, qiymət səviyyəsi, bazarın tutumu, alıcıların tədiyyə qabiliyyəti, əmtəə ehtiyatlarının vəziyyəti, inhisarcılığın səviyyəsi
- ☐ Dünyanın müxtəlif ölkələri bazarı

38 Öz ölkəsinin hakimiyyət orqanlarından gizlədilən pullardır.

- ☐ fiziki və zehni qabiliyyətlərinin alqı-satqısı
- ☐ Qara bazar adlanır
- ☐ Regionlarda olan və ölkə daxilindəki bazarlar.
- ☐ Ayrı-ayrı şəhər, qəsəbə və kəndlərdə olan bazarlar
- ☒ boz bazar adlanır

39 Qeyri-qanuni malların satışı və qanundan kənar xidmətlərin göstərilməsi məkanı

- ☐ fiziki və zehni qabiliyyətlərinin alqı-satqısı
- ☐ Regionlarda olan və ölkə daxilindəki bazarlar.
- ☐ Ayrı-ayrı şəhər, qəsəbə və kəndlərdə olan bazarlar
- ☒ Qara bazar adlanır.
- ☐ Hakimiyyət orqanlarından gizlədilən pullardır

40 Beynəlxalq bazara daxildir

- ☐ Dünyanın müxtəlif ölkələri bazar obyektlərinin reallaşdırılması ilə məşğul olur
- ☐ Cəmiyyət üzvlərinin fiziki və zehni qabiliyyətlərinin alqı-satqısı prosesi
- ☐ Ayrı-ayrı regionlarda olan və ölkə daxilindəki bazarları əhatə edir.
- ☒ Dünyanın müxtəlif ölkələri bazar obyektlərinin reallaşdırılması ilə məşğul olur.
- ☐ Ayrı-ayrı şəhər, qəsəbə və kəndlərdə olan bazarlar nəzərdə tutulur.

41 Regional, milli bazarlar əhatə edir

- ☒ Ayrı-ayrı regionlarda olan və ölkə daxilindəki bazarları əhatə edir.
- ☐ Cəmiyyət üzvlərinin fiziki və zehni qabiliyyətlərinin alqı-satqısı prosesi
- ☐ Maddi nemətlərin və xidmətlərin istehsalı üçün lazım olan istehsal vasitələri
- ☐ Ayrı-ayrı şəhər, qəsəbə və kəndlərdə olan bazarlar nəzərdə tutulur.
- ☐ Dünyanın müxtəlif ölkələri bazar obyektlərinin reallaşdırılması ilə məşğul olur

42 Yerli bazarlar dedikdə nəzərdə tutulur

- ☐ Maddi nemətlərin və xidmətlərin istehsalı üçün lazım olan istehsal vasitələri
- ☐ Müxtəlif ölkələrin milli pulları alınıb-satılır.
- ☒ ayrı-ayrı şəhər, qəsəbə və kəndlərdə olan bazarlar nəzərdə tutulur.
- ☐ Cəmiyyət üzvlərinin istehlak tələbatını ödəmək üçün lazım olan ərzaq, geyim məhsulları
- ☐ Cəmiyyət üzvlərinin fiziki və zehni qabiliyyətlərinin alqı-satqısı prosesi

43 Nəcib materiallar bazarına daxildir

- ☐ Maddi nemətlərin və xidmətlərin istehsalı üçün lazım olan istehsal vasitələri
- ☐ Cəmiyyət üzvlərinin istehlak tələbatını ödəmək üçün lazım olan ərzaq, geyim məhsulları
- ☐ Müxtəlif ölkələrin milli pulları alınıb-satılır.
- ☒ burada qızıl, gümüş, platin və s. alınıb-satılır.
- ☐ Cəmiyyət üzvlərinin fiziki və zehni qabiliyyətlərinin alqı-satqısı prosesi

44 Daşınmaz (tərpənməz) əmlak bazarına daxildir

- ☐ Cəmiyyət üzvlərinin fiziki və zehni qabiliyyətlərinin alqı-satqısı prosesi

- ☐ Cəmiyyət üzvlərinin istehlak tələbatını ödəmək üçün lazım olan ərzaq, geyim məhsulları
- ☐ Müxtəlif ölkələrin milli pulları alınıb-satılır
- ☒ burada torpaq, mənzillər, digər tikililər və s. alınıb-satılır.
- ☐ Maddi nemətlərin və xidmətlərin istehsalı üçün lazım olan istehsal vasitələri

45 Elmi texniki yeniliklər, patent bazarına daxildir

- ☐ Maddi nemətlərin və xidmətlərin istehsalı üçün lazım olan istehsal vasitələri
- ☐ Müxtəlif ölkələrin milli pulları alınıb-satılır.
- ☐ Cəmiyyət üzvlərinin istehlak tələbatını ödəmək üçün lazım olan ərzaq, geyim məhsulları
- ☒ Elmi-texniki yeniliklər, ixtiralar və bunları hüquqi cəhətdən təsdiq edən rəsmi sənədlər—patent və lisenziyalar alınıb-satılır.
- ☐ Cəmiyyət üzvlərinin fiziki və zehni qabiliyyətlərinin alqı-satqısı prosesi

46 Valyuta bazarına daxildir

- ☐ Cəmiyyət üzvlərinin istehlak tələbatını ödəmək üçün lazım olan ərzaq, geyim məhsulları
- ☐ Cəmiyyət üzvlərinin fiziki və zehni qabiliyyətlərinin alqı-satqısı prosesi
- ☐ Elmi-texniki yeniliklər, ixtiralar və bunları hüquqi cəhətdən təsdiq edən rəsmi sənədlər
- ☒ Müxtəlif ölkələrin milli pulları alınıb-satılır
- ☐ Maddi nemətlərin və xidmətlərin istehsalı üçün lazım olan istehsal vasitələri

47 Qiymətli kağızlar bazarına daxildir

- ☐ Maddi nemətlərin və xidmətlərin istehsalı üçün lazım olan istehsal vasitələri
- ☐ Elmi-texniki yeniliklər, ixtiralar və bunları hüquqi cəhətdən təsdiq edən rəsmi sənədlər
- ☐ Cəmiyyət üzvlərinin istehlak tələbatını ödəmək üçün lazım olan ərzaq, geyim məhsulları
- ☒ qiymətli kağızlar (səhm, veksəl, istiqraz və s) alınıb-satılır
- ☐ Cəmiyyət üzvlərinin fiziki və zehni qabiliyyətlərinin alqı-satqısı prosesi

48 Pul kapitalı bazarına xildir

- ☐ Maddi nemətlərin və xidmətlərin istehsalı üçün lazım olan istehsal vasitələri
- ☐ Elmi-texniki yeniliklər, ixtiralar və bunları hüquqi cəhətdən təsdiq edən rəsmi sənədlər
- ☐ Cəmiyyət üzvlərinin istehlak tələbatını ödəmək üçün lazım olan ərzaq, geyim məhsulları
- ☒ sərbəst pulun alqı- satqısı
- ☐ Cəmiyyət üzvlərinin fiziki və zehni qabiliyyətlərinin alqı-satqısı prosesi

49 İş qüvvəsi bazarına daxildir

- ☐ Sərbəst pulun alqı- satqısı
- ☐ Maddi nemətlərin və xidmətlərin istehsalı üçün lazım olan istehsal vasitələri
- ☐ Cəmiyyət üzvlərinin istehlak tələbatını ödəmək üçün lazım olan ərzaq, geyim məhsulları
- ☐ Elmi-texniki yeniliklər, ixtiralar və bunları hüquqi cəhətdən təsdiq edən rəsmi sənədlər
- ☒ cəmiyyət üzvlərinin fiziki və zehni qabiliyyətlərinin alqı-satqısı prosesi

50 Istehsal vasitələri bazarına daxildir

- ☐ cəmiyyət üzvlərinin fiziki və zehni qabiliyyətlərinin alqı-satqısı prosesi
- ☐ Cəmiyyət üzvlərinin istehlak tələbatını ödəmək üçün lazım olan ərzaq, geyim məhsulları
- ☐ Elmi-texniki yeniliklər, ixtiralar və bunları hüquqi cəhətdən təsdiq edən rəsmi sənədlər
- ☐ Sərbəst pulun alqı- satqısı
- ☒ maddi nemətlərin və xidmətlərin istehsalı üçün lazım olan istehsal vasitələri

51 Bazarın bir-birinə qarşı duran subyekti

- ☐ dövlət
- ☒ alıcı və satıcısı vardır
- ☐ dövlət və müəssisə

- ☐ müəssisə
- ☐ fərdi qruplar

52 Bazar rəqabətin olmasını tələb etdiyi üçün

- ☐ alıcı və satıcıları xəbərdar
- ☐ sistem yaradıcı rol oynayır.
- ☐ təklifi müəyyən qədər tarazlaşdırır
- ☐ istehlakı və istehsalı artırır
- ☒ istehsalın və istehlakın daha səmərəli həyata keçirilməsini təmin edir.

53 Bazar qiymət yaratmaq vasitəsilə

- ☐ alıcı və satıcıları xəbərdar
- ☐ sistem yaradıcı rol oynayır.
- ☐ istehlakı və istehsalı artırır
- ☒ tələblə təklifi müəyyən qədər tarazlaşdırır.
- ☐ təklifi müəyyən qədər tarazlaşdırır

54 Bazar istehsalla istehlakın əlaqələndirilməsini təmin etməklə

- ☐ dövrün tələbinə cavab verməyən məhsulları kənarlaşdırır
- ☐ alıcı və satıcıları xəbərdar
- ☐ istehlakı və istehsalı artırır
- ☐ təklifi müəyyən qədər tarazlaşdırır
- ☒ sistem yaradıcı rol oynayır.

55 Əmtəə-pul metamorfozları dedikdə nəzərdə tutulur,

- ☐ Dövlət tənzimlənməsi nisbətən məhdud xarakter daşması
- ☐ Xüsusi mülkiyyət başa düşülür
- ☐ Dövlət bölməsinin məhdud xarakter daşması
- ☒ əmtəənin pula (Ə-P) və pulun əmtəəyə (P-Ə) çevrilməsi prosesi
- ☐ Mülkiyyət münasibətləri

56 Əmtəə-pul münasibətləri ilə əlaqədə olan iqtisadi kateqoriyalardan biri

- ☐ Mülkiyyət münasibətləri
- ☐ Dövlətdir
- ☐ Düzgün cavab yoxdur
- ☐ Xüsusi mülkiyyət
- ☒ Bazardır

57 Azərbaycan reallığı üçün ən uyğun model

- ☐ Sosial-demokrat yönümlü bazar iqtisadiyyarı modeli
- ☐ Liberal yönümlü bazar iqtisadiyyatı modeli
- ☐ Dövlət bölməsinin məhdud xarakter daşması
- ☐ Xüsusi mülkiyyətin aparıcı rol oynaması
- ☒ Sosial yönümlü bazar iqtisadiyyatı modeli idi.

58 Bazar iqtisadiyyatının sosial-demokrat modelidir.

- ☐ İqtisadiyyatda xüsusi mülkiyyətin aparıcı rol oynamasıdır.
- ☐ xırda və orta müəssisələr aparıcı yer tutur.
- ☐ Dövlət tənzimlənməsi nisbətən məhdud xarakter daşması
- ☐ Düzgün cavab yoxdur
- ☒ dövlət mülkiyyətinin xüsusi çəkisinin daha çox olmasıdır.

59 Sosial yönümlü bazar iqtisadiyyatının xarakterik cəhətləri

- ☐ Düzgün cavab yoxdur
- ☐ İqtisadiyyatda xüsusi mülkiyyətin aparıcı rol oynamasıdır.
- ☐ İqtisadiyyatda dövlətin aparıcı rol oynaması
- ☒ xırda və orta müəssisələr aparıcı yer tutur.
- ☐ Dövlət tənzimlənməsi nisbətən məhdud xarakter daşması

60 Liberal bazar iqtisadiyyatının xarakterik cəhətlərindən başlıcası

- ☐ Dövlət tənzimlənməsi nisbətən məhdud xarakter daşmaması
- ☐ İqtisadiyyatda dövlətin aparıcı rol oynaması
- ☐ Intuitivlik üsulu
- ☒ iqtisadiyyatda xüsusi mülkiyyətin aparıcı rol oynamasıdır.
- ☐ Kompleks sistenin əsas göstəricisi

61 Bazar iqtisadiyyatının əsas modeli:

- ☐ İqtisadi, coğrafi model
- ☐ Ekoloji, iqtisadi, sosial model
- ☐ Sosial, fərdi, kollektiv
- ☐ Demokratik, ekoloji, iqtisadi model
- ☒ liberal, sosial və sosial- demokrat model

62 Tələbatın bölgü rolu

- ☒ sosial ədaləti təmin edir
- ☐ istehsalı artırır
- ☐ az təminatlılığı azaldır
- ☐ bazarı təşkil edir
- ☐ gəlirləri formalaşdırır

63 Tələbat təşkili sistemidir

- ☐ ölkələrlə əlaqələr qurur.
- ☐ proqnozlar verir
- ☐ qiymətləndirir
- ☒ yollar axtarır
- ☐ qanunlar tərtib edir

64 Tələbat siyasi kateqoriyadır

- ☐ istehsalı tənzimləyir
- ☐ demokratiya təmin edir
- ☐ idxalı
- ☒ dövlət siyasəti formalaşdırır
- ☐ ixracı

65 Biznesin rolu

- ☐ pul tapır
- ☐ tələbatı öyrənir
- ☐ kapital qoyur
- ☐ ticarət təşkil edir
- ☒ bazarı tənzimləyir

66 Tələbatın idarə olunması

- ☐ tənzimlənmə

- ☐ təşkil
- ☐ resurs
- ☒ istehsal
- ☐ inzibatçılıq

67 Tələbatın ödənilməsi

- ☐ amili
- ☐ proqnozlar
- ☐ tənzimlənmə
- ☐ təhsil
- ☒ balanslar

68 Şəxsi tələbat

- ☐ yoxsulluq tələbatı
- ☐ əhali tələbatı
- ☐ ictimai
- ☒ hər fərdin tələbatı
- ☐ orta sinif

69 Tələbatın müasirliyi

- ☐ innovasiyalar
- ☐ onun standartlaşması
- ☐ keyfiyyət
- ☒ onun integrasiyası
- ☐ yeni məhsullar

70 Tələbatın integrasiya yolu

- ☐ yerdəyişmə
- ☐ ixrac
- ☐ mədəni əlaqələr
- ☐ iş yerləri
- ☒ idxal

71 Tələbat təbiətdən asılıdır

- ☐ dağlıq
- ☐ aran rayonu
- ☐ genetika
- ☐ iqlim şəraiti
- ☒ fiziologiya

72 Tələbatın sosial mənası

- ☐ hərtərəfli inkişaf
- ☐ inkişaf
- ☐ həyat səviyyəsi
- ☒ yoxsulluğun azalması
- ☐ mənəviyyət

73 Ərzaq tələbatının amili

- ☐ həyat səviyyəsi
- ☐ yoxsulluq
- ☐ fiziologiya
- ☐ təminat

☒ gəlirlər

74 Ərzaq tələbatının xüsusi çəkisi

- ☐ 0.1
- ☐ 0.8
- ☐ 0.7
- ☒ 0.6
- ☐ 0.3

75 Mənəvi tələbat

- ☐ təsir
- ☐ geyim
- ☐ elm
- ☐ teatr
- ☒ mədəniyyət

76 Tələbatın təşkili formaları

- ☐ kollektiv
- ☐ fərdi
- ☐ yerləşmə
- ☐ proqnozlaşma
- ☒ tələb və təklif tarazlığı

77 Tələbatın təşkili

- ☐ idxal
- ☐ ticarət
- ☐ mübadilə
- ☐ qiymət
- ☒ bazar

78 Tələbatda həmrəylik

- ☐ azalma
- ☐ orta səviyyə
- ☐ maksimum hədd
- ☒ minimal hədd
- ☐ artma

79 Dövlət tələbatı tənzimləyir

- ☐ iqtisadi
- ☐ istehsal yolu
- ☐ gəlirlər
- ☒ sosial müdafiə
- ☐ inzibati

80 Tələbatın dinamikası

- ☐ artan
- ☐ azalan
- ☐ kortəbii
- ☐ idarə olunmayan
- ☒ struktur dəyişmə

81 Tələbat asılıdır

- ☐ təbiətdən
- ☐ dövlətin xarakterindən
- ☐ əhalinin tərkibindən
- ☐ əhali gəlirlərindən
- ☒ əhali rifahından

82 Fərdi tələbat

- ☐ dövlət qulluğu
- ☒ sosial qruplar
- ☐ insanlar
- ☐ qruplar
- ☐ sənaye işçiləri

83 Sosial tələbatə daxildir

- ☐ Sıxışdırılmış təkrar istehsal və ya neqativ demoqrafik situasiya, sosial-iqtisadi idarəetmənin məqsəd və vəzifələrinin təhlili obyektləri
- ☐ bioloji varlıq kimi insanın özünü təkrar istehsal etməsinə təsir göstərir. Bura yeməyə, mənzilə, yuxuya, geyimə və s. olan tələbatı misal göstərmək olar.
- ☒ misal olaraq əməyə, istirahətə, saqlamlılığın qorunmasına, ictimai fəaliyyətə, dini itaətin təmin edilməsi və s. misal göstərmək olar
- ☐ insanın yaradıcı zehni fəaliyyəti ilə əlaqədar – təhsilə, mədəni yaradıcı fəaliyyətə, estetik zövqə və s. olan tələbat növləri aid etmək olar.
- ☐ maddi tələbat insanın maddi həyat fəaliyyəti prosesində yaranır və konkret maddi nemətlərin, həmcinin, maddi xarakterli xidmətlər vasitəsilə ödənilir.

84 İdarəetmə sistemi dedikdə:

- ☐ İdarəetmədə modelləşdirmədən istifadə olunmayan sistem başa düşülür
- ☐ İdarəetmədə insanın iştirak etdiyi sistem başa düşülür
- ☐ İdarəetmədə modelləşdirmənin istifadə olunan sistem başa düşülür
- ☒ İdarəetmə funksiyaları icra edən sistem başa düşülür
- ☐ İdarəetmədə insanın iştirak etmədiyi sistem başa düşülür

85 Fiziki tələbat nədir

- ☐ Sıxışdırılmış təkrar istehsal və ya neqativ demoqrafik situasiya
- ☐ Demoqrafiya, iqtisadi inkişaf, təbii coğrafi şərait, sosial müdafiə sistemi
- ☒ bioloji varlıq kimi insanın özünü təkrar istehsal etməsinə təsir göstərir. Bura yeməyə, mənzilə, yuxuya, geyimə və s. olan tələbatı misal göstərmək olar.
- ☐ İstehlakın regional və sosial inkişafda rolunun qiymətləndirilməsi
- ☐ İstehlak büdcəsinə daxil olan maddi və mənəvi nemətlərin məcmuu və onların qiymətinin dəyişmə meylləri

86 Tələbat amilləri aşağıdakı kimi təsnifləşdirilir

- ☐ Demoqrafiya, iqtisadi inkişaf, təbii-coğrafi şərait, sosial müdafiə sistemi, xarici-iqtisadi əlaqələr, əməkdaşlıq
- ☐ İstehlakın regional iqtisadi və sosial inkişafda rolunun qiymətləndirilməsi
- ☐ Sıxışdırılmış təkrar istehsal və ya neqativ demoqrafik situasiya, sosial-iqtisadi idarəetmənin məqsəd və vəzifələrinin təhlili obyektləri
- ☒ Demoqrafiya, iqtisadi inkişaf, təbii-coğrafi şərait, sosial müdafiə sistemi, xarici-iqtisadi əlaqələr, əməkdaşlıq
- ☐ İstehlakın regional iqtisadi və sosial inkişafda rolunun qiymətləndirilməsi

87 Tələbat və istehlakın proqnozlaşdırılması aşağıdakı normativlər əsasında həyata keçirilir

- ☐ Regional, əyani, əks əlaqə, əməlilik, tarixilik
- ☐ Sosial-psixoloji, etik, komplekslilik, əks əlaqə, əməlilik, tarixilik
- ☐ Ekoloji, statistik, komplekslilik, sistemlilik, optimallıq
- ☒ Dinamiklik, komplekslilik, sistemlilik, optimallıq, əks əlaqə, əməlilik, tarixilik və varislik
- ☐ Humanitar, sosial-psixoloji, etik, komplekslilik, sistemlilik, optimallıq

88 Tələbatın ödənilməsinin aşağıdakı formaları mövcuddur

- ☒ Pul ödənişlərinin əvəzsiz, lakin normalar əsasında təyin edilməsi, güzəştlərin verilməsinin qarşılıqlı-ekvivalentsiz əsaslarla həyata keçirilməsi
- ☐ Təhsilli və yüksək ixtisaslı əhalinin payının artması, gəlirlərin səviyyəsinin yüksəldilməsi, əhalinin sərəncamında olan aktivlərin leqallaşdırılması
- ☐ Xidmət sahələrinin inkişafı və strukturu, əhalinin demoqrafik tərkibi və məskunlaşma dərəcəsi, səhiyyənin planlaşması
- ☐ İstehlakın sosial inkişafda rolunun qiymətləndirilməsi, gəlir və əmək haqqının diferensiasiyasının qarşısının alınması
- ☐ İstehsal və istehlakın tarazlığının, dinamikasının və artım sürətinin müəyyənəndirilməsi

89 İstehlakın öyrənilməsi və planlaşdırılmasında hansı metodologiyadan istifadə olunur

- ☒ Balans
- ☐ Statistik
- ☐ Elementar
- ☐ Funksional
- ☐ Universal

90 Tələbatın formalaşmasına təsir edən normativ göstəricilər aşağıdakılardır

- ☐ Məhsulların keyfiyyəti, çeşidi və texniki-iqtisadi göstəriciləri
- ☐ Onun strukturu başa düşülür
- ☐ Sosial tənzimləmənin maliyyə əsasları
- ☒ Coğrafi-iqtisadi, iqtisadi, əhali və ekoloji amillər
- ☐ İqtisadi sistemin səmərəliliyi, sahə, müəssisə, regional xüsusiyyətlər, mülkiyyət formaları

91 İstehlak formaca hansı xidmətlərə bölünür

- ☐ Konsaltinq və mənəvi xidmətlərə
- ☐ Konsaltinq və maddi xidmətlər istehlakına
- ☐ Marketing və maddi xidmətlərə
- ☒ Maddi və mənəvi xidmətlər istehlakına
- ☐ Lizing və mənəvi xidmətlərə

92 İstehlak amilləri hansı qruplara bölünür

- ☐ Makro səviyyədə
- ☐ Mikro səviyyədə
- ☐ Ümumi səviyyədə
- ☐ Meqo səviyyədə
- ☒ Makro və mikro səviyyədə

93 İstehlakın formalaşma normativlərinə aiddir

- ☐ İstehsal və istehlakın tarazlığı, dinamikası və artım sürəti
- ☐ İstehlakın regional iqtisadi və sosial inkişafda rolunun qiymətləndirilməsi
- ☐ Xidmət sahələrinin inkişafı və strukturu, əhalinin demoqrafik tərkibi və məskunlaşma dərəcəsi, səhiyyənin planlaşması
- ☒ Məşğuliyyət quruluşu, əmtəə təklifi, əhali gəlirləri, xidmət sahələrinin inkişafı və strukturu, əhalinin demoqrafik tərkibi və məskunlaşma dərəcəsi
- ☐ İstehlak təyinatına görə qruplaşan əmtəə və xidmətlər

94 İstehlak strukturunun təhlili hansı metodologiyaya əsaslanır

- ☐ Sosial-iqtisadi idarəetmənin məqsəd və vəzifələrinin təhlili
- ☐ Təhlil, proqnoz metodlarının müasir iqtisadi idarəetmə baxımından təkmilləşdirilməsi
- ☐ Həyat səviyyəsinin tənzimlənməsi baxımından təhlil metodologiyası
- ☐ İstehlakın regional iqtisadi və sosial inkişafda rolunun qiymətləndirilməsi

- ☒ İstehlak təyinatı əsasında qruplaşan əmtəə, xidmət növlərinə, istehlakın faydalılığı və formalaşması mənbələri strukturuna görə təhlili

95 İstehlaka təsir edən aparıcı amillər

- ☐ Əmtəə təklifi
☐ Xərclər
☐ İstehsal
☒ Gəlirlər
☐ Tələbat

96 İstehlak davranışa təsir edən amillər

- ☐ Təhsil səviyyəsi
☐ Ailə tərkibi
☐ Qiymət indeksi
☒ Əhali gəlirləri
☐ İş yerləri

97 Tələbat dedikdə nə başa düşürsünüz

- ☐ Xüsusi kapitalın təkrar istehsalına sərfəli mühitin yaranmasıdır
☐ Mülkiyyətdən, sahibkarlıq fəaliyyətindən, vergilər və gömrük rüsumları hesabına əldə olunan gəlir mənbələrinin məcmusudur
☐ Gələcək inkişaf istiqamətlərinin müəyyən edilməsidir
☐ Bazar tarazlığının pozulması əlamətidir
☒ Əhalinin həyat fəaliyyəti prosesində müxtəlif şeylərə olan ehtiyaclarının məcmusudur

98 İstehlakın struktur təhlili hansı normativlərə əsaslanır

- ☐ Həyat şəraiti üçün normal şəraitin yaradılması, elmi-texniki inqilab, yaradıcı əməyin inkişaf etdirilməsi, ictimai münasibətlərin humanistləşdirilməsi prinsipləri əsasında
☐ İstehlak standartlarına uyğunlaşdırılmış, nisbi və proqnozlaşdırılan yoxsulluq həddinin müəyyən olunması prinsipləri əsasında
☐ Həyat şəraiti üçün normal şəraitin yaradılması, elmi-texniki inqilab, yaradıcı əməyin inkişaf etdirilməsi, ictimai münasibətlərin humanistləşdirilməsi prinsiplərinə əsasən
☒ Ərzaq, qeyri-ərzaq, xidmət növləri üzrə ayrı-ayrı sahələrin məhsullarının istehlak həcmində xüsusi çəkisinə görə
☐ Əhalinin müxtəlif sosial risklərdən sığortalanmasının təşkili prosesində yaranan iqtisadi münasibətlər əsasında

99 Tələbat və istehlakın proqnozu hansı funksional vəzifələrdən asılı olaraq formalaşdırılır

- ☐ Xidmət sahələrinin inkişafı və strukturu, əhalinin demoqrafik tərkibi və məskunlaşma dərəcəsi, səhiyyənin planlaşması baxımından
☐ Məşğuliyyət quruluşu, əmtəə təklifi, əhali gəlirləri, xidmət sahələrinin inkişafı və strukturu, əhalinin demoqrafik tərkibi və məskunlaşma dərəcəsi ilə
☒ Müqayisəli təhlil və tədbirlər hazırlamaq, tələbat və istehlakın dinamikasına təsir etməklə idarəetmə baxımından
☐ İqtisadi islahatların konsepsiyası və reallaşma mexanizmi göstəriciləri ilə
☐ Təhlil, proqnoz metodlarının müasir iqtisadi idarəetmə baxımından təkmilləşdirilməsi baxımından

100 İstehlak davranışı necə başa düşülür

- ☐ Dövlət büdcəsinə yığılan vergilər, məcburi dövlət sosial sığorta ödəmələri, xüsusi vəsaitlər sistemidir
☒ Əhali qruplarının istehlak prosesində qəbul etdiyi qərarların nəticəsidir
☐ Əhalinin zəruri olan ehtiyaclarının ödənilməsi prosesidir
☐ Əmək haqqının və pensiya təminatının nisbətinin müəyyənləşdirilməsi göstəricisidir
☐ İşsizlik həcmnin işçi qüvvəsinə olan nisbəti kimi başa düşülür

101 Tələbatın elmi təsnifatı aşağıdakı əlamətlər üzrə müəyyənləşdirilir

- ☐ İnsan fərdi xarakteristikaları və keyfiyyətləri, iqtisadi sistemin səmərəliliyi, sahə, müəssisə, regional xüsusiyyətlər, mülkiyyət formalarının müəyyənləşdirilməsi

- ☒ Tələbatın yaranma təbiəti, təzahür sferası, subyektı, ödənilmə dərəcəsi və kəmiyyətə müəyyənləşdirilməsi
- ☐ Məşğuliyyət quruluşu, əmtəə təklifi, əhali gəlirləri, xidmət sahələrinin inkişafı və strukturu baxımından qiymətləndirmə
- ☐ İstehlak büdcəsinə daxil olan maddi və mənəvi nemətlərin məcmuu və onların qiymətinin dəyişmə meylləri
- ☐ Sintetik və natural göstəricilər, maddi rifahın bölgüsünün strukturu və

102 İstehlak və gəlir normativləri arasında əlaqəni qiymətləndirmək üçün aşağıdakı təhlil metodologiyasından istifadə olunur

- ☐ Balans
- ☒ Reqressiya və korrelyasiya
- ☐ Reqressiya
- ☐ Korrelyasiya
- ☐ Faydalılıq effekti

103 İstehlak strukturu hansı normativ göstəricilərlə müəyyən olunur

- ☐ Xidmət sahələrinin sosial xidmətinin tənzimlənməsi mexanizmi formasında
- ☒ Ayrı-ayrı maddi nemətlərin bütövlükdə istehlak həcmində xüsusi çəkisi əsasında sosial idarəetmənin metodoloji prinsipidir
- ☐ Sosial-iqtisadi idarəetmə meyarlar əsasında
- ☐ İqtisadi islahatların konsepsiyası və reallaşma mexanizmi baxımından
- ☐ İqtisadi və sosial idarəetmənin metodoloji prinsipi kimi

104 Tələbatı yaranma təbiətinə görə hansı növlərə ayrılır

- ☐ Real və normativ
- ☒ Fiziki, sosial və intellektual
- ☐ Qeyri-iqtisadi və iqtisadi
- ☐ Maddi və mənəvi
- ☐ Fizioloji və mənəvi

105 İqtisadi tələbat nədir

- ☐ Satışın artması
- ☒ İnsanın və ya cəmiyyətin ehtiyacının o hissəsidir ki, onun istifadəsi üçün təsərrüfat prosesi lazım olsun, yəni maddi məhsulun istehsalı, bölgüsü, mübadiləsi və istehlakı sferası
- ☐ Sosial qrupların və bütövlükdə cəmiyyətin həyat fəaliyyətini saxlamaq üçün zəruri olan hər hansı bir əşyaya olan ehtiyac
- ☐ İnsanların yeni ehtiyaclara tələbatı yeni məhsulların yaranmasına gətirib çıxarsın
- ☐ Tələbin həcmnin iki dəfə artması

106 Vahid elastiklik səviyyəsi dedikdə nəzərdə tutulur

- ☐ tələbin həcmnin iki dəfə artması satışın artmasından əldə edilən gəlir
- ☒ Qiymətin azalması səviyyəsinin (faizlə) tələbin artması səviyyəsinə (%) bərabərliyi
- ☐ tələbin həcmnin iki dəfə artması
- ☐ qiymətin iki dəfə azalması
- ☐ satışın artmasından əldə edilən gəlir

107 Təklifin digər amillərdən asılılığının riyazi ifadəsi

- ☐ $S=f(B,K,\bar{U},Q,P)$
- ☒ $S=f(P,Pres, K, T, N, B)$
- ☐ $P=s(D, P,F,O,Z)$
- ☐ $S=p(A,F,C,E,S)$
- ☐ $A=d(F,V, S,B,Q)$

108 Təklifin qiymət və digər amillərdən asılılığının riyazi ifadəsi

- ☐ $A=d(f)$
- ☒ $S=f(P)$
- ☐ $S=p(s)$
- ☐ $D=f(S)$
- ☐ $P=s(d)$

109 Məhsul və xidmətlər istehsalına çəkilən xərclərin müəyyən hissəsinin dövlət tərəfindən ödənilməsi adlanır

- ☐ Subsidiyalar
- ☒ Dotasiya
- ☐ Qeyri qiymət amilləri
- ☐ Vergilər
- ☐ Kredit adlanır

110 Təklifin həcmi, quruluşu və inkişaf meyli müəyyənləşir.

- ☐ Gəlirlə
- ☒ İstehsalla
- ☐ Tələbatla
- ☐ Tələblə
- ☐ İstehlakla

111 Bazara çıxarıla biləcək məhsul və xidmətlərin məcmusu nəzərdə tutur.

- ☐ gəlir
- ☒ Təklif
- ☐ Gəlir
- ☐ Tələbat
- ☐ istehlak

112 Mənəvi tələbat

- ☐ davranış
- ☒ mədəniyyət
- ☐ xidmət
- ☐ rifah
- ☐ istehlak

113 Tələbatın planlaşması

- ☐ nisbi
- ☒ maksimum
- ☐ təqribi
- ☐ minimum
- ☐ məhdudiyyət

114 Tələbat tənzimlənməlidir

- ☐ mədəniyyətdə
- ☒ bəzi məhsularda
- ☐ xidmətdə
- ☐ bütövlükdə
- ☐ təhsildə

115 Təhsildə tələbat asılıdır

- ☐ yaşadığı mühit
- ☒ maddi təminat

- ☐ əmək haqqı
- ☐ uşaqların sayı
- ☐ ailə tərkibi

116 Kənd əhalinin tələbatı

- ☐ səhiyyə
- ☒ fərdi istehsal
- ☐ dəyirman
- ☐ ərzaq
- ☐ nəqliyyat

117 Tələbat prioritetləri

- ☐ tibbi dərmanlar
- ☒ ərzaq
- ☐ xidmət
- ☐ yığım
- ☐ qeyri ərzaq

118 Tələbatın sintetik göstəricisi

- ☐ differensasiya
- ☒ dəyər
- ☐ artım
- ☐ natural
- ☐ struktur

119 Tələbatın milliliyi

- ☐ mədəniyyət
- ☒ onun aparıcı məhsulları
- ☐ xidmət
- ☐ onun həcmi
- ☐ təhsil səviyyəsi

120 Tələbatın əsas amili

- ☐ xarici amil
- ☒ insan amili
- ☐ təbii amil
- ☐ maddi amil
- ☐ tənzimlənmə

121 Tələbatın tədqiqi metodu

- ☐ statistik
- ☐ hesablama
- ☐ iqtisadi riyazi
- ☒ amillər
- ☐ sorğu

122 Tələbatın qiymətləndirilməsi

- ☐ eksperiment
- ☒ dinamik
- ☐ real
- ☐ statistik
- ☐ imitasiya

123 Tələbatın əsas görünən tərəfi

- ☐ proqnozlar
- ☒ real
- ☐ normativ
- ☐ ideal
- ☐ hesablama

124 Tələbatın statistik göstəicisi

- ☐ idxal
- ☒ adam başına istehlak
- ☐ yığım
- ☐ ÜDM da istehlak
- ☐ miqrasiya

125 Tələbat dinamikası

- ☐ mütləq
- ☒ struktura
- ☐ azalma
- ☐ artım
- ☐ nisbətən

126 Tələbat asılıdır

- ☐ paydan
- ☐ nominal gəlirlərdən
- ☐ nisbi gəlirlərdən
- ☒ real gəlirlərdən
- ☐ yığımdan

127 Kollektiv tələbat

- ☐ fərdi tələbat
- ☐ pulsuz xidmət
- ☒ ictimai yerlər
- ☐ xarici tələbat
- ☐ müəssisə tələbatı

128 Tələbatın dominantı

- ☐ əhali
- ☐ demoqrafiya
- ☐ xərclər
- ☐ yığım
- ☒ gəlirlər

129 Normalar

- ☒ istehlak normalar
- ☐ artım
- ☐ sosial normalar
- ☐ əhali
- ☐ ömür

130 Tələbatın hüquqları

- ☒ konstitusiya hüququ

- ☐ bizim hüquq
- ☐ sahibkarlıq
- ☐ təhsil
- ☐ səhiyyə

131 Regional tələbatda mövsümlülük

- ☐ iqlim
- ☐ istirahət
- ☐ turizm
- ☒ kənd təsərrüfatı
- ☐ miqrasiya

132 Regional tələbatın tənzimlənməsi

- ☐ vəsaitlər
- ☐ subsidiya
- ☐ dotasiya
- ☒ investisiya
- ☐ lizing

133 Tələbatın region amilləri

- ☐ əhali
- ☐ yerli resurslar
- ☐ dövlətçilik
- ☒ iqtisadiyyat
- ☐ infrastruktura

134 Tələbatın region meyarı

- ☐ iqtisadi təhlükəsizlik
- ☐ iş yerləri
- ☐ əhəlinin minimum artımı
- ☒ əhəlinin həyat səviyyəsi
- ☐ ərzaq təhlükəsizliyi

135 Tələbatda maarifçilik

- ☐ millilik
- ☐ seçim aparmaq
- ☐ tamahkarlıq
- ☒ orqanizmi inkişaf etdirmək
- ☐ qənaətçilik

136 Tələbatın proqnozu

- ☐ balans
- ☐ hesablama
- ☒ normativ
- ☐ resurs
- ☐ statistik

137 Tələbatın əsas ölçüsü

- ☐ qıtlıq
- ☐ az təminatlıq
- ☒ maddi və mənəvi nemətlər
- ☐ qiymət

- ☐ əmtəə təklifi

138 Tələbatda differensiallaşma

- ☐ varlı təbəqə
☐ yoxsullar
☐ kimsəsizlər
☐ aclar
☒ orta sinif

139 Əhali gəlirlərinin formalaşma mənbələrinə daxildir

- ☐ Sıxışdırılmış təkrar istehsal və ya neqativ demoqrafik situasiya, sosial-iqtisadi idarəetmənin məqsəd və vəzifələrinin təhlili obyektləri
☐ bioloji varlıq kimi insanın özünü təkrar istehsal etməsinə təsir göstərir. Bura yeməyə, mənzilə, yuxuya, geyimə və s. olan tələbatı misal göstərmək olar.
☐ insanın yaradıcı zehni fəaliyyəti ilə əlaqədar – təhsilə, mədəni yaradıcı fəaliyyətə, estetik zövqə və s. olan tələbat növləri aid etmək olar.
☒ Əmək haqqı, sahibkarlıq fəaliyyətindən əldə edilən gəlirlər, maliyyə mənbələrindən əldə edilən gəlirlər, sosial transferlər, fərdi təsərrüfatdan əldə edilən gəlirlər
☐ maddi tələbat insanın maddi həyat fəaliyyəti prosesində yaranır və konkret maddi nemətlərin, həmçinin, maddi xarakterli xidmətlər vasitəsilə ödənilir

140 Yığım fondu özündə əks etdirir

- ☐ düzgün cavab yoxdur
☐ firmanın idarə edilməsi üzrə əsas qərarların qəbul edilməsi
☐ yeni məhsulların, texnologiyanın daxil edilməsi
☒ istehsal və qeyri istehsal sahələrinin genişləndirilməsi üçün istifadə olunan xərcləri
☐ məhsulun satışından əldə edilən gəlir

141 Milli gəlirin əsas bölgüsünü təşkil edir.

- ☐ bütün cavablar doğrudur
☐ yeni məhsulların, texnologiyanın daxil edilməsi
☐ məhsulun satışından əldə edilən gəlir
☒ istehsalın genişlənməsi və istehlakın ödənilməsi
☐ düzgün cavab yoxdur

142 Dövlətin sosial-iqtisadi siyasətinin əsasını

- ☐ düzgün cavab yoxdur
☐ firmanın idarə edilməsi üzrə əsas qərarların qəbul edilməsi
☐ yeni məhsulların, texnologiyanın daxil edilməsi
☒ Gəlirlər və əmək haqqı təşkil edir
☐ məhsulun satışından əldə edilən gəlir

143 Real gəlirlərin formalaşmasının əsas mənbəyi

- ☐ məhsulun satışından əldə edilən gəlir
☐ əmək haqqı
☐ məhsuldarlıq
☐ düzgün cavab yoxdur
☒ Nominal gəlirlər, yaxud istehsal həcmi və onun məhsuldarlığıdır

144 Vergiqoymadan və qiymətlərin dəyişməsindən asılı olmayaraq pul gəlirlərinin səviyyəsini xarakterizə edir

- ☐ düzgün cavab yoxdur
☐ əmək haqqı

- ☒ Nominal gəlirlər
- ☐ məhsulun satışından əldə edilən gəlir
- ☐ real gəlirlər

145 İstehsal amillərinə aiddir

- ☐ məhsulun satışından sonra əldə etdiyi gəlir
- ☐ iqtisadi amillər
- ☐ təşkilati fəaliyyət
- ☐ xarici iqtisadi əlaqələr
- ☒ torpaq, resurslar, əmək fəaliyyəti, sahibkarlıq fəaliyyəti

146 İnkişaf etmiş bütün bazar iqtisadiyyatlı dövlətlərdə büdcənin gəlir hissəsi

- ☐ maddi nemətlər
- ☐ xidmət
- ☐ düzgün cavab yoxdur
- ☐ fəaliyyət
- ☒ Fiziki şəxslərin, əhəlinin gəlirlərindən tutulan vergilər

147 Əhəlinin tələbatın reallaşması

- ☐ bazarla
- ☒ tələblə
- ☐ qiymətlə
- ☐ təkliflə
- ☐ məsrəflə

148 Texnologiya tələbatı

- ☐ məsrəfləri artırır
- ☒ məhsuldarlığı artırır
- ☐ məhsulun keyfiyyəti
- ☐ əməyi inkişaf etdirir
- ☐ gəlirlər

149 Resurs tələbatı

- ☐ məhsuldar kapital
- ☒ insan resursları
- ☐ elmi
- ☐ təbii resurslar
- ☐ texniki

150 Sosial-mədəni sfera

- ☐ cəmiyyəti inkişaf etdirir
- ☒ insan inkişafını həlli
- ☐ davranışı formalaşdırır
- ☐ intellektual artım
- ☐ sənayeni yüksəldir

151 Sosial tələbatın əsas istiqaməti

- ☐ xarici əlaqələr
- ☒ istehlak
- ☐ mədəniyyət
- ☐ istehsal
- ☐ sənaye

152 Uşaqların tələbatın prioritetliyi

- ☐ səhiyyə
- ☒ ərzaq
- ☐ səhiyyə
- ☐ təhsil
- ☐ qeyri ərzaq

153 Tələbatın təşkili növləri

- ☐ ərzaq
- ☒ ictimai tələbat
- ☐ kollektiv
- ☐ fərdi tələbat
- ☐ sahə

154 Qeyri ərzaq tələbatında ev təsərrüfatı ilə bağlıdır

- ☐ heyvandarlıq
- ☒ texnologiyalar
- ☐ avadlılıqlar
- ☐ maşınlar
- ☐ işçilər

155 Sosial tələbat asılıdır

- ☐ əzilməkdən
- ☒ ölkədə inkişafda
- ☐ xarici təsirlərdən
- ☐ maddi tələbat
- ☐ müharibədən

156 Tələbat nəyə təsir edir

- ☐ inkişafa
- ☐ təbii artım
- ☒ həyat səviyyəsinə
- ☐ istehsala
- ☐ məskunlaşmaya

157 Tələbat nəyə əsaslanır

- ☐ idarəetmə, təcrübə etmə
- ☒ elmi mülahizələrə
- ☐ texnologiyalara
- ☐ qipotezlərə
- ☐ struktur islahatlara

158 Region əhalinin tələbatı ödənilmirsə nə baş verir

- ☐ mübarizə
- ☒ miqrasiya
- ☐ tarazlıq
- ☐ işsizlik
- ☐ inkişaf dayanır

159 Tələbatda aparıcı həlqə

- ☐ maksimum istehsal

- ☒ çatılmış səviyyə
- ☐ tələbatın strukturu
- ☐ gəlirlərdən asılılıq
- ☐ ödəmə səviyyəsi

160 Strateji planlaşmada məqsəd

- ☐ idarə etmək
- ☒ əhəlinin rifahı
- ☐ yoxsulluğun azalması
- ☐ istehsala tənzimləyən
- ☐ tənzimləmək

161 Tələbat proqnozlaşır

- ☐ dinamik
- ☒ strateji
- ☐ uzunmüddətli
- ☐ cari
- ☐ statistik

162 Tələbatın modelləri

- ☐ proqnoz
- ☒ real
- ☐ ideal model
- ☐ təsviri model
- ☐ imitasiya

163 Tələbatın həcmi müəyyən edir

- ☐ inkişaf səviyyəsi
- ☒ onun strukturunu
- ☐ əhəlinin
- ☐ regionun iqtisadiyyatı
- ☐ yaşamaq tərzini

164 Tələbatın reallaşması

- ☐ miqrasiya
- ☐ istehsal
- ☐ istehlak
- ☐ narazılıq
- ☒ yığılm

165 Tələbatda sosial amil

- ☐ xarici vətəndaşlar
- ☐ əhəli
- ☐ ali təhsil
- ☒ sosial qruplar
- ☐ dövlət qulluğu

166 Uşaqların tələbatə təsir

- ☐ ixrac
- ☐ ticarət
- ☐ ərzaq istehsalı
- ☒ dövlət siyasəti

☐ idxal

167 Mənəvi tələbat asılıdır

- ☐ kənd
- ☐ maddi tələbatdan
- ☐ şəhər mühütü
- ☒ rifahın
- ☐ kənd şəxsiyyətdən

168 Tələbat məhdudlaşmalıdır

- ☐ qeyri ərzaq
- ☐ zərərli maddələr
- ☐ cəmiyyətə zidd vərdişlər
- ☒ narkomaniya
- ☐ ərzaq

169 Resurslar nəyə təsir edir

- ☐ rifaha
- ☐ əhali tələbatına
- ☐ iqtisadi inkişafa
- ☐ sahibkarlığa
- ☒ istehsal tələbatına

170 Tələbatın istehsal amili

- ☐ intensivləşmə
- ☐ mənəvi nemətlər
- ☒ maddi istehsal
- ☐ əmək məhsuldarlığı
- ☐ xidmət

171 Real tələbat ölçülür

- ☐ ərzaqla
- ☐ xərclərlə
- ☐ pul gəlirləri ilə
- ☐ yığımla
- ☒ istehlakla

172 Tələbatın dəyişmə yolları

- ☐ təkamül
- ☐ inqilabi
- ☐ idxal
- ☐ istehsal
- ☒ həyat təzi

173 İdarəetmə təcrübəsində nəzəri metodoloji müddəalar

- ☐ düzgün cavab yoxdu
- ☐ Təşkilati quruluşun yenidən qurulması, arzu olunan məqsədlər və onların texniki, iqtisadi göstəriciləri daxildir
- ☐ müasir vəziyyətin təhlili, təşkilati quruluşun strukturu, fəaliyyəti, idarə mexanizmlərini
- ☒ Resursların qiymətləndirilməsi və istifadə baxımından yanaşma və məqsədəuyğun fəaliyyət baxımından yanaşma.
- ☐ iqtisadiyyatda vaxtı çatmış struktur dəyişikliklərinin həyata keçirilmə müddəti kimi amillər

174 İdarəetmə strukturunun təşkilində mühüm yer tutur

- ☐ düzgün cavab yoxdu
- ☒ Əmək, əmək haqqı, əmək bölgüsü və bunlara uyğun olaraq sənədləşdirmə mexanizmləri
- ☐ müasir vəziyyətin təhlili, təşkilati quruluşun strukturu, fəaliyyəti, idarə mexanizmlərini
- ☐ Təşkilati quruluşun yenidən qurulması, arzu olunan məqsədlər və onların texniki, iqtisadi göstəriciləri daxildir
- ☐ iqtisadiyyatda vaxtı çatmış struktur dəyişikliklərinin həyata keçirilmə müddəti kimi amillər

175 İdarəetmənin normalaşmış modelləri

- ☐ düzgün cavab yoxdur
- ☒ Təşkilati quruluşun yenidən qurulması, arzu olunan məqsədlər və onların texniki, iqtisadi göstəriciləri daxildir
- ☐ iqtisadiyyatda vaxtı çatmış struktur dəyişikliklərinin həyata keçirilmə müddəti kimi amillər
- ☐ müasir vəziyyətin təhlili, təşkilati quruluşun strukturu, fəaliyyəti, idarə mexanizmlərini
- ☐ təsərrüfat əlaqələri və istehsal prosesləri

176 İdarəetmənin təsviri modelinə daxildir

- ☐ düzgün cavab yoxdur
- ☒ müasir vəziyyətin təhlili, təşkilati quruluşun strukturu, fəaliyyəti, idarə mexanizmlərini
- ☐ normalaşmış modellər
- ☐ iqtisadiyyatda vaxtı çatmış struktur dəyişikliklərinin həyata keçirilmə müddəti kimi amillər
- ☐ təsərrüfat əlaqələri və istehsal prosesləri

177 İdarəetmənin təşkili quruluşuna daxildir

- ☐ təşkilati quruluşun strukturu, fəaliyyəti, idarə mexanizmləri
- ☐ təsərrüfat əlaqələri və istehsal prosesləri
- ☒ Təsviri və normalaşmış modellər
- ☐ iqtisadiyyatda vaxtı çatmış struktur dəyişikliklərinin həyata keçirilmə müddəti kimi amillər
- ☐ düzgün cavab yoxdur

178 İdarəetmənin təşkilat quruluşuna daxildir

- ☐ düzgün cavab yoxdur
- ☒ məqsədəuyğun fəaliyyətə nail olmaq üçün təsərrüfat əlaqələrinin və istehsal prosesləri
- ☐ təşkilati quruluşun strukturu, fəaliyyəti, idarə mexanizmləri
- ☐ təsviri və normalaşmış modellər daxildir.
- ☐ iqtisadiyyatda vaxtı çatmış struktur dəyişikliklərinin həyata keçirilmə müddəti kimi amillər

179 Uzunmüddətli makroiqtisadi proqnozlaşdırmanın ölkələrdə texnoloji dövrlərin müddətinə daxildir

- ☐ düzgün cavab yoxdur
- ☒ texnikanın nəsllərinin dəyişməsi (hər on ildən bir) və üstünlük təşkil edən texnoloji ukladlar (təxminən yarım əsrdən bir) kimi amillərdir
- ☐ ortamüddətli və uzunmüddətli iqtisadi dövrlərin və yarıməsrlilik dövrlərinin uzunluğu, strateji qərarların əsaslandırılması və reallaşdırılması zamanı onların mərhələlərinin dəyişməsinin qabaqcadan görülməsi zərurəti
- ☐ insan nəslinin dövrü olaraq dəyişməsi (təxminən, otuz ildən bir), insanın həyat dövrünün uzunluğunun artması, gələcək işçilərin hazırlanması müddəti kimi amillər
- ☐ iqtisadiyyatda vaxtı çatmış struktur dəyişikliklərinin həyata keçirilmə müddəti kimi amillər

180 Uzunmüddətli makroiqtisadi proqnozlarda sosiodemografik dövrlərin müddətinə daxildir

- ☐ düzgün cavab yoxdur
- ☒ insan nəslinin dövrü olaraq dəyişməsi (təxminən, otuz ildən bir), insanın həyat dövrünün uzunluğunun artması, gələcək işçilərin hazırlanması müddəti kimi amillər
- ☐ ortamüddətli və uzunmüddətli iqtisadi dövrlərin və yarıməsrlilik dövrlərinin uzunluğu, strateji qərarların əsaslandırılması və reallaşdırılması zamanı onların mərhələlərinin dəyişməsinin qabaqcadan görülməsi zərurəti
- ☐ texnikanın nəsllərinin dəyişməsi (hər on ildən bir) və üstünlük təşkil edən texnoloji ukladlar (təxminən yarım əsrdən bir) kimi amillərdir
- ☐ iqtisadiyyatda vaxtı çatmış struktur dəyişikliklərinin həyata keçirilmə müddəti kimi amillər

181 Proqnozlaşdırma metodunda sosial-təsərrüfat sisteminin növləri

- ☐ ümumi və xüsusi proqnozlar
- ☒)evristik, faktoloji, kompleks
- ☐ iqtisadi və sosial proqnozlar
- ☐ ümumelmi, elmlərarası, xüsusi elmi və yaxud spesefik metodlar
- ☐ axtarış və normativ proqnozlar

182 Mövcud spesefik metodlara daxildir

- ☐ ümumi və xüsusi proqnozlar
- ☒ ekstropolyasiya, modelləşdirmə və ekspertlər sorğusu.
- ☐ axtarış və normativ proqnozlar
- ☐ ümumelmi, elmlərarası, xüsusi elmi və yaxud spesefik metodlar.
- ☐ iqtisadi və sosial proqnozlar

183 Proqnozlaşdırma metodları bölünür:

- ☐ nəzəri və tətbiqi proqnozlar
- ☒ ümumelmi, elmlərarası, xüsusi elmi və yaxud spesefik metodlar.
- ☐ iqtisadi və sosial proqnozlar
- ☐ axtarış və normativ proqnozlar
- ☐ ümumi və xüsusi proqnozlar

184 Qabaqlama müddətinə görə proqnozlaşdırma bölünür

- ☐ Ölkənin mövcud imkanları, ehtiyat mənbələri dərinlən təhlili
- ☒ Cari, qısamüddətli, orta müddətli, uzun müddətli və daha cox müddətli proqnozlaşdırma
- ☐ Müasir vəziyyətin gələcəkdə dəyişilməsi meyllərini qabaqcadan söyləmək
- ☐ Əvvəlcədən nəzərdə tutulmuş məqsəd, vəzifə və normalara müvafiq hadisə və ya hadisələr sinfinin arzu edilən gələcəyini qabaqcadan söyləməkdir.
- ☐ İqtisadi və sosial inkişafın proqnozlaşdırılması daxildir

185 İqtisadi proqnozlaşdırmada əsas məqsəd

- ☐ Ölkənin mövcud imkanları, ehtiyat mənbələri dərinlən təhlili
- ☒ Strateji problemləri qabaqcadan müəyyən etməkdən ibarətdir.
- ☐ Müasir vəziyyətin gələcəkdə dəyişilməsi meyllərini qabaqcadan söyləmək
- ☐ Əvvəlcədən nəzərdə tutulmuş məqsəd, vəzifə və normalara müvafiq hadisə və ya hadisələr sinfinin arzu edilən gələcəyini qabaqcadan söyləməkdir.
- ☐ İqtisadi və sosial inkişafın proqnozlaşdırılması daxildir

186 Normativ proqnozlaşdırma növü

- ☐ bütün cavablar doqrudur
- ☒ Əvvəlcədən nəzərdə tutulmuş məqsəd, vəzifə və normalara müvafiq hadisə və ya hadisələr sinfinin arzu edilən gələcəyini qabaqcadan söyləməkdir.
- ☐ İqtisadi və sosial inkişafın proqnozlaşdırılması daxildir
- ☐ Müasir vəziyyətin gələcəkdə dəyişilməsi meyllərini qabaqcadan söyləmək
- ☐ Ölkənin mövcud imkanları, ehtiyat mənbələri dərinlən təhlili

187 Proqnozlaşdırmanın axtarış növü

- ☐ düzgün cavab yoxdur
- ☒ Müasir vəziyyətin gələcəkdə dəyişilməsi meyllərini qabaqcadan söyləmək
- ☐ İqtisadi və sosial inkişafın proqnozlaşdırılması daxildir
- ☐ Ölkənin mövcud imkanları, ehtiyat mənbələri dərinlən
- ☐ Nəzərdə tutulmuş məqsəd, vəzifə və normalara müvafiq hadisə və ya hadisələr sinfinin arzu edilən gələcəyini qabaqcadan söyləmək

188 Proqnozlaşdırmanın növləri

- ☐ təşkilati və sosial proqnozlar
- ☒ Axtarış (genetik tədqiqat) və normativ proqnozlaşdırma
- ☐ sosial və coğrafi proqnozlar
- ☐ iqtisadi və təşkilati proqnozlar
- ☐ xarici iqtisadi əlaqələr

189 Mövcud olmayan, lakin əldə edilməsi mümkün hesab edilən nəticələrin qabaqcadan xəbər verilməsi

- ☐ düzgün cavab yoxdu
- ☒ Proqnoz adlanır
- ☐ vergi adlanır
- ☐ gəlirlər adlanır
- ☐ xərclər adlanır

190 Ödəmə qabiliyyətli tələb əmtəə təsərrüfatının iqtisadi kateqoriyası olub

- ☐ əmtəə istehsalının inkişafına və təkmilləşməsinə müvafiq olaraq inkişaf edir.
- ☒ əmtəə istehsalının inkişafına və təkmilləşməsinə müvafiq olaraq inkişaf edir.
- ☐ müəyyən bir mala tələbin eyni ərazidə təqdim edilib,
- ☐ Uzunmüddətli işlədilən mədəni-məişət təyinatlı malları buna misal göstərmək olar.
- ☐ reallaşması və istehlak edilməsi ilə əlaqədardır.

191 İstehlak səviyyəsi

- ☐ azalma
- ☒ adam başına
- ☐ ÜDM
- ☐ istehlak fondu
- ☐ artım tempi

192 İstehlakın proqnozu

- ☐ xətti
- ☒ çox amilli
- ☐ optimal
- ☐ bir parametri
- ☐ funksional

193 İstehlakın sosial tərəfi

- ☐ dünya görüşü
- ☒ rifah
- ☐ yoxsulluq
- ☐ tələbat
- ☐ yaşayış tərz

194 İstehlakın normativ bazası

- ☐ sosial normalar
- ☒ qanunlar
- ☐ yaşayış minimumu
- ☐ hüquqi normativlər
- ☐ istehlak səbəti

195 İstehlak zamana görə vacibdir

- ☐ ölçmə

- ☐ qiymət amili
- ☐ qiymətləndirir
- ☒ proqnoz üçün
- ☐ təhlil

196 İstehlak bazarı

- ☐ əhali
- ☒ mal və xidmət
- ☐ xidmət
- ☐ əmtəə çoxluğu
- ☐ yığım

197 İstehlak normaları

- ☐ tənzimlənən
- ☒ fizioloji normalar
- ☐ iqtisadi
- ☐ texniki
- ☐ sosial

198 Ərzaq istehlakın keyfiyyət xarakteristikadır

- ☐ kənd təsərrüfatıdır
- ☒ əhalinin yoxsulluğun meyarıdır
- ☐ tarazlığındır
- ☐ təhlükəsizliyi təmin edir
- ☐ kompleks inkişafıdır

199 İstehsal istehlaka nə verir

- ☐ az təminatlılığı azaldır
- ☒ təklifi formalaşdırır
- ☐ tarazlı siyasətlə
- ☐ onu stimullaşdırır
- ☐ təhlükəsizlik

200 Ərzaq tələbini ödəmək üçün nə etmək lazımdır

- ☐ subsidiyalar vermək
- ☒ istehsalı artırmaq
- ☐ gəlirləri artırmaq
- ☐ bazarı qoymaq
- ☐ idxala yer vermək

201 Dövlətin rolu

- ☐ kreditlə
- ☒ iqtisadi yolla
- ☐ güzəştə
- ☐ tənzimləyir inzibati yolla
- ☐ maliyyə yolu ilə

202 Ərzaq istehlakı

- ☐ dayanıqlı siyasətdir
- ☒ prioritet istiqamətdir
- ☐ təhlükəsizdir
- ☐ zəruridir

- ☐ sahələri inkişaf etdirir

203 İstehlak bazarının əsas amili

- ☐ təklif
☒ alıcılıq qabiliyyəti
☐ ticarət
☐ istehsal
☐ tələb

204 İstehlakın makro modeli

- ☐ ixracat tələbi
☒ maksimum istehlak
☐ minimum məsrəf
☐ ÜDM
☐ istehlak tələbi

205 İstehlak tələbi

- ☐ yığım
☒ təkrar istehsal tələbi
☐ artım pullar
☐ fizioloji tələb
☐ borc

206 İstehlaka təsir edir

- ☐ ailə
☒ gəlirlər
☐ dövlət
☐ ticarət
☐ xərclər

207 İstehlak mənbəi

- ☐ yığım
☐ bağışlanan
☐ idxal
☐ istehsal
☒ natural istehlak

208 İstehsalın strukturu

- ☐ xidmət
☐ artım
☐ adam başına istehlak
☒ istehlak növü üzrə
☐ yığım

209 İstehlak davranışı

- ☐ xərclər
☐ gəlirlər
☐ maddi nemətlər
☐ xidmət
☒ istehlak strukturu

210 İstehlak rifaha təsir edir

- ☐ əhalini inkişaf etdirir
- ☐ tələbatı ödəyir
- ☐ yoxsulluğa təsir edir
- ☒ həyat səviyyəsi göstərir
- ☐ əhalini məskunlaşır

211 İstehlak obyektı

- ☐ yığım
- ☐ satış məntəqələri
- ☐ hədiyyə
- ☐ xərc
- ☒ ticarət

212 İstehlakın formaları

- ☐ kənd təsərrüfatı
- ☐ sənaye məhsulu
- ☐ mədəniyyət
- ☐ elm və təhsil
- ☒ natural istehlak

213 İstehlaka təsir edir

- ☐ qiymət
- ☐ istehsal
- ☐ təklif
- ☐ bazar
- ☒ gəlirlər

214 İstehlakın əhali üçün xarakteristikası

- ☐ dünya görüşü
- ☐ maddi nemətlər
- ☐ xidmət
- ☒ maddi və mənəvi nemətlər
- ☐ elm

215 İstehlak və istifadə

- ☐ fərqli cəhətləri çoxdur
- ☐ eynidir
- ☐ oxşardır
- ☒ fərqlidir
- ☐ əsasları eynidir

216 İstehlak nədir

- ☐ perspektiv amildir
- ☐ mədəni tələbatdır
- ☐ inkişafdır
- ☐ səy-fəlidir
- ☒ reallaşan istehlakdır

217 Vergi normalarının dəyişməsi nəzərə alaraq hazırlanmalıdır

- ☐ gəlirlərin bölgüsündə olan normativlər həm müəssisənin, həm də dövlətin razılığı əsasında hazırlanmış normativlər
- ☐ Ümumi məhsulun miqdarından istehsal xərclərini çıxandan sonra yerdə qalan mənfəət

- ☒ İqtisadi potensialın gücünü, onun inkişafını, resursların zənginləşməsini, çatışmamazlığı
- ☐ Bütün cavablar doğrudur.
- ☐ Düzgün cavab yoxdur

218 İdarəetmənin icarə modeli idarə olunur

- ☐ Düzgün cavab yoxdur
- ☐ Ümumi məhsulun miqdarından istehsal xərclərini çıxandan sonra yerdə qalan mənfəət, dövlətlə müəssisə arasında bölüşdürülür.
- ☒ İdarəetmədə icarə modeli ancaq vergi normaları ilə idarə olunmalıdır.
- ☐ Qalan mənfəət, dövlətlə müəssisə arasında bölüşdürülür.
- ☐ Material məsrəfləri cıxıldıqdan sonra bu gəlirlərin bölgüsündə olan normativlər həm müəssisənin, həm də dövlətin razılığı əsasında hazırlanmış normativlə idarə olunur.

219 Təsərrüfatın gəlirlərə görə hesabatı modeli idarə olunur

- ☐ düzgün cavab yoxdur
- ☐ Təşkilati quruluşun yenidən qurulması, arzu olunan məqsədlər və onların texniki, iqtisadi göstəriciləri daxildir
- ☐ ümumi məhsulun miqdarından istehsal xərclərini çıxandan sonra yerdə qalan mənfəət, dövlətlə müəssisə arasında bölüşdürülür.
- ☐ Resursların qiymətləndirilməsi və istifadə baxımından yanaşma və məqsədəuyğun fəaliyyət baxımından yanaşma.
- ☒ Material məsrəfləri cıxıldıqdan sonra bu gəlirlərin bölgüsündə olan normativlər həm müəssisənin, həm də dövlətin razılığı əsasında hazırlanmış normativlə idarə olunur.

220 İdarəetmənin Mənfəət modeli müəyyənləşir

- ☐ Təşkilati quruluşun yenidən qurulması, arzu olunan məqsədlər və onların texniki, iqtisadi göstəriciləri daxildir
- ☐ Resursların qiymətləndirilməsi və istifadə baxımından yanaşma və məqsədəuyğun fəaliyyət baxımından yanaşma.
- ☐ iqtisadiyyatda vaxtı çatmış struktur dəyişikliklərinin həyata keçirilmə müddəti kimi amillər
- ☐ müasir vəziyyətin təhlili, təşkilati quruluşun strukturu, fəaliyyəti, idarə mexanizmlərini
- ☒ Ümumi məhsulun miqdarından istehsal xərclərini çıxandan sonra yerdə qalan mənfəət, dövlətlə müəssisə arasında bölüşdürülür.

221 İdarəetmə prinsiplərini müəyyən etmək üçün elmi əsaslandırılmış təsərrüfatçılıq modelləri

- ☐ iqtisadiyyatda vaxtı çatmış struktur dəyişikliklərinin həyata keçirilmə müddəti kimi amillər
- ☐ Resursların qiymətləndirilməsi və istifadə baxımından yanaşma və məqsədəuyğun fəaliyyət baxımından yanaşma.
- ☐ Təşkilati quruluşun yenidən qurulması, arzu olunan məqsədlər və onların texniki, iqtisadi göstəriciləri daxildir
- ☒ Mənfəətə görə təsərrüfat hesabı modeli: gəlirlərə görə təsərrüfat hesabı model; icariyyə modeli.
- ☐ müasir vəziyyətin təhlili, təşkilati quruluşun strukturu, fəaliyyəti, idarə mexanizmlərini

222 Optimal idarəetmənin məhdudiyyətlərinə daxildir

- ☐ iqtisadiyyatda vaxtı çatmış struktur dəyişikliklərinin həyata keçirilmə müddəti kimi amillər
- ☐ Resursların qiymətləndirilməsi və istifadə baxımından yanaşma və məqsədəuyğun fəaliyyət baxımından yanaşma.
- ☐ Təşkilati quruluşun yenidən qurulması, arzu olunan məqsədlər və onların texniki, iqtisadi göstəriciləri daxildir
- ☒ Resurs məhdudiyyətləri, qəbul olunan qərarların dəyişmə intervalı, riyazi hesablamalar yolu ilə qəbul olunan səmərəlilik göstəricilərinin məhdudiyyətləri
- ☐ müasir vəziyyətin təhlili, təşkilati quruluşun strukturu, fəaliyyəti, idarə mexanizmlərini

223 Optimal idarəetmənin mühüm şərtlərindən biri

- ☐ Təşkilati quruluşun yenidən qurulması, arzu olunan məqsədlər və onların texniki, iqtisadi göstəriciləri daxildir
- ☐ Resursların qiymətləndirilməsi və istifadə baxımından yanaşma və məqsədəuyğun fəaliyyət baxımından yanaşma.
- ☐ iqtisadiyyatda vaxtı çatmış struktur dəyişikliklərinin həyata keçirilmə müddəti kimi amillər
- ☐ müasir vəziyyətin təhlili, təşkilati quruluşun strukturu, fəaliyyəti, idarə mexanizmlərini
- ☒ Məhdudiyyətin tapılması, seçilməsi və onların qiymətləndirilməsidir.

224 İdarəetmə əməyinin təşkilində əməyin motivizasiyası

- ☐ Təşkilati quruluşun yenidən qurulması, arzu olunan məqsədlər və onların texniki, iqtisadi göstəriciləri daxildir

- ☐ Resursların qiymətləndirilməsi və istifadə baxımından yanaşma və məqsəduyğun fəaliyyət baxımından yanaşma.
- ☐ iqtisadiyyatda vaxtı çatmış struktur dəyişikliklərinin həyata keçirilmə müddəti kimi amillər
- ☐ müasir vəziyyətin təhlili, təşkilati quruluşun strukturu, fəaliyyəti, idarə mexanizmlərini
- ☒ iqtisadi stimullar, əməyin xarakteri, məzmunu istehsalçıda özünəməxsus aktiv hissələr

225 Əmək şəraitinin və məhsuldarlığının artmasına dolayısı yolla təsir edir.

- ☒ Qeyri məhsuldar əmək
- ☐ İqtisadiyyatda vaxtı çatmış strukturlar
- ☐ düzgün cavab yoxdur
- ☐ Məhsuldar əmək
- ☐ Müasir vəziyyətin təhlili

226 Əmək məhsuldarlığının artmasında bilavasitə iştirak edən əmək

- ☐ düzgün cavab yoxdur
- ☐ Qeyri məhsuldar əmək
- ☐ İqtisadiyyatda vaxtı çatmış strukturlar
- ☒ Məhsuldar əmək
- ☐ Müasir vəziyyətin təhlili

227 İdarəetmə əməyinin təşkilinin mühüm məsələlərindən biri

- ☐ düzgün cavab yoxdu
- ☐ iqtisadiyyatda vaxtı çatmış struktur dəyişikliklərinin həyata keçirilmə müddəti kimi amillər
- ☐ Təşkilati quruluşun yenidən qurulması, arzu olunan məqsədlər və onların texniki, iqtisadi göstəriciləri daxildir
- ☐ müasir vəziyyətin təhlili, təşkilati quruluşun strukturu, fəaliyyəti, idarə mexanizmlərini
- ☒ Məhsuldar və qeyri məhsuldar əməyin sərhədlərini müəyyən etməkdən ibarətdir

228 Bunlardan hansı sosial müdafiə sisteminin istiqamət və formalar kompleksinə aid deyil:

- ☐ Məcburi sosial sığorta;
- ☐ Sosial təminat və sosial yardım.
- ☐ Gəlirlər üzrə minimal sosial zəmanətlərin təmin edilməsi;
- ☐ İmtiyazların verilməsi;
- ☒ Könüllü sosial sığorta;

229 Ödəmə qabiliyyətli tələbə birbaşa təsir göstərən amillər arasında ən vacibi

- ☐ istehsal amillər
- ☐ bütün cavablar doğrudur
- ☐ əhalinin xərcləridir
- ☐ əhalinin istehlak səviyyəsi
- ☒ əhalinin pul gəlirləridir

230 Təbii iqlim amillərə daxildir

- ☐ ictimai əmək bölgüsünün inkişaf dərəcəsi, elmi texniki tərəqqinin əldə edilmiş səviyyəsi və s
- ☐ ictimai istehsalın və ona uyğun maddi nemətlərin bölgü forması; cəmiyyətin sosial quruluşu, əhalinin sosial həyat şəraiti, xalqın mənəvi sərvətləri və s.
- ☐ əhalinin pul gəlirləri onların əhalinin ayrı-ayrı sosial-iqtisadi qrupları arasında bölüşdürülməsi, əhalinin pul yığımları,
- ☒ Birinci növbədə təbii iqlim şəraiti onunla əlaqədar olaraq istehlakın mövsümi xarakteri, insan orqanizminin fizioloji xüsusiyyətləri, əhalinin yaşayış rayonlarının relyef xüsusiyyətləri
- ☐ İstehsalın əldə edilmiş səviyyəsi, onun tempi, sahə quruluşu, ictimai əmək bölgüsünün inkişaf dərəcəsi, elmi texniki tərəqqinin əldə edilmiş səviyyəsi və s.

231 Demografik amillərə daxildir

- ☐ ictimai əmək bölgüsünün inkişaf dərəcəsi, elmi texniki tərəqqinin əldə edilmiş səviyyəsi və s

- ☒ Əhalinin sayı, onun yaş cins tərkibi, ailələrin ümumi sayı, onların həcmi və tərkibi, ərazi üzrə əhalinin yerləşməsi, əhalinin miqrasiyası
- ☐ əhalinin pul gəlirləri onların əhalinin ayrı-ayrı sosial-iqtisadi qrupları arasında bölüşdürülməsi, əhalinin pul yığımları,
- ☐ ictimai istehsalın və ona uyğun maddi nemətlərin bölgü forması; cəmiyyətin sosial quruluşu, əhalinin sosial həyat şəraiti,xalqın mənəvi sərvətləri vəs.
- ☐ İstehsalın əldə edilmiş səviyyəsi, onun tempi, sahə quruluşu, ictimai əmək bölgüsünün inkişaf dərəcəsi, elmi texniki tərəqqinin əldə edilmiş səviyyəsi və s.

232 Xüsusi sosial amillərə daxildir

- ☐ ictimai əmək bölgüsünün inkişaf dərəcəsi, elmi texniki tərəqqinin əldə edilmiş səviyyəsi və s
- ☒ Əhalinin sosial quruluşu, mədəniyyətin inkişaf dərəcəsi, əhalinin təhsil səviyyəsi, istehlakın milli ənənələri və xüsusiyyətləri, tarixi ənənələr, bayramlar, adətlər, moda, fərdi istehlakçıların istehlak vərdisləri və zövqləri
- ☐ əhalinin pul gəlirləri onların əhalinin ayrı-ayrı sosial-iqtisadi qrupları arasında bölüşdürülməsi, əhalinin pul yığımları,
- ☐ ictimai istehsalın və ona uyğun maddi nemətlərin bölgü forması; cəmiyyətin sosial quruluşu, əhalinin sosial həyat şəraiti,xalqın mənəvi sərvətləri vəs.
- ☐ İstehsalın əldə edilmiş səviyyəsi, onun tempi, sahə quruluşu, ictimai əmək bölgüsünün inkişaf dərəcəsi, elmi texniki tərəqqinin əldə edilmiş səviyyəsi və s.

233 Ümumi sosial amillərə daxildir

- ☐ Əhalinin sosial quruluşu, mədəniyyətin inkişaf dərəcəsi, əhalinin təhsil səviyyəsi, istehlakın milli ənənələri və xüsusiyyətləri, tarixi ənənələr, bayramlar, adətlər, moda, fərdi istehlakçıların istehlak vərdisləri və zövqləri
- ☒ ictimai istehsalın və ona uyğun maddi nemətlərin bölgü forması; cəmiyyətin sosial quruluşu, əhalinin sosial həyat şəraiti,xalqın mənəvi sərvətləri vəs.
- ☐ İstehsalın əldə edilmiş səviyyəsi, onun tempi, sahə quruluşu, ictimai əmək bölgüsünün inkişaf dərəcəsi, elmi texniki tərəqqinin əldə edilmiş səviyyəsi və s.
- ☐ əhalinin pul gəlirləri onların əhalinin ayrı-ayrı sosial-iqtisadi qrupları arasında bölüşdürülməsi, əhalinin pul yığımları,
- ☐ ictimai əmək bölgüsünün inkişaf dərəcəsi, elmi texniki tərəqqinin əldə edilmiş səviyyəsi və s

234 Xüsusi iqtisadi amillər qrupuna daxildir

- ☐ Əhalinin sosial quruluşu, mədəniyyətin inkişaf dərəcəsi, əhalinin təhsil səviyyəsi, istehlakın milli ənənələri və xüsusiyyətləri, tarixi ənənələr, bayramlar, adətlər, moda, fərdi istehlakçıların istehlak vərdisləri və zövqləri
- ☒ əhalinin pul gəlirləri onların əhalinin ayrı-ayrı sosial-iqtisadi qrupları arasında bölüşdürülməsi, əhalinin pul yığımları, pərakəndə qiymətlərin səviyyəsi, mal təklifinin həcmi və qurulu, əhalinin uzunmüddətli işlədilən mallarla təmin olunma dərəcəsi; ticarət xidmətinin vəziyyəti, əhaliyə məişət xidmətinin inkişaf səviyyəsi
- ☐ ictimai əmək bölgüsünün inkişaf dərəcəsi, elmi texniki tərəqqinin əldə edilmiş səviyyəsi və s
- ☐ İstehsalın əldə edilmiş səviyyəsi, onun tempi, sahə quruluşu, ictimai əmək bölgüsünün inkişaf dərəcəsi, elmi texniki tərəqqinin əldə edilmiş səviyyəsi və s.
- ☐ ictimai istehsalın və ona uyğun maddi nemətlərin bölgü forması; cəmiyyətin sosial quruluşu, əhalinin sosial həyat şəraiti,xalqın mənəvi sərvətləri vəs.

235 İqtisadi amillərə daxildir

- ☐ əhalinin pul gəlirləri onların əhalinin ayrı-ayrı sosial-iqtisadi qrupları arasında bölüşdürülməsi,
- ☒ İstehsalın əldə edilmiş səviyyəsi, onun tempi, sahə quruluşu, ictimai əmək bölgüsünün inkişaf dərəcəsi, elmi texniki tərəqqinin əldə edilmiş səviyyəsi və s.
- ☐ əhalinin uzunmüddətli işlədilən mallarla təmin olunma dərəcəsi; ticarət xidmətinin vəziyyəti, əhaliyə məişət xidmətinin inkişaf səviyyəsi
- ☐ əhalinin pul gəlirləri onların əhalinin ayrı-ayrı sosial-iqtisadi qrupları arasında bölüşdürülməsi, əhalinin pul yığımları, pərakəndə qiymətlərin səviyyəsi, mal təklifinin həcmi və qurulu,
- ☐ pərakəndə qiymətlərin səviyyəsi, mal təklifinin həcmi və qurulu

236 Əhlinin ödəmə qabiliyyətli tələbin ümumi həcmi və quruluşunu formalaşdıran bütün məşmuu amillər

- ☐ istehsal amilləri
- ☒ iqtisadi amillər, sosial amillər, demoqrafik amillər, təbii iqlim amilləri
- ☐ siyasi amillər
- ☐ iqtisadi amillər

- ☐ təşkilati-iqtisadi amillər

237 Təklifin dəyər forması

- ☐ müəyyən vaxt daxilində təzahür edilir. Adətən istifadə olunmuş malın əvəzinə yenisinin alınması ilə özünü bürüzə verir.
- ☒ Malın mübadilə qabiliyyətini və onun mübadilə dəyərini əks etdirir.
- ☐ Əhlinin ödəmə qabiliyyətli tələbin ümumi həcmi və quruluşunu formalaşdıran bütün məşmuu amillər
- ☐ Malın əhalinin müəyyən tələbatını ödəmək qabiliyyətini ifadə etməklə, onun istehlak dəyərini xarakterizə edir.
- ☐ bütün cavablar doğrudur

238 Təklifin natural-əşya forması

- ☐ müəyyən vaxt daxilində təzahür edilir. Adətən istifadə olunmuş malın əvəzinə yenisinin alınması ilə özünü bürüzə verir.
- ☒ Malın əhalinin müəyyən tələbatını ödəmək qabiliyyətini ifadə etməklə, onun istehlak dəyərini xarakterizə edir.
- ☐ Əhlinin ödəmə qabiliyyətli tələbin ümumi həcmi və quruluşunu formalaşdıran bütün məşmuu amillər
- ☐ Malın mübadilə qabiliyyətini və onun mübadilə dəyərini əks etdirir.
- ☐ bütün cavablar doğrudur

239 Bazara çıxarıla bilən mal kütləsi ilə və pullu xidmətlərin məcmusu

- ☐ bütün cavablar doğrudur
- ☒ Təklif adlanır
- ☐ İstehlak adlanır
- ☐ Tələb adlanır
- ☐ Xidmət adlanır

240 Epizodik tələb

- ☐ tez-tez təsadüf edilən tələb, əsasən qısamüddətli işlədilən malları əhatə edir
- ☒ nisbətən az-az təsadüf edilən tələb, əsasən uzunmüddətli işlədilən malları əhatə edir
- ☐ müəyyən vaxt daxilində təzahür edilir. Adətən istifadə olunmuş malın əvəzinə yenisinin alınması ilə özünü bürüzə verir.
- ☐ Malın əhalinin müəyyən tələbatını ödəmək qabiliyyətini ifadə etməklə, onun istehlak dəyərini xarakterizə edir.
- ☐ bütün cavablar doğrudur

241 Vaxtaşırı tələb

- ☒ müəyyən vaxt daxilində təzahür edilir. Adətən istifadə olunmuş malın əvəzinə yenisinin alınması ilə özünü bürüzə verir.
- ☐ nisbətən az-az təsadüf edilən tələb, əsasən uzunmüddətli işlədilən malları əhatə edir
- ☐ bütün cavablar doğrudur
- ☐ Malın əhalinin müəyyən tələbatını ödəmək qabiliyyətini ifadə etməklə, onun istehlak dəyərini xarakterizə edir.
- ☐ tez-tez təsadüf edilən tələb, əsasən qısamüddətli işlədilən malları əhatə edir

242 Ödəmə qabiliyyətli tələbi onun təqdim olunma tərzliyinə görə də müxtəlif növlərə ayırırlar. Bu əlamətlərə daxildir

- ☐ bütün cavablar sehvdır
- ☒ gündəlik, vaxtaşırı və epizodik (təsadüfi) tələb
- ☐ nisbətən az-az təsadüf edilən tələb, əsasən uzunmüddətli işlədilən malları əhatə edir
- ☐ müəyyən vaxt daxilində təzahür edilir. Adətən istifadə olunmuş malın əvəzinə yenisinin alınması ilə özünü bürüzə verir.
- ☐ bütün cavablar doğrudur

243 Impulsiv tələb nəzərdə tutur

- ☐ Bu tələb bilavasitə mal seçilməsi prosesində formalaşır və o, bir malın ona oxşar olan digər malla əvəz edilməsini
- ☒ Bilavasitə mal təkliflərinin təsiri nəticəsində yaranan tələbdir. Bu zaman mal alışına tələbat alıcı həmin malı gördükdən sonra yaranır.

- ☐ Müəyyən konkret mal və ya pullu xidmətlər çıxış edir, malın başqa çeşiddən və ona oxşar olan digər malla əvəz edilməsi nəzərdə tutulmur
- ☐ Alıcıların mal alışı niyyətləri mal seçilməsi prosesində konkretləşdirilir. Bu tələb bilavasitə mal seçilməsi prosesində formalaşır və o, bir malın ona oxşar olan digər malla əvəz edilməsini
- ☐ müəyyən vaxt daxilində təzahür edilir. Adətən istifadə olunmuş malın əvəzinə yenisinin alınması ilə özünü bürüzə verir.

244 Alternativ tələb nəzərdə tutur

- ☐ bütün cavablar doğrudur
- ☒ Alıcıların mal alışı niyyətləri mal seçilməsi prosesində konkretləşdirilir. Bu tələb bilavasitə mal seçilməsi prosesində formalaşır və o, bir malın ona oxşar olan digər malla əvəz edilməsini
- ☐ Müəyyən konkret mal və ya pullu xidmətlər çıxış edir, malın başqa çeşiddən və ona oxşar olan digər malla əvəz edilməsi nəzərdə tutulmur
- ☐ Bilavasitə mal təkliflərinin təsiri nəticəsində yaranan tələbdir. Bu zaman mal alışına tələbat alıcı həmin malı gördükdən sonra yaranır.
- ☐ müəyyən vaxt daxilində təzahür edilir. Adətən istifadə olunmuş malın əvəzinə yenisinin alınması ilə özünü bürüzə verir.

245 Tam formalaşmış tələb

- ☐ bütün cavablar doğrudur
- ☐ Bilavasitə mal təkliflərinin təsiri nəticəsində yaranan tələbdir.
- ☐ Alıcıların mal alışı niyyətləri mal seçilməsi prosesində konkretləşdirilir. c)Bu tələb bilavasitə mal seçilməsi prosesində formalaşır və o, bir malın ona oxşar olan digər malla əvəz edilməsini
- ☐ Bütün cavablar səhvdir
- ☒ Müəyyən konkret mal və ya pullu xidmətlər çıxış edir, malın başqa çeşiddən və ona oxşar olan digər malla əvəz edilməsi nəzərdə tutulmur

246 Ödəmə qabiliyyətli tələbin təsnifləşdirmə əlamətlərindən biri də alıcıların mal alışı niyyətidir. Bu əlamət üzrə tələbin formaları:

- ☐ impulsiv tələb, alternativ tələb
- ☒ tam formalaşmış tələb, alternativ və impulsiv tələb.
- ☐ həqiqi tələb, realizə edilmiş və ödənilməmiş tələb
- ☐ Formalaşmaqda olan tələb
- ☐ tam formalaşmış tələb, formalaşmaqda olan tələb

247 İstehlak xassələrinə görə istehlakçıların tam nüfuzunu qazanmış, müəyyən mala tam formalaşmış tələb kimi izah edilir.

- ☐ İmpulsiv tələb və alternativ tələb
- ☐ Həqiqi tələb, realizə edilmiş. tələb və ödənilməmiş tələb
- ☐ Formalaşmaqda olan tələb
- ☒ Faktiki yaranmış tələb
- ☐ Tam formalaşmış tələb , formalaşmaqda olan tələb

248 Əsasən bazara yeni daxil olmuş, istehlak sferasında özünə hələ möhkəm yer tutmamış, yeni növ mallar

- ☐ impulsiv tələb, alternativ tələb
- ☒ Formalaşmaqda olan tələb
- ☐ tam formalaşmış tələb, formalaşmaqda olan tələb
- ☐ həqiqi tələb, realizə edilmiş və ödənilməmiş tələb
- ☐ impulsiv tələb, alternativ tələb

249 Buraxılmasına yenidən başlanılan, hələ bazara daxil olmayan mallara olan tələb

- ☐ ödənilməmiş tələb, yaxud mütəşəkkil alıcıların tələbi
- ☒ Potensial tələb adlanır
- ☐ tam formalaşmış tələb, formalaşmaqda olan tələb və faktiki yaranmış tələb, alternativ tələb
- ☐ həqiqi tələb, realizə edilmiş və ödənilməmiş tələb, yaxud mütəşəkkil alıcıların tələbi

- ☐ impulsiv tələb, alternativ tələb

250 Ödəmə qabiliyyətli tələbin inkişaf dərəcəsi üzrə fərqli cəhətləri

- ☐ düzgün cavab yoxdur
☒ potensial tələb, - formalaşmaqda olan tələb və faktiki yaranmış tələb
☐ tam formalaşmış tələb, formalaşmaqda olan tələb və faktiki yaranmış tələb, alternativ tələb
☐ həqiqi tələb, realizə edilmiş və ödənilməmiş tələb, yaxud mütəşəkkil alıcıların tələbi
☐ impulsiv tələb, alternativ tələb

251 Ödəmə qabiliyyətli tələbin subyekt əlaməti üzrə əsas növləri:

- ☐ impulsiv tələb, alternativ tələb
☒ əhalinin fərdi tələbinə və kollektiv, yaxud mütəşəkkil alıcıların tələbi
☐ potensial tələb, - formalaşmaqda olan tələb və faktiki yaranmış tələb
☐ həqiqi tələb, realizə edilmiş və ödənilməmiş tələb.
☐ tam formalaşmış tələb, alternativ tələb

252 Bazarda malların çatışmaması və onların istehlak xassələrinin alıcılarının tələbinə uyğun gəlməməsi ilə əlaqədar olaraq realizə edilməyən tələb

- ☐ faktiki yaranmış tələb
☒ Ödənilməmiş tələb adlanır
☐ potensial tələb
☐ Həqiqi tələb
☐ formalaşmaqda olan tələb

253 Əhalinin ödəmə qabiliyyətli tələbatının bir hissəsi olub, mal alışı və pullu xidmətlərinin ödənilməsi nəticəsində faktiki olaraq ödənilən tələb

- ☐ faktiki yaranmış tələb
☒ Realizə edilmiş tələb
☐ potensial tələb
☐ Həqiqi tələb
☐ formalaşmaqda olan tələb

254 Bütün mallara və xidmətlərə əhalinin faktiki təqdim etdiyi tələb

- ☐ formalaşmaqda olan tələb
☐ bütün cavablar doğrudu
☐ faktiki yaranmış tələb
☒ Həqiqi tələb
☐ potensial tələb

255 Əhalinin ödəmə qabiliyyətli tələbi məhdud fəaliyyət dairəsinə malikdir ki

- ☐ əmtəə istehsalının inkişafına və təkmilləşməsinə müvafiq olaraq inkişaf edir.
☒ bu da planlı təsərrüfatçılıq şəraitində əmtəə-pul münasibətlərinin spesifik xüsusiyyətləri ilə əlaqədardır;
☐ müəyyən bir mala tələbin eyni ərazidə təqdim edilib,
☐ həqiqi tələb, realizə edilmiş, (ödənilmiş) və ödənilməmiş tələb.
☐ reallaşması və istehlak edilməsi ilə əlaqədardır.

256 Məkan etibarilə tələblə istehlakın bir-birinə uyğun gəlməməsi

- ☐ əmtəə istehsalının inkişafına və təkmilləşməsinə müvafiq olaraq inkişaf edir.
☒ müəyyən bir mala tələbin bir ərazidə təqdim edilib, reallaşması və digər ərazidə istehlak edilməsi ilə əlaqədardır.
☐ müəyyən bir mala tələbin eyni ərazidə təqdim edilib,
☐ Uzunmüddətli işlədilərən mədəni-məişət təyinatlı malları buna misal göstərmək olar.
☐ reallaşması və istehlak edilməsi ilə əlaqədardır.

257 İstehlak sferasında uzun müddət istifadə edilir.

- ☐ bütün cavablar səhvdir
- ☒ Uzunmüddətli işlədilər mədəni-məişət təyinatlı malları buna misal göstərmək olar.
- ☐ reallaşması və digər ərazidə istehlak edilməsi ilə əlaqədardır.
- ☐ müəyyən bir mala tələbin bir ərazidə təqdim edilib,
- ☐ əmtəə istehsalının inkişafına və təkmirləşməsinə müvafiq olaraq inkişaf edir.

258 İstehlak bir qayda olaraq tələbdən sonra başlayır.

- ☐ İstehlak sferasında uzun müddət istifadə edilir
- ☒ əvvəlcə mal alınır, yəni ona təqdim edilən tələb reallaşır, sonra isə istehlak edilir
- ☐ mədəni-məişət təyinatlı malları buna misal göstərmək olar.
- ☐ son nəticədə tələbin həmişə istehlakla bağlı olması, istehlaksız onun mövcud olmaması ilə bürüzə verir
- ☐ əmtəə istehsalının inkişafına və təkmirləşməsinə müvafiq olaraq inkişaf edir.

259 Tələb və istehlak bir-birindən fərqlənirlər.

- ☐ əhalinin pul gəlirləri və pərakəndə satış qiymətlərinin təsirinə görə
- ☒ zaman və məkan nöqteyi-nəzərdən
- ☐ onun əmtəə istehsalına xas olan kateqoriya kimi tarixi keçid xarakteri daşmasına görə
- ☐ eyni zamanda onların formalaşmasına və inkişafına təsir edən amillərin müxtəlifliyi ilə
- ☐ dialektik xarakter daşmasına görə

260 İstehlakla tələbin birliyi

- ☐ əhalinin pul gəlirləri və pərakəndə satış qiymətlərinin təsiri
- ☒ son nəticədə tələbin həmişə istehlakla bağlı olması, istehlaksız onun mövcud olmaması ilə bürüzə verir
- ☐ onun əmtəə istehsalına xas olan kateqoriya kimi tarixi keçid xarakteri daşmasıdır.
- ☐ eyni zamanda onların formalaşmasına və inkişafına təsir edən amillərin müxtəlifliyi ilə izah edilir
- ☐ tələbatla olduğu kimi dialektik xarakter daşıyır

261 Tələblə istehlakın qarşılıqlı əlaqəsi

- ☐ bütün cavablar eynidir
- ☒ tələbatla olduğu kimi dialektik xarakter daşıyır
- ☐ onun əmtəə istehsalına xas olan kateqoriya kimi tarixi keçid xarakteri daşmasıdır.
- ☐ əhalinin pul gəlirləri və pərakəndə satış qiymətlərinin təsiri
- ☐ eyni zamanda onların formalaşmasına və inkişafına təsir edən amillərin müxtəlifliyi ilə izah edilir

262 Tələbə təsir edən amillər

- ☐ bütün cavablar eynidir
- ☒ əhalinin pul gəlirləri və pərakəndə satış qiymətlərinin təsiri
- ☐ eyni zamanda onların formalaşmasına və inkişafına təsir edən amillərin müxtəlifliyi ilə izah edilir
- ☐ onun əmtəə istehsalına xas olan kateqoriya kimi tarixi keçid xarakteri daşmasıdır.
- ☐ tələbatla olduğu kimi dialektik xarakter daşıyır

263 Ödəmə qabiliyyətli tələblə tələbat arasındakı fərqlər

- ☐ bütün cavablar eynidir
- ☒ eyni zamanda onların formalaşmasına və inkişafına təsir edən amillərin müxtəlifliyi ilə izah edilir
- ☐ əhalinin pul gəlirləri və pərakəndə satış qiymətlərinin təsiri
- ☐ onun əmtəə istehsalına xas olan kateqoriya kimi tarixi keçid xarakteri daşmasıdır.
- ☐ tələbatla olduğu kimi dialektik xarakter daşıyır

264 Ödəmə qabiliyyətli tələbi tələbatdan fərqləndirən əsas xüsusiyyət

- ☐ bütün cavablar eynidir

- ☒ onun əmtəə istehsalına xas olan kateqoriya kimi tarixi keçid xarakteri daşmasıdır.
- ☐ əhalinin pul gəlirləri və pərakəndə satış qiymətlərinin təsiri
- ☐ eyni zamanda onların formalaşmasına və inkişafına təsir edən amillərin müxtəlifliyi ilə izah edilir
- ☐ tələbatla olduğu kimi dialektik xarakter daşıyır

265 Ödəmə qabiliyyətli tələb əlaqəyə girir.

- ☐ istehsalına xas olan kateqoriya kimi
- ☒ Bilavasitə mal təklifi və onun vasitəsi ilə istehsalın özü ilə əlaqəyə girir.
- ☐ Bilavasitə mal təklifi
- ☐ Düzgün cavab yoxdur.
- ☐ İstehlakın özü ilə əlaqəyə girir.

266 Tələbat bazar münasibətləri prizmasından "süzülərək"

- ☐ bütün cavablar düzdür
- ☒ Ödəmə qabiliyyətli tələb formasını alır.
- ☐ Bilavasitə mal təklifi formasında
- ☐ tədavül sferasını alır
- ☐ İstehsalın özü ilə əlaqəyə girir.

267 Tələbatın təzahür forması kimi izah edilir

- ☐ ödəmə qabiliyyətli tələb formasını alır.
- ☐ İstehsalın özü ilə əlaqəyə girir.
- ☒ Tələbatın təzahür forması kimi izah edilir
- ☐ Bilavasitə mal təklifi
- ☐ bütün cavablar düzdür

268 Daxili bazarın əmtəə istehsalının ən mühüm kateqoriyalarından biri

- ☐ Tələbatın təzahür forması
- ☒ Tələb
- ☐ təklif
- ☐ gəlir
- ☐ Tələb adətən tədavül sferasında

269 İstehlakın təşkilatlanması

- ☒ marketing
- ☐ ticarət
- ☐ təminat
- ☐ bölgü
- ☐ natural

270 İstehlakda qütbləşmə olmalıdır

- ☐ bərabərlik olmalıdır
- ☐ yox
- ☐ bəli
- ☒ bölgü sistemlə
- ☐ iqtisadi əsaslarla

271 İstehlakın qorunması

- ☐ bölgü sistemi
- ☐ tələblə
- ☐ təkliflə
- ☒ qanunla

- ☐ dövlət tənzimlənməsi

272 İstehlakın maliyyə əsasları

- ☐ bələdiyyə büdcəsi
☐ dövlət büdcəsi
☐ sosial müdafiə
☐ müəssisələr
☒ ailə büdcəsi

273 Regionlarda istehlakın amili

- ☐ idxal
☐ istehsal
☐ əhali
☒ təklif
☐ tələb

274 Rasional büdcə

- ☐ minimum
☐ maksimum
☐ qənaətlidir
☐ gəlirlərlə uyğunlaşır
☒ fizioloji tələbata uyğundur

275 Minimal istehlak büdcəsi

- ☐ müqayisə göstəricisidir
☐ istifadə olunmur
☐ az istifadə olunur
☒ istifadə olunur
☐ tədqiqat obyektidir

276 İstehlakın səmərəsi

- ☐ minimum istehlak
☐ onun iqtisadi səmərəsi
☐ onun tələbata uyğunluğu
☒ tələbatın ödənilmə dərəcəsi
☐ maksimum istehlak

277 Xidmət istehlakında nə pulsuzdur

- ☐ tikinti
☐ əmtəə
☐ təhsil
☐ mədəniyyət
☒ səhiyyə

278 Ərzaq istehlakında xüsusiyyətləri

- ☐ onun dinamizmi
☐ onun elastiliyi
☒ onun doyma halı
☐ strukturu
☐ sabitliyi

279 İstehlakda əsas amil

- ☐ ailə tərkibi
- ☐ yoxsulluq
- ☐ iş şəraiti
- ☒ gəlir
- ☐ xərc

280 İstehlak proqnozlaşmada əsas tiplər

- ☐ təqribi
- ☐ təsviri
- ☐ passiv
- ☐ imitasiya
- ☒ aktiv

281 İstehlakda balans modeli

- ☐ icmai balansı
- ☐ ixrac balansı
- ☐ idxal balansı
- ☒ istehsal və istehlak
- ☐ differensial balans

282 İstehlakın xüsusiyyətləri

- ☐ əhalinin yoxsulluğu
- ☐ sosial
- ☐ ərazi
- ☐ regional
- ☒ milli

283 İstehlakın proqnoz modeli

- ☐ bir başa hesablama
- ☐ statistik
- ☐ normativ
- ☒ amillər
- ☐ iqtisadi-riyazi

284 İstehlakın proqnozu

- ☐ aparıcı həlqə
- ☐ artım
- ☐ struktur
- ☒ adam başına istehlak
- ☐ amillər

285 Respublikada istehlak resursları neçə faiz ola bilər

- ☐ 1.0
- ☒ 0.85
- ☐ 0.4
- ☐ 0.1
- ☐ 0.6

286 İstehlakın mal quruluşunda əsas yeri

- ☐ xidmət
- ☐ yığım
- ☒ ərzaq

- ☐ tikinti
- ☐ sənaye məhsulu

287 İstehlakın normaları nədir

- ☒ adam başına düşən istehlak
- ☐ istehsal həcmi
- ☐ ticarətdə təklif
- ☐ ixrac
- ☐ idxal

288 İstehlaka təsir edir

- ☐ xarici müəssisələr
- ☐ sahibkarlıq
- ☐ xidmət sferasıdır
- ☒ ev təsərrüfatı
- ☐ dövlət orqanları

289 Milli gəlirdə istehlak səviyyəsi

- ☐ 0.05
- ☐ 0.8
- ☐ 0.7
- ☒ 0.25
- ☐ 0.1

290 Məşğulluq təsir edir

- ☐ istehsala
- ☐ istehlaka
- ☐ dünya görüşünə
- ☐ tələbata
- ☒ gəlirlərə

291 Ailənin istehlakı asılıdır

- ☐ qohumluk əlaqələri
- ☐ ailənin vardatı
- ☐ ailə üzvlərinin sayı
- ☒ ailə gəlirləri
- ☐ torpaq sahəsi

292 İstehlakın balans modeli

- ☐ istehsal
- ☐ makro balanslar
- ☐ imitasiya
- ☐ idxal və ixrac
- ☒ gəlir və istehlak

293 İstehlakın tənzimlənməsi

- ☐ nisbi planlaşma
- ☐ ticarət
- ☐ yopdan satış
- ☒ marketing
- ☐ strategiya

294 İstehlakın gəlirlər əlaqə sxemi

- ☐ nisbətlər
- ☐ balanslar
- ☐ modellər
- ☒ bir başa
- ☐ cədvəllər

295 İstehlakın nisbi göstərici

- ☐ ərzaq
- ☐ maddi və mənəvi nemətlər
- ☐ qeyri-ərzaq
- ☐ xidmət
- ☒ adam başına

296 Sosial fəaliyyət sahələrinin aparıcı həlgəsi

- ☐ Təhsil
- ☐ Mədəniyyət
- ☐ Elm
- ☒ Həyat səviyyəsi
- ☐ Səhiyyə

297 Əhalinin istehlakı

- ☐ Pul gəlirləri
- ☐ Pul gəlirləri
- ☐ Maddi nemətlər
- ☒ Reallaşmış tələbat
- ☐ Xidmət istehlakı

298 Əhali gəlirlərinin mənası

- ☐ Natural istehlak
- ☐ Maddi nemətlər
- ☐ İctimai məhsul
- ☒ Adam başına düşən bütün mənbələr üzrə
- ☐ Əhalinin pul və natural gəlirləri

299 Həyat səviyyəsinin ölçülməsi meyarı

- ☐ Əhalinin artımı
- ☐ Kənd təsərrüfatının məhsul həcmi
- ☐ İstehlak olunan xidmət
- ☐ iş yerləri
- ☒ Tələbatın ödənilmə dərəcəsi

300 Yoxsul əhalinin payını hesablamaq üçün hansı düsturdan istifadə olunur

- ☒ Ölkə əhalisinin yoxsul əhalinin sayına nisbəti
- ☐ Ölkə əhalisinin yoxsul əhalinin sayına hasili
- ☐ Ümumi əhalinin gəlirlərin median qiymətinə nisbəti
- ☐ Yoxsul əhalinin ölkə əhalisinin sayına nisbəti
- ☐ Yoxsul əhalinin ümumi əhaliyə hasili

301 Yoxsulluq əmsalı necə hesablanır

- ☐ Yoxsul əhalinin ümumi əhaliyə hasili

- ☐ Ümumi əhalinin yoxsul əhaliyə nisbəti
- ☐ Gəlirlərin dəyişmə indeksinin yoxsul əhaliyə nisbəti
- ☐ Ümumi əhalinin gəlirlərin median qiymətinə nisbəti
- ☒ Yoxsul əhalinin ümumi əhaliyə nisbəti

302 Həyat səviyyəsi hansı göstəricilər əsasında müəyyən olunur

- ☐ Kompleks amillərin qarşılıqlı əlaqəsi ilə
- ☐ Sosial-iqtisadi idarəetmənin məqsəd və vəzifələrinin təhlili obyekt kimi
- ☐ İqtisadi islahatların idarəetmə obyekt kimi
- ☒ İstehlak olunan maddi və mənəvi nemətlərin məcmuu və tələbatın ödənilməsi
- ☐ Məşğuliyyət quruluşu, əmtəə təklifi, əhali gəlirləri, xidmət sahələrinin inkişafı və strukturu, əhalinin demoqrafik tərkibi baxımından

303 Dünya təcrübəsində yoxsulluq həddinin müəyyən edilməsinin hansı metodları mövcuddur

- ☐ İstehlak standartlarına uyğunlaşdırılmış, nisbi və proqnozlaşdırılan yoxsulluq həddi
- ☐ Nisbi və proqnozlaşdırılan yoxsulluq həddi
- ☒ Mütləq və nisbi yoxsulluq həddi
- ☐ Əsaslandırılmış, nisbi və proqnozlaşdırılan yoxsulluq həddi
- ☐ Mütləq, nisbi və proqnozlaşdırılan yoxsulluq həddi

304 Həyat səviyyəsinin proqnozlaşdırılması prosesində hansı göstəricilər sistemindən istifadə olunur

- ☐ İstehlak büdcəsinə daxil olan maddi və mənəvi nemətlərin məcmuu və onların qiymətinin dəyişmə meylləri
- ☐ İstehlak olunan maddi və mənəvi nemətlərin məcmuu və tələbatın ödənilməsi
- ☒ Sintetik və natural göstəricilər, maddi rifahın bölgüsünün strukturu və
- ☐ İstehsal və istehlakın tarazlığını, dinamikasını və artım sürətini müəyyənləşdirilməsi
- ☐ Məşğuliyyət quruluşu, əmtəə təklifi, əhali gəlirləri, xidmət sahələrinin inkişafı və strukturu, əhalinin demoqrafik tərkibi

305 Gəlirlərin tənzimlənməsi hansı mənbələr üzərində aparılır

- ☐ Rüşvət
- ☐ Qrantlar
- ☐ Korrupsiya
- ☒ Dövlət və qeyri dövlət müssisələrində əldə olunan əmək haqqı
- ☐ Oğurluq

306 Əhali gəlirlərinin səviyyəsini və dinamikasını qiymətləndirmək üçün hansı normativlərdən istifadə olunur

- ☐ Nominal, real, leqal və qeyri-qanuni gəlirlər
- ☐ Nominal, real və ümumikriminal mənşəli gəlirlər
- ☐ Əmək gəlirləri və əməksiz gəlirlər
- ☒ Nominal, real və sərəncamda qalan gəlirlər
- ☐ Leqal və qeyri-qanuni gəlirlər

307 İnsan inkişafı indeksini müəyyən edən göstəricilər sistemində aiddir

- ☐ Həyat şəraiti üçün normal şəraitin yaradılması, elmi-texniki inqilab, yaradıcı əməyin inkişaf etdirilməsi, ictimai münasibətlərin humanistləşdirilməsi
- ☐ Həyat şəraiti üçün normal şəraitin yaradılması, elmi-texniki inqilab
- ☐ Sıxışdırılmış təkrar istehsal və ya neqativ demoqrafik situasiya, sosial-iqtisadi idarəetmənin məqsəd və vəzifələrinin təhlili obyektləri
- ☒ Adambaşına düşən ümumi daxili məhsul, gözlənilən ömür uzunluğu, təhsilin səviyyəsi
- ☐ Məşğuliyyət quruluşu, əmtəə təklifi, əhali gəlirləri, xidmət sahələrinin inkişafı və strukturu

308 Həyat səviyyəsinin qiymətləndirilməsi hansı metodoloji prinsiplər üzərində qurulur

- ☐ Əmək gəlirləri, sahibkarlıq fəaliyyətindən gəlirlər və sosial sığorta ödənişlərinə əsasən
- ☐ Əmək haqqının və pensiya təminatının nisbətinin müəyyənləşdirilməsi, onun minimal səviyyəsi, normativdən artıq əmək stajı üzərində
- ☐ Dinamiklik, komplekslik, sistemlilik, optimallıq, əks əlaqə, əməlilik, tarixilik
- ☒ İstehlak olunmuş maddi və mənəvi nemətlərin məcmusu və tələbat üzərində
- ☐ Həyat şəraiti üçün normal şəraitin yaradılması, elmi-texniki inqilab, yaradıcı əməyin inkişaf etdirilməsi, ictimai münasibətlərin humanistləşdirilməsi prinsiplərinə əsasən

309 BMT-n in təklifinə əsasən həyat səviyyəsinə daxil olan göstəricilər aşağıdakılardır

- ☐ Məşğuliyyət quruluşu, əmtəə təklifi, əhali gəlirləri, xidmət sahələrinin inkişafı
- ☐ Siyasi həyata daxil olma, coğrafi-iqtisadi, iqtisadi, əhali və ekoloji amillər
- ☐ Orta ömür müddəti, demoqrafik amillər,
- ☒ Səhiyyənin vəziyyəti, təhsil və əhəlinin məşğulluq səviyyəsi, orta ömür müddəti, alıcılıq qabiliyyəti, siyasi həyata daxil olma
- ☐ Tələbat, onun ödənilmə dərəcəsi, istehlak səviyyəsi, onun quruluşu

310 Əhali gəlirləri və istehlakin balans formaları

- ☐ idxal və ixrac balansı
- ☐ istehsal balansı
- ☐ tədiyyə balansı
- ☐ xərclər balansı
- ☒ gəlir və istehlakin differensial balans

311 Kənd əhalisinin həyat səviyyəsinin təsir edən məşğulluq sahəsi

- ☐ Ev təsərrüfatı
- ☐ Təhsil
- ☒ Kənd təsərrüfatı
- ☐ Sənaye
- ☐ Səhiyyə

312 Gəlirlərin əsas mənbələri

- ☐ Digər əhəlinin alınan borclar
- ☐ Sair gəlirlər
- ☐ Pensiya gəlirləri
- ☐ Müavinətlər
- ☒ Əmək gəlirləri

313 Həyat səviyyəsinin ölçülməsi meyarı

- ☐ iş yerləri
- ☐ İstehlak olunan xidmət
- ☐ Əhəlinin artımı
- ☐ Kənd təsərrüfatının məhsul həcmi
- ☒ Tələbatın ödənilmə dərəcəsi

314 Həyat səviyyəsi nədir?

- ☒ İstehlak olunan maddi nemətlərdir
- ☐ Tələbatın ödənilmə dərəcəsi
- ☐ Pul kütləsi
- ☐ İstehsal həcmi
- ☐ Əhəlinin sayı

315 Yoxsulluğun ölçülməsi miqdarı

- ☐ Kənd təsərrüfatı

- ☐ İstehsal həcmi
- ☐ İstehsal olunan maddi nemətlər
- ☒ Adam başına düşən gəlir
- ☐ Sənaye məhsulu

316 Yoxsulluğun azaldılması yolları

- ☐ Təhsil sistemi
- ☐ Gəlirlərin artırılması
- ☐ Pensiya artımı
- ☒ İş yerlərinin açılması
- ☐ Xidmət sferanın

317 Respublikada yoxsulluq həddi

- ☐ 0.08
- ☐ 0.4
- ☐ 0.3
- ☒ 0.05
- ☐ 0.203

318 Yoxsullaşma riski az olan əhaliyə kimlər aid edilir

- ☐ Özəl sektorda və rəhbər işlərdə işləyənlərin müvəqqəti dəstəklədiyi şəxslər
- ☐ Yarmarka və bazarlarda xırda ticarətlə məşğul olanlar
- ☐ Regionlarda taxılçılıqla məşğul olanlar
- ☒ 29 yaşınadək əhali, özəl sektorda və rəhbər işlərdə işləyənlər, paytaxt əhalisi
- ☐ Aqrar sektorda lizinq fəaliyyəti ilə məşğul olanlar

319 Həyat səviyyəsini qiymətləndirmək üçün hansı normativlərdən istifadə olunur

- ☐ Sosial sığorta üzrə, univərsal və sosial müavinətlər
- ☐ Məşğuliyyət quruluşu, əmtəə təklifi, əhali gəlirləri, xidmət sahələrinin strukturu
- ☐ İstehlakın regional iqtisadi və sosial inkişafda rolunun qiymətləndirilməsi
- ☐ İstehlak büdcəsinə daxil olan maddi və mənəvi nemətlərin məcmuu və onların qiymətinin dəyişmə meylləri
- ☒ Tələbat, onun ödənilmə dərəcəsi, istehlak səviyyəsi, onun quruluşu

320 Sosial müdafiənin aşağıdakı istiqamətləri mövcuddur

- ☐ Mülkiyyətdən, sahibkarlıq fəaliyyətindən, vergilər və gömrük rüsumları hesabına əldə olunan gəlir mənbələri
- ☐ İşsizliyə görə ödənişlər, dövlət büdcəsinə yığılan vergilər, məcburi dövlət sosial sığorta ödəmələri və xüsusi vəsaitlər
- ☒ Əhali gəlirlərinin indeksləşdirilməsi, gəlirlər üzrə minimum sosial zəmanətlərin təmin olunması, sosial sahələrin tənzimlənməsi, imtiyazların və güzəştlərin verilməsi, məcburi sosial sığorta, sosial təminat və sosial yardım
- ☐ Pensiyalar və yardımlar, sosial sığorta ödənişləri, müxtəlif təyinatlı birdəfəlik kompensasiyalar, işsizlər və aztəminatlı əhali təbəqələrinə müavinətlər
- ☐ İşçilərin əmək haqqı, vətəndaşların əmanət banklarında olan əmanətləri, dövlət istiqrazları və digər qiymətli kağızlar, təqaüdlər və sosial müavinətlər

321 Dövlətin sosial müdafiə resursları hansı mənbələrdən formalaşır

- ☐ Əmək gəlirləri, sahibkarlıq fəaliyyətindən gəlirlər və sosial sığorta ödənişləri
- ☐ İşçilərin əmək haqqı, vətəndaşların əmanət banklarında olan əmanətləri, dövlət istiqrazları və digər qiymətli kağızlar, təqaüdlər və sosial müavinətlər
- ☐ Birbaşa vəsaitlər və məcburi dövlət sosial sığorta ödəmələri
- ☐ İşsizliyə görə ödənişlər, dövlət büdcəsinə yığılan vergilər, məcburi dövlət sosial sığorta ödəmələri və xüsusi vəsaitlər
- ☒ Dövlət büdcəsinə yığılan vergilər, məcburi dövlət sosial sığorta ödəmələri, xüsusi vəsaitlər

322 Müddətindən asılı olaraq müavinətlər necə qruplaşdırılır

- ☐ Sosial sığorta üzrə müavinətlər
- ☐ Universal və sosial müavinətlər
- ☐ Birdəfəlik, aylıq, perspektiv və cari müavinətlər
- ☐ Ünvanlı, aylıq və cari müavinətlər
- ☒ Birdəfəlik, aylıq və cari müavinətlər

323 Sosial sığorta hansı formada həyata keçirilir

- ☐ Məcburi dövlət sığortası, əmək sığortası və könüllü sığorta
- ☒ Məcburi dövlət sığortası və könüllü sığorta
- ☐ Məcburi, kollektiv, dövlət sığortası və könüllü sığorta
- ☐ Assistents, məcburi dövlət sığortası və könüllü sığorta
- ☐ Əlavə sığorta, tibbi sığorta və əmək sığortaları

324 Sosial sığorta sistemində islahatların ən çox vəsait tələb edən istiqamətləri hansılardır

- ☐ Xüsusi kapitalın təkrar istehsalına sərfəli mühitin yaranmasıdır
- ☐ Məşğuliyyət quruluşu, əmtəə təklifi, əhali gəlirləri, xidmət sahələrinin inkişafı və strukturu, əhəlinin demoqrafik tərkibinin uçotu
- ☒ Fərdi uçotlara əsaslanan pensiyaların və sosial sığorta sahəsində idarəetmənin avtomatlaşdırılmış sisteminin yaradılması
- ☐ İstehlak standartlarına uyğunlaşdırılmış, nisbi və proqnozlaşdırılan yoxsulluq həddinin müəyyən olunması prinsipləri
- ☐ Maddi-texniki və dərman təminatı sisteminin təkmilləşdirilməsi, sığortalananların bərabər hüquqlarının təmin olunması

325 Tibbi sığorta çərçivəsində iqtisadi münasibətlərin subyektləri kimi kimlər sıxış edirlər

- ☐ Aqrar bölmədə çalışanlar, sığorta kompaniyaları, tibb müəssisələri
- ☐ Sosial sığorta üzrə, univevsal və sosial müavinətlər
- ☐ İşəgötürənlər, muzzdla işləyənlər və məcburi sosial sığortaya cəlb edilməli məsul şəxslər
- ☐ Məcburi sosial sığortaya cəlb edilməli məsul şəxslər, müəssisələr
- ☒ Müəssisələr, sığorta kompaniyaları, tibb müəssisələri

326 Sosial işin əsas vəzifələri aşağıdakılardır

- ☐ Zəmanətli xidmətlərin məcmusu, sosial adaptasiya, əlillərin reabilitasiyası
- ☐ Pensiyalar və yardımlar, sosial sığorta ödənişləri, müxtəlif təyinatlı birdəfəlik kompensasiyalar, işsizlər və aztəminatlı əhali təbəqələrinə müavinətlərin verilməsi
- ☐ Nəqd və nəqdsiz pul ödənişləri, natural mədaxil, pulsuz və güzəştli xidmətlər
- ☐ Sosial-tibbi, psixoloji-pedoqoji, sosial-hüquqi, sosial-məişət, sosial-məsləhət, zəmanətli xidmətlərin məcmusu, sosial adaptasiya
- ☒ Sosial reklam və təbliğat, sosial layihələrin həyata keçirilməsi, sosial ekspertiza, sosial uyğunlaşma, sosial qulluq, sosial mobillik, sosial nəzarət və s.

327 Sosial xidmətlərin aşağıdakı növləri mövcuddur

- ☐ Həyat şəraiti üçün normal şəraitin yaradılması, elmi-texniki inqilab, yaradıcı əməyin inkişaf etdirilməsi, ictimai münasibətlərin humanistləşdirilməsi prinsipləri
- ☐ Sosial reklam və təbliğat, sosial layihələrin həyata keçirilməsi, sosial ekspertiza, sosial uyğunlaşma, sosial qulluq, sosial mobillik, sosial nəzarət və s
- ☐ Əmək haqqının və pensiya təminatının nisbətində müəyyənləşdirilməsi, onun minimal səviyyəsi, normativdən artıq əmək stajına, xüsusi əmək şəraitinə görə əlavə ödəmələr şəklində həvəsləndirmə elementlərin istifadəsi
- ☒ Sosial-tibbi, psixoloji-pedoqoji, sosial-hüquqi, sosial-məişət, sosial-məsləhət, zəmanətli xidmətlərin məcmusu, sosial adaptasiya, əlillərin reabilitasiyası və s.
- ☐ İşsizlərə görə ödənişlər, dövlət büdcəsinə yığılan vergilər, məcburi dövlət sosial sığorta ödəmələri və xüsusi vəsaitlər

328 Sosial sığorta iqtisadiyyatının predmeti nədir

- ☐ Sahibkarlıq fəaliyyətindən gəlirlər, işsizlər və aztəminatlı əhali təbəqələrinə müavinətlərdir

- ☐ Əmək haqqının və pensiya təminatının nisbətinin müəyyənləşdirilməsi, onun minimal səviyyəsi, normativdən artıq əmək stajına, xüsusi əmək şəraitinə görə əlavə ödəmələr şəklində həvəsləndirmə elementlərin istifadəsidir
- ☐ İşçilərin əmək haqqı, vətəndaşların əmanət banklarında olan əmanətləri, dövlət istiqrazları və digər qiymətli kagızlar, təqaüdlər və sosial müavinətlərdir
- ☒ Əhalinin müxtəlif sosial risklərdən sığortalanmasının təşkili prosesində yaranan iqtisadi münasibətlərdir
- ☐ Nəqd və nəqdsiz pul ödənişləri, natural mədaxil, pulsuz və güzəştli xidmətlərdir

329 Sosial yardım hansı formada göstərilir

- ☐ Əhalinin müxtəlif sosial risklərdən sığortalanmasının təşkili prosesində yaranan iqtisadi münasibətlər
- ☐ Əhali gəlirlərinin indeksləşdirilməsi, gəlirlər üzrə minimum sosial zəmanətlərin təmin olunması, sosial sahələrin tənzimlənməsi, imtiyazların və güzəştlərin verilməsi, məcburi sosial sığorta, sosial təminat və sosial yardım
- ☐ Sosial sahələrin tənzimlənməsi, imtiyazların və güzəştlərin verilməsi, məcburi sosial sığorta, sosial təminat və sosial yardım, pulsuz və güzəştli xidmətlər
- ☐ Həyat şəraiti üçün normal şəraitin yaradılması, elmi-texniki inqilab, yaradıcı əməyin inkişaf etdirilməsi, ictimai münasibətlərin humanistləşdirilməsi prinsiplərinə əsasən
- ☒ Nəqd və nəqdsiz pul ödənişləri, natural mədaxil, pulsuz və güzəştli xidmətlər

330 Sosial müdafiənin formaları

- ☐ Pensiya təminatı
- ☐ Əmək haqqı
- ☐ Təhsil ödənişləri
- ☐ Müavinətlər
- ☒ iş yerləri

331 Sosial müdafiənin institusional orqanları

- ☒ Dövlət
- ☐ Sosial müdafiə fondu
- ☐ Müəssisələr
- ☐ Özəl müəssisələr
- ☐ Bələdiyyələr

332 10 və daha çox uşuğu olanlar (5 il stajı olduqda) neçə yaşına çatdıqda əmək pensiyası alır?

- ☐ 48.0
- ☐ 40;
- ☐ 42;
- ☒ 44;
- ☐ 46;

333 Aşağıdakılardan hansı yaşa görə əmək pensiyasına daxil deyil

- ☐ baza və gəlir hissəsindən
- ☐ yığım hissəsindən;
- ☐ baza hissəsindən;
- ☐ sığorta hissəsindən;
- ☒ gəlir hissəsindən;

334 Sosial xidmətlərin ünvanlı təqdimatında «daxil etmə səhvi» və ya «natamam əhatə» nə deməkdir?

- ☐ Ehtiyacı olanlar proqrama daxil edilir.
- ☐ Ehtiyacı olmayanlar proqrama daxil edilir;
- ☐ Bütün təbəqələr proqrama salınır;
- ☒ Ehtiyacı olanlar səhvən proqrama daxil edilmir;
- ☐ Ehtiyacı olmayanlar proqrama daxil edilmir;

335 Aşağıdakılardan hansı sosial yardımın göstərilməsi formasına aid deyil

- ☐ müvəqqəti yaşayış yerləri, protezlər.
- ☐ nəqd və nəqdsiz pul ödənişləri formasında;
- ☐ pulsuz və güzəştli xidmətlər;
- ☒ gəlirlər üzrə sosial zəmanətlər;
- ☐ pulsuz yeməxanalar, sənaye mallarının paylanması formasında

336 «Ünvanlı Dövlət Sosial Yardım haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanunu tətbiq edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı nə vaxt təsdiq olunub

- ☐ 21.10.2005
- ☐ 17.11.2005
- ☐ 01.01.2006
- ☒ 16.11.2005
- ☐ 01.07.2006

337 Sosial yardım məbləğinin dəyişdirilməsinə və ya səbəb ola biləcək hallar baş verdikdə (ailənin tərkibi və gəlirləri dəyişdikdə) ailə neçə gün müddətində məlumat verməlidir?

- ☐ 45 gün;
- ☐ 30 gün.
- ☐ 15 gün;
- ☐ 5 gün;
- ☒ 7 gün;

338 Sosial yardımın məbləğinin azaldılmasına və ya verilməsinin dayandırılmasına səbəb ola biləcək hallar barədə məlumat verilmədiyi təqdirdə, həmin ailə neçə il müddətinə sosial yardım almaq hüququnu itirir:

- ☐ 4 ay.
- ☐ 6 ay;
- ☐ 1 il;
- ☒ 3 il;
- ☐ 2 ay;

339 Mənzil, kommunal və digər xidmətlər üzrə güzəştlərin müavinətlə əvəz olunmasının təmin edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərmanı neçənçi ildə qəbul olunub:

- ☐ 38473.0
- ☐ 06.08.03.
- ☐ 37288.0
- ☐ 02.10.01.
- ☒ 26.12.01.

340 Sosial yardımın maliyyə mənbəyi:

- ☐ Sosial yardım yerli biznesmenlərin və sahibkarların könüllü verdiyi yardımlar hesabına maliyyələşir.
- ☐ Sosial yardım neft fondundan maliyyələşir;
- ☐ Sosial yardım məcburi sosial ayırımların hesabına maliyyələşir;
- ☒ Sosial yardım dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına maliyyələşdirilir;
- ☐ Sosial yardım xarici dövlətlərin verdiyi yardımlar hesabına maliyyələşir;

341 Hansı ailənin dövlət sosial yardım almaq hüquqi vardır

- ☐ Ailə başçısı əlil və pensiyaçı olan ailələr
- ☐ Çox uşaqly ailələr
- ☐ Ailə başçısını itirən ailələr
- ☐ Pensiyaçıların sayı 2-ni keçən ailələr
- ☒ Aztəminatlı ailələr

342 «2003-2005-ci illər üçün Azərbaycan Respublikasında yoxsulluğun azad olması və iqtisadi inkişaf üzrə dövlət proqramı » nə vaxt təsdiq olunub

- ☐ 16 dekabr 2002-ci il
- ☐ 01 yanvar 2003-cü il
- ☐ 20 yanvar 2003-cü il
- ☐ 21 oktyabr 2002-ci il
- ☒ 20 fevral 2003-cü il

343 Müstəqil Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasının hansı maddələrini vətəndaşların sosial inkişaf və sosial təminat hüququnu həsr olunub

- ☐ 52; 53
- ☐ 38; 52
- ☐ 26; 52
- ☐ 38; 53
- ☒ 16; 38-ci maddəsi

344 «Əlillərin sosial müdafiəsi haqqında» Azərbaycan Respublikası qanunu neçənci ildə qəbul olunub

- ☐ 20.08.91
- ☐ 01.01.92
- ☐ 25.01.92
- ☒ 25.08.92
- ☐ 25.08.93

345 Ailənin orta aylıq gəliri nədir.

- ☐ Pensiyadan, əmək haqqından gələn gəlirlərin orta aylıq göstəricisidir.
- ☐ Ölkədə əmək haqqı alanların orta aylıq gəliridir.
- ☐ Sahibkarlıqdan və mülkiyyətdən gələn gəlirlərin orta aylıq gəlirləri
- ☒ Ailənin gəlirinin orta aylıq göstəricisidir.
- ☐ Əmlakdakı, əmək haqqından, sahibkarlıqdan gələn gəlirlərin göstəricisidir.

346 Sosial yardım almaq hüququna malik olan əhali kateqoriyalarını müəyyən etmək üçün hansı göstəricidən istifadə olunur

- ☐ Böhran və qıtlıq
- ☐ İnflyasiya
- ☐ Yoxsulluq həddi
- ☐ Himayədarlıq
- ☒ Kəsiblik səviyyəsi

347 Sosial transferlərə aşağıdakı normativ göstəricilər aid olunur

- ☐ Sahibkarlıq fəaliyyətindən gəlirlər, işsizlər və aztəminatlı əhali təbəqələrinə müavinətlər
- ☐ Əmək gəlirləri, sahibkarlıq fəaliyyətindən gəlirlər və sosial sığorta ödənişləri
- ☒ Pensiyalar və yardımlar, sosial sığorta ödənişləri, müxtəlif təyinatlı birdəfəlik kompensasiyalar, işsizlər və aztəminatlı əhali təbəqələrinə müavinətlər
- ☐ Maliyyə-kredit sistemi vasitəsilə əldə edilən gəlirlər
- ☐ Müvəqqəti sərbəst vəsaitlərin dövriyyəsiindən gəlirlər

348 Xarici təcrübəyə əsasən pensiya ödəmələri hansı növ pensiya normativlərini əhatə edir

- ☐ Represiyaya məruz qalanlara, Çernobl əlillərinə, yaşa görə və ailə başçısını itirməyə görə
- ☐ İşləməyənlərin ailə üzvünə, korporativ obliqasiyalar, yaşa görə və əlilliyə görə
- ☐ Ailə başçısını itirməyə, hamiləlik və doğuma görə
- ☐ Korporativ obliqasiyalar, yaşa görə və əlilliyə görə
- ☒ Yaşa görə, əlilliyə görə və ailə başçısını itirməyə görə

349 Aşağıdakılardan sosial müdafiə sisteminin əsas istiqamət və formalarına aid deyil

- ☐ Sosial təminat və sosial yardım.
- ☐ Əhali gəlirlərinin indeksləşdirilməsi
- ☐ İmtiyazların verilməsi
- ☒ Xidmət və rifahların bölgüsü formasında
- ☐ Qiymətlərə dotasiyaların ayrılması

350 Qüvvədə olan qanunla vətəndaşlara hansı növ pensiyalar təyin edilir

- ☐ Yaşa görə pensiyalar, sığorta gəlirləri, əmək pensiyaları, yardımlar və sosial pensiyalar
- ☐ Əlilliyə görə pensiyalar, yardımlar və sosial pensiyalar
- ☐ Əmək pensiyaları, yardımlar və sosial pensiyalar
- ☐ Sığorta gəlirləri, əmək pensiyaları, yardımlar və sosial pensiyalar
- ☒ Əmək pensiyaları və sosial pensiyalar

351 Gəlirlərin bölgüsünün qeyri-bərabərliyi hansı səbəblərdən asılıdır

- ☐ İstehsal və istehlakın tarazlığı, dinamikası və artım sürətinə əsasən formalaşan maliyyə mənbələrindən
- ☐ İqtisadiyyatda çalışanlar, hərbi xidmətdə olanlar, istehsaldan ayrılmaqla təhsil
- ☒ Qabiliyyətin müxtəlifliyi, təhsil səviyyəsi, risk, bazarda hakim mövqe, uğur qazanma, mülkiyyətə mənsubluğu
- ☐ İqtisadi münasibətlərin və bazar münasibətlərinin iştirakçıları arasında ziddiyyətlərin yumşaldılması
- ☐ İşsizlik səviyyəsi, işsizliyin yaranma tezliyi, işsizliyin müddətindən

352 Pensiya təminatına yönəldilmiş sosial sığorta ehtiyatlarının həcmi aşağıdakı amillərlə müəyyənləşdirilir.

- ☐ Hüquqi, iqtisadi və sosial
- ☐ Demografik, iqtisadi və sosial
- ☐ Demografik, iqtisadi və təşkilati
- ☐ İqtisadi və sosial
- ☒ Demografik, iqtisadi və hüquqi

353 Dövlət sosial sığortasının mahiyyəti nədən ibarətdir

- ☐ İstehlak təyinatı əsasında qruplaşan əmtəə, xidmət növlərinə, istehlakın faydalılığı və formalaşması mənbələri strukturuna görə təhlilindən
- ☐ Həyat şəraiti üçün normal şəraitin yaradılması, elmi-texniki inqilab, yaradıcı əməyin inkişaf etdirilməsi, ictimai münasibətlərin humanistləşdirilməsi prinsiplərindən
- ☐ Mülkiyyətdən, sahibkarlıq fəaliyyətindən, vergilər və gömrük rüsumları hesabına əldə olunan gəlir mənbələri hesabına inkişaf istiqamətinin müəyyən olunmasından
- ☐ İnflyasiyanın gözlənilən səviyyəsindən, təklif «şokundan», işsizliyin təbii və cari səviyyəsi arasındakı fərqdən
- ☒ Sosial risqin işəgötürənlər, muzzdla işləyənlər və məcburi sosial sığortaya cəlb edilməli məsul şəxslər və onların bölüşdürülməsindən

354 Müavinət nədir və nə vaxt verilir

- ☐ Vətəndaşlara qocaldıqda, əmək qabiliyyətini tam, yaxud qismən itirdikdə verilir.
- ☐ Əmək qabiliyyətini itirmiş vətəndaşlara, onların sığorta pensiyası hüququ olmadıqda verilir.
- ☐ Müəyyən əmək fəaliyyəti sahələrində təyin olunmuş iş stajına çatdıqdan sonra aybaay verilən zəmanətli pul ödəmələridir.
- ☐ Ailə başçısının itirildiyinə görə verilən pul ödəmələridir.
- ☒ İşdə müvəqqəti fasilə yarandıqda, müəyyən hallarda əlavə xərcləri təminatlandırmaq ehtiyacı yarandıqda verilən zəmanətli pul ödəmələridir.

355 Sosial yardımın ölçüsünün müəyyən edilməsində alternativ yanaşmalara aiddir.

- ☐ Rayonun potensialını qiymətləndirmək
- ☐ Əhəlinin gəlirlərinin hədmini ölçmək
- ☐ Ailə təkibini qiymətləndirmək
- ☒ Bütün yardım alanlara eyni ölçüdə yardım verilir, yardım alan başqa gəlir mənbəyinə malik deyil, yardımın ölçüsü keçmiş əmək haqqının ölçülməsinə əsaslanı bilər, yardım alanın tələbatından asılıdır.

- ☐ İşlə təminatını ölçmək

356 Sosial yardım hansı formada göstərilə bilər.

- ☐ Nəqliyyat güzəştləri
☐ pulsuz xidmət
☐ İş yerləri ilə təminat
☒ nəqd və nəqdsiz pul ödənişləri, natural mədaxil, pulsuz və güzəştli xidmətlər.
☐ Nəqliyyat güzəştləri

357 Aşağıdakılardan sosial yardıma aid edilməyən hansıdır.

- ☐ Maliyyə yardımı;
☐ Sosial transferlər;
☐ müxtəlif növ güzəştlər.
☐ Dotasiyalar;
☒ təqaüdlər.

358 İstehlakda reklam

- ☐ radio
☒ bəzi məhsullara qadağandır
☐ elmliliklə vacibdir
☐ vacibdir
☐ televiziya, reklam

359 İstehlakın tənzimlənməsi

- ☐ inzibatçılıq
☒ dövlət tənzimlənməsi
☐ sahibkar
☐ bazar
☐ regional

360 Ərzaq hansı xətlə hara qədər artır

- ☐ kor reaksiya ilə
☒ xətlə doyma
☐ qeyri xətti
☐ xətlə həmişə
☐ ekskopolasiya

361 İstehlak gəlirlərdən necə asılıdır

- ☐ qeyri xətti
☒ üstlü funksiya
☐ pareto
☐ xətti
☐ çox amilli

362 Maksimum faydalıq funksiyası

- ☐ $a_1 + b_1x$
☐ $a_1 - b_1x$
☐ $a_n x_n$
☒ $\max f(x_1, x_2, x_n)$
☐ $f(x)$

363 İstehlakın maksimumlaşdırılması

- ☐ tələbdir
- ☒ meyardır
- ☐ məqsədli proqramdır
- ☐ planlaşmada
- ☐ tədbirlərdir

364 İctimai faydalılıq

- ☐ qanundur
- ☒ mexanizmlərdir
- ☐ amillərin təsiridir
- ☐ funksiyadır
- ☐ tənzimləmədir

365 Faydalılıq nədir

- ☐ rəqabətdir
- ☒ meyardır
- ☐ fərdi haldır
- ☐ əmək şəraitidir
- ☐ inkişafdır

366 İstehlak faydalıdır

- ☐ idarə etmə baxımından
- ☒ ictimai baxımdan
- ☐ sənaye marağı
- ☐ fərdi baxımından
- ☐ ərazi baxımından

367 Yığının istehlaka təsir edir

- ☐ rifahı yaxşılaşdırır
- ☒ onu azaldır
- ☐ sabit saxlayır
- ☐ artırır
- ☐ gələcəyi təmin edir

368 Pulsuz xidmət daha çox hansı ailələrə şamildir

- ☐ gəlmə
- ☒ qaçqınlar
- ☐ subay
- ☐ uşaqlı
- ☐ penisonerlər

369 Yoxsul əhalinin istehlakın əsasən ibarətdir

- ☐ səyahət
- ☒ ərzaq
- ☐ maşın
- ☐ qeyri ərzaq
- ☐ ev

370 Varlı əhalinin istehlakı artıqdır

- ☐ ərzaq
- ☒ mənzil
- ☐ maşın

- ☐ tikinti
- ☐ torpaq

371 İstehlakda uzaq görünlik

- ☐ bağışlamaq
- ☒ istehsal istehlakı
- ☐ cari istehlak
- ☐ yığım istehlakı
- ☐ israfçılıq

372 Sosial ədlət nə ilə baş verir

- ☐ istismar ilə
- ☒ gəlir və istehlakın uyğunluğu ilə
- ☐ korrupsiya
- ☐ istehlak ölçüsü ilə
- ☐ rüşvətxorluq

373 İstehlak mədəniyyəti nədir

- ☐ özünü aparmaqdır
- ☒ ağıllı xərcdir
- ☐ tələbə görə seçimi
- ☐ qənaətdir
- ☐ perspektivdir

374 Çörək istehlakı ildə nə qədərdir (adam başına)

- ☐ 20kq
- ☒ 80 kq
- ☐ 30kq
- ☐ 75kq
- ☐ 10 kq

375 Xidmət neçə fəzi olmalıdır

- ☐ 0.12
- ☐ 0.4
- ☐ 0.11
- ☐ 0.1
- ☒ 0.3

376 İstehlakda ərzaqın faizdən yuxarı olması nə deməkdir

- ☐ ədalətlidir
- ☐ varlıdır
- ☐ orta təbəqədir
- ☒ yoxsuldur
- ☐ əhali yaxşı yaşayır

377 Tələbat və istehlak əlaqəsi nə ilə baş verir

- ☐ qərar qəbulunu təkmilləşdirir
- ☐ tarazlaşdırır
- ☐ artımla
- ☐ azaldır
- ☒ istehlak tələbatı təkmilləşdirir

378 Tələbatın psixoloji amil

- ☐ etnik
- ☐ vəzifə
- ☐ ictimai tərbiyə
- ☒ dünya görüşü
- ☐ əhalinin yaşayışı

379 İstehlak bazarı deyil

- ☐ qeyri ərzaq
- ☐ ərzaq
- ☐ xarici bazarlar
- ☐ xidmət
- ☒ müəssisədə istehlak

380 İstehlak bazarının yerləşməsi vacibdir

- ☐ müəssisə
- ☐ funksional vəzifə
- ☐ kənd və şəhər
- ☐ xarici əhali üçün
- ☒ rayonlar üzrə

381 İstehlaka görə qütbləşmə

- ☐ varlı
- ☐ yoxsul
- ☐ orta bal
- ☐ ac
- ☒ orta təbəqə

382 İstehlakda ixracat yolu

- ☐ mövsümü
- ☐ birbaşa
- ☐ Satış
- ☒ gəlmə turizmi
- ☐ hədiyyə

383 İstehlak sferası bölünür əsasən

- ☐ turizm
- ☐ sənaye
- ☐ tikinti
- ☒ əhali
- ☐ kənd təsərrüfatı

384 Ticarətin formaları

- ☐ pərakəndə
- ☐ yopdan satış
- ☐ kollektiv
- ☐ pulsuz
- ☒ marketing

385 Reklam və satışın həvəsləndirilməsi marketinqinin həyata keçirilən fəaliyyət növləri

- ☐ Müxtəlif satış kanalları vasitəsilə məhsulların satışının təşkili; satışın həcmnin və bazar payının müəyyən edilməsi; məhsulların nəql edilməsi və anbarlarda yerləşdirilməsi əməliyyatlarını əks etdirir

- ☐ ehtiyatların həcmnin müəyyən edilməsi; satış büdcəsinin tərtib edilməsi və s. əməliyyatlar daxildir.
- ☐ istehlakçının tələbatı, alış motivləri və davranış tərz; ödənilməmiş tələbatlar və tələbatın ödənilmə səviyyəsi; marketing mühitini tətbiq edir
- ☐ Bu funksiyaya məhsulların bölüşdürülməsi və satışı siyasətinin hazırlanması; satış və bölüşdürmə kanallarının seçilməsi; ticarət-bölüşdürmə şəbəkəsinin təşkili əməliyyatları əks etdirir
- ☒ Bu funksiya daxilində istehlakçıya təsir etməklə onu daha çox məhsul almağa təhrik etmək və bunun sayəsində satışın həcmi artırmaqdır

386 Məhsul çeşidinin planlaşdırılması nədir

- ☐ istehlakçının tələbatı, alış motivləri və davranış tərz; ödənilməmiş tələbatlar və tələbatın ödənilmə səviyyəsi; marketing mühitini tətbiq edir
- ☐ ehtiyatların həcmnin müəyyən edilməsi; satış büdcəsinin tərtib edilməsi və s. əməliyyatlar daxildir
- ☐ Müxtəlif satış kanalları vasitəsilə məhsulların satışının təşkili; satışın həcmnin və bazar payının müəyyən edilməsi; məhsulların nəql edilməsi və anbarlarda yerləşdirilməsi əməliyyatlarını əks etdirir
- ☒ müəssisənin məhsul siyasətinin hazırlanması; istehsal edilən və gələcəkdə istehsal edilməsi nəzərdə tutulan məhsul növlərinin və çeşidlərinin müəyyən edilməsi; məhsulların texniki-istismar, funksional, estetik və digər parametrlərinin istehlakçıların tələbatına uyğunlaşdırılması
- ☐ Bu funksiyaya məhsulların bölüşdürülməsi və satışı siyasətinin hazırlanması; satış və bölüşdürmə kanallarının seçilməsi; ticarət-bölüşdürmə şəbəkəsinin təşkili əməliyyatları əks etdirir

387 Bu funksiyanın məqsədi istehlakçının tələbatı, alış motivləri və davranış tərz; ödənilməmiş tələbatlar və tələbatın ödənilmə səviyyəsi; marketing mühitini tətbiq edir

- ☐ Məhsulların bölüşdürülməsi və satışı
- ☐ bütün cavablar doğrudur
- ☐ Məhsul çeşidinin planlaşdırılması
- ☐ Ətraf mühitlə və ictimai qurumlarla əlaqədar olan vəzifələr
- ☒ Marketing tədqiqatları

388 Ətraf mühitlə və ictimai qurumlarla əlaqədar olan vəzifələr.

- ☐ Bu vəzifələr tələbatın ödənilməsi və tənzimlənməsi ilə əlaqədardır
- ☐ bütün cavablar doğrudur
- ☐ bütün cavablar səhvdir
- ☒ Bu vəzifələr marketingin cəmiyyət və ətraf mühit qarşısında sosial məsuliyyətini həyata keçirməsini təmin edir.
- ☐ Bu tip vəzifələr müəssisə qarşısında qoyulan məqsədə nail olmağa imkan verən siyasətin və maraqların uzlaşdırılması ilə əlaqədardır

389 Müəssisənin özünə aid vəzifələri

- ☐ Bu vəzifələr marketingin cəmiyyət və ətraf mühit qarşısında sosial məsuliyyətini həyata keçirməsini təmin edir
- ☐ bütün cavablar doğrudur
- ☐ Bu vəzifələr tələbatın ödənilməsi və tənzimlənməsi ilə əlaqədardır
- ☐ bütün cavablar səhvdir
- ☒ Bu tip vəzifələr müəssisə qarşısında qoyulan məqsədə nail olmağa imkan verən siyasətin və maraqların uzlaşdırılması ilə əlaqədardır

390 Müəssisənin bazar fəaliyyətinə aid olan vəzifələr

- ☐ Bu tip vəzifələr müəssisə qarşısında qoyulan məqsədə nail olmağa imkan verən siyasətin və maraqların uzlaşdırılması ilə əlaqədardır;
- ☐ bütün cavablar doğrudur
- ☐ bütün cavablar səhvdir
- ☒ Bu vəzifələr tələbatın ödənilməsi və tənzimlənməsi ilə əlaqədardır;
- ☐ Bu vəzifələr marketingin cəmiyyət və ətraf mühit qarşısında sosial məsuliyyətini həyata keçirməsini təmin edir.

391 Marketingin vəzifələrinə daxildir

- ☐ bütün cavablar doğrudur
- ☐ İstehlakçıların alış motivlərindən, davranış tərzindən və digər əlamətlərdən asılı olaraq segmentlər

- ☒ müəssisənin bazar fəaliyyətinə aid olan vəzifələr, müəssisənin özünə aid vəzifələr, ətraf mühitlə və ictimai qurumlarla əlaqədar olan vəzifələr
- ☐ birbaşa marketinq, telemarketinq, konfrans və seminarlardan, geniş əhali kütləsi arasında sorğuların keçirilməsi metodu nəzərdə tutur
- ☐ İstehlakçıya yönümlülük, istehlakçının və cəmiyyətin tələbatının ödənilməsi şərtlə mənfəət əldə etmək, daha effektiv marketinq tədbirləri həyata keçirmək məqsədi

392 Marketinqin taktiki məqsədləri

- ☐ İstehlakçıya yönümlülük, istehlakçının və cəmiyyətin tələbatının ödənilməsi şərtlə mənfəət əldə etmək, daha effektiv marketinq tədbirləri həyata keçirməklə müəssisənin başlıca məqsədinə nail olmaqdır
- ☐ müəssisənin məhsuluna potensial tələbat olduğu halda tətbiq edilir və vəzifəsi potensial tələbatı real tələbatə çevirməkdir
- ☒ Strateji məqsədlərə nail olunmasını təmin edən məqsədlər aid edilir. Məsələn, müəssisəni mənfəətin məbləğinin və səviyyəsinin artırılması strateji məqsədinə nail olunması
- ☐ İstehlakçıların alış motivlərindən, davranış tərzindən və digər əlamətlərdən asılı olaraq seqmentlərə bölünməsi
- ☐ birbaşa marketinqdən, telemarketinqdən, konfrans və seminarlardan, geniş əhali kütləsi arasında sorğuların keçirilməsindən, potensial müştərilərlə fərdi ünsiyyətdən və s. onların məhsul almağa təhrik edilməsi metodu nəzərdə tutur

393 Marketinqin strateji məqsədi

- ☒ istehlakçıya yönümlülük, istehlakçının və cəmiyyətin tələbatının ödənilməsi şərtlə mənfəət əldə etmək, daha effektiv marketinq tədbirləri həyata keçirməklə müəssisənin başlıca məqsədinə nail olmaqdır
- ☐ müəssisənin məhsuluna potensial tələbat olduğu halda tətbiq edilir və vəzifəsi potensial tələbatı real tələbatə çevirməkdir
- ☐ xidmətlərin üstünlüyü və səmərəsi haqqında məqalələr çap edilməsi, müəssisənin fəaliyyətinə aid hesabatlarının hazırlanması və s. vasitəsilə
- ☐ İstehlakçıların alış motivlərindən, davranış tərzindən və digər əlamətlərdən asılı olaraq seqmentlərə bölünməsi
- ☐ birbaşa marketinqdən, telemarketinqdən, konfrans və seminarlardan, geniş əhali kütləsi arasında sorğuların keçirilməsindən, potensial müştərilərlə fərdi ünsiyyətdən və s. onların məhsul almağa təhrik edilməsi metodu nəzərdə tutur

394 Passiv marketinq vasitəsilə istehlakçılara təsir etmə metodu

- ☐ Birbaşa marketinqdən, telemarketinqdən, konfrans və seminarlardan, geniş əhali kütləsi arasında sorğuların keçirilməsindən, potensial müştərilərlə fərdi ünsiyyətdən və s. onların məhsul almağa təhrik edilməsi metodu nəzərdə tutur
- ☐ müəssisənin məhsuluna potensial tələbat olduğu halda tətbiq edilir və vəzifəsi potensial tələbatı real tələbatə çevirməkdir
- ☒ passiv ünsiyyət vasitələrindən istifadə etməklə, mətbuatda müəssisənin cari və perspektiv fəaliyyəti haqqında, onun təklif etdiyi məhsul və xidmətlərin üstünlüyü və səmərəsi haqqında məqalələr çap edilməsi, müəssisənin fəaliyyətinə aid hesabatlarının hazırlanması vasitəsilə istehlakçılara təsir etmə
- ☐ Müəssisənin marketinq fəaliyyətinin yüksək alıcılıq qabiliyyəti olan və az öyrənilmiş, həmçinin bazar «sıxınacağı» («aqlığı») olan seqmentlərdə, subseqmentlərdə cəmləşdirilməsini və həmin seqmentin tamamilə və ya əsas hissəsinin ələ keçirilməsini
- ☐ İstehlakçıların alış motivlərindən, davranış tərzindən və digər əlamətlərdən asılı olaraq seqmentlərə bölünməsi və müəssisənin məhdud sayda bazar seqmentində fəaliyyət göstərməsi ideyası

395 Aktiv marketinqdən istifadə etməklə istehlakçılara təsir metodu

- ☒ birbaşa marketinqdən, telemarketinqdən, konfrans və seminarlardan, geniş əhali kütləsi arasında sorğuların keçirilməsindən, potensial müştərilərlə fərdi ünsiyyətdən və s. onların məhsul almağa təhrik edilməsi metodu nəzərdə tutur
- ☐ müəssisənin məhsuluna potensial tələbat olduğu halda tətbiq edilir və vəzifəsi potensial tələbatı real tələbatə çevirməkdir
- ☐ mətbuatda müəssisənin cari və perspektiv fəaliyyəti haqqında, onun təklif etdiyi məhsul və xidmətlərin üstünlüyü və səmərəsi haqqında məqalələr çap edilməsi, müəssisənin fəaliyyətinə aid hesabatlarının hazırlanması və s. vasitəsilə
- ☐ Müəssisənin marketinq fəaliyyətinin yüksək alıcılıq qabiliyyəti olan və az öyrənilmiş, həmçinin bazar «sıxınacağı» («aqlığı») olan seqmentlərdə, subseqmentlərdə cəmləşdirilməsini və həmin seqmentin tamamilə və ya əsas hissəsinin ələ keçirilməsini
- ☐ İstehlakçıların alış motivlərindən, davranış tərzindən və digər əlamətlərdən asılı olaraq seqmentlərə bölünməsi və müəssisənin məhdud sayda bazar seqmentində fəaliyyət göstərməsi ideyası

396 İstehlakçılara ünsiyyət üsuluna görə marketing bölünür

- ☐ Konversiya və əks təsirli marketingi
- ☐ Əks təsirli marketingə
- ☐ Remarketing və aktiv marketingə
- ☒ Aktiv və passiv marketingə
- ☐ İnkişaf edən və passiv marketing

397 İnsanın sağlamlığına və ətraf mühitə mənfi təsir göstərən məhsulların istehsalı və satışı zamanı tətbiq edilir

- ☐ Sinxromarketing adlanır
- ☒ Əks təsirli marketing
- ☐ İnkişaf edən marketing
- ☐ Remarketing adlanır
- ☐ Konversiya marketingi

398 «Satıcı bazarının» mövcud olduğu və müəssisənin bu tələbatı ödəmək imkanı olmadığı halda

- ☒ Demarketing tətbiq edilir
- ☐ Remarketing adlanır
- ☐ Həvəsləndirici marketing
- ☐ Konversiya marketingi
- ☐ İnkişaf edən marketing

399 Bazarda tələblə təklif arasında tarazlıq olduğu halda tətbiq edilir və vəzifəsi bu tarazlığın pozulmasının qarşısının alınması üzrə tədbirlərin həyata keçirilməsidir

- ☐ Həvəsləndirici marketing
- ☒ Sabit marketing
- ☐ İnkişaf edən marketing
- ☐ Remarketing adlanır
- ☐ Konversiya marketingi

400 Müəyyən amillərin təsiri nəticəsində müəssisənin məhsuluna tələbatın həcmi ilin dövrləri üzrə ciddi tərəddüd etdiyi halda tətbiq edilir və vəzifəsi bu tərəddüdün səviyyəsini azaltmaqdır

- ☐ Remarketing adlanır
- ☒ Sinxromarketing
- ☐ Konversiya marketingi
- ☐ İnkişaf edən marketing
- ☐ Həvəsləndirici marketing

401 Bazarda müəssisənin məhsuluna tələbatın aşağı düşməyə başladığı halda tətbiq edilir və məqsədi bu halın aradan qaldırılması və ya heç olmasa onun aşağı düşmə tempini azaltmaqdır

- ☐ Sinxromarketing
- ☒ Remarketing adlanır
- ☐ Konversiya marketingi
- ☐ İnkişaf edən marketing
- ☐ Həvəsləndirici marketing

402 İnkişaf edən marketing müəssisənin məhsuluna potensial tələbat olduğu halda tətbiq edilir və vəzifəsi potensial tələbatı real tələbatə çevirməkdir

- ☐ Sinxromarketing
- ☒ İnkişaf edən marketing
- ☐ Konversiya marketingi
- ☐ Remarketing

- ☐ Həvəsləndirici marketing

403 Bu marketing forması istehlakçılar müəssisənin məhsuluna maraq göstərmədiyi halda tətbiq edilir

- ☐ Sinxrommarketing
☒ Həvəsləndirici marketing
☐ Konversiya marketingi
☐ Remarketing
☐ İnkişaf edən marketing

404 Marketingin bu forması bazarda müəssisənin məhsuluna neqativ tələbat olduğu halda tətbiq edilir.

- ☐ Sinxrommarketing
☒ Konversiya marketingi
☐ Həvəsləndirici marketing
☐ Remarketing
☐ İnkişaf edən marketing

405 Təmərküzləşmiş marketing nəzərdə tutur

- ☐ bütün cavablar doğrudur
☒ Müəssisənin marketing fəaliyyətinin yüksək alıcılıq qabiliyyəti olan və az öyrənilmiş, həmçinin bazar «sıxınacağı» («aclığı») olan seqmentlərdə, subseqmentlərdə cəmləşdirilməsini və həmin seqmentin tamamilə və ya əsas hissəsinin ələ keçirilməsini
☐ müəssisənin məhdud sayda bazar seqmentində fəaliyyət göstərməsi ideyası
☐ İstehlakçıların alışı motivlərindən, davranış tərzindən və digər əlamətlərdən asılı olaraq seqmentlərə bölünməsi və müəssisənin məhdud sayda bazar seqmentində fəaliyyət göstərməsi ideyası
☐ İstehlakçıların alışı motivlərindən, davranış tərzindən və digər əlamətlərdən asılı olaraq seqmentlərə bölünməsi

406 Differensiallaşdırılmış marketingin əsasını təşkil edir.

- ☐ müəssisənin çox sayda bazar seqmentlərinə fəaliyyət göstərməsi ideyası
☒ İstehlakçıların alışı motivlərindən, davranış tərzindən və digər əlamətlərdən asılı olaraq seqmentlərə bölünməsi və müəssisənin məhdud sayda bazar seqmentində fəaliyyət göstərməsi ideyası
☐ müəssisənin məhsuluna potensial tələbat olduğu halda tətbiq edilir və vəzifəsi potensial tələbatı real tələbatə çevirməkdir
☐ Müəssisənin marketing fəaliyyətinin yüksək alıcılıq qabiliyyəti olan və az öyrənilmiş, həmçinin bazar «sıxınacağı» («aclığı») olan seqmentlərdə, subseqmentlərdə cəmləşdirilməsini və həmin seqmentin tamamilə və ya əsas hissəsinin ələ keçirilməsini
☐ bazar «sıxınacağı» («aclığı») olan seqmentlərdə, subseqmentlərdə cəmləşdirilməsini və həmin seqmentin tamamilə və ya əsas hissəsinin ələ keçirilməsini

407 Müəssisənin eyni bir təkliflə bazarın bütün seqmentlərinə, bütün istehlakçılara müraciət etməsi və onları ələ keçirməyə cəhd etməsi

- ☐ təmərküzləşmiş və makro marketing başa düşülür
☒ Differensiallaşdırılmamış marketing başa düşülür
☐ beynəlxalq, təmərküzləşmiş və mikro marketing başa düşülür
☐ makro və mikro marketing başa düşülür
☐ differensiallaşmış marketing və mikromarketing başa düşülür

408 Bazar seqmentini əhatə etmə səviyyəsinə görə marketing bölünür

- ☐ təmərküzləşmiş və makro marketingə bölünür
☒ differensiallaşdırılmamış marketingə, differensiallaşdırılmış marketingə və təmərküzləşdirilmiş marketingə
☐ beynəlxalq, təmərküzləşmiş və mikro marketingə
☐ makro və mikro marketingə
☐ differensiallaşmış marketingə və mikromarketingə

409 Məqsədi mənfəət, gəlir əldə etmək olmayan fəaliyyət sahələrində tətbiq edilən marketing

- ☐ bütün cavablar sehvidir
- ☒ qeyri-kommersiya marketingi adlanır
- ☐ beynəlxalq marketing adlanır
- ☐ kommersiya marketingi adlanır
- ☐ daxilibazar marketingi adlanır

410 Xidmət marketingi dedikdə başa düşülür

- ☐ sənaye məhsulları (istehsal vasitələri) marketingi, kənd təsərrüfatı məhsulları marketingi
- ☒ məqsədi mənfəət, gəlir əldə etmək olan xidmət sahələrində tətbiq edilən marketing. Məs. bank marketingi, sığorta marketingi, turizm marketingi və s.
- ☐ sığorta marketingi, turizm marketingi, kənd təsərrüfatı məhsulları marketingi
- ☐ sənaye məhsulları (istehsal vasitələri) marketingi, istehlak məhsulları (istehlak vasitələri) marketingi, kənd təsərrüfatı məhsulları marketingi və tikinti obyektləri marketingi
- ☐ kənd təsərrüfatı məhsulları marketingi və tikinti obyektləri marketingi

411 Məhsullar marketingi öz növbəsində bölünür

- ☐ sığorta marketingi, turizm marketingi, kənd təsərrüfatı məhsulları marketinginə
- ☐ bütün cavablar doğrudur
- ☐ məqsədi mənfəət, gəlir əldə etmək olan xidmət sahələrində tətbiq edilən marketing
- ☒ sənaye məhsulları (istehsal vasitələri) marketinginə, istehlak məhsulları (istehlak vasitələri) marketinginə, kənd təsərrüfatı məhsulları marketinginə və tikinti obyektləri marketinginə
- ☐ məqsədi mənfəət, gəlir əldə etmək olan xidmət sahələrində tətbiq edilən marketing. Məs. bank marketingi, sığorta marketingi, turizm marketingi və s

412 Kommersiya marketingi bölünür.

- ☐ mikro və makro marketingə
- ☒ məhsullar marketinginə, xidmət marketinginə və ixrac marketinginə
- ☐ remarketing və makromarketingə
- ☐ differensiallaşmış və təmərküzləşmiş marketingə
- ☐ daxili marketing və xidmət marketinginə bölünür

413 Fəaliyyətinin məqsədi mənfəət, gəlir əldə etmək olan müəssisələrdə və təşkilatlarda tətbiq edilən marketing

- ☐ remarketing və makromarketing adlanır
- ☒ kommersiya marketingi adlanır
- ☐ mikro və makro marketing adlanır
- ☐ daxili marketing adlanır
- ☐ differensiallaşmış və təmərküzləşmiş marketing adlanır

414 Tətbiq edildiyi fəaliyyət sahəsinin məqsədinin xarakterinə görə marketing bölünür.

- ☐ remarketing və makromarketing
- ☒ kommersiya marketinginə və qeyri-kommersiya marketinginə.
- ☐ mikro və makro marketingə
- ☐ daxili marketing və beynəlxalq marketingə
- ☐ differensiallaşmış və təmərküzləşmiş marketing

415 Bütünlükdə ölkə və onun ayrı-ayrı regionları, zonaları səviyyəsində həyata keçirilən marketing fəaliyyətidir

- ☐ mənəvi ehtiyac marketingi adlanır
- ☒ Makromarketing adlanır
- ☐ beynəlxalq marketing adlanır
- ☐ mikro marketing adlanır
- ☐ maddi ehtiyac marketingi adlanır

416 Ayrı-ayrı müəssisə və kommersiya təşkilatları səviyyəsində həyata keçirilən marketing fəaliyyətidir.

- ☐ mənəvi ehtiyac marketingi adlanır
- ☒ Mikromarketing adlanır
- ☐ beynəlxalq marketing adlanır
- ☐ makro marketing adlanır
- ☐ maddi ehtiyac marketingi adlanır

417 Milli iqtisadiyyatın səviyyəsini əhatə etmə dərəcəsinə görə marketing bölünür

- ☐ makromarketing və mənəvi ehtiyatlar marketingi
- ☒ mikro-marketingə və makromarketingə
- ☐ daxili marketing, beynəlxalq marketing
- ☐ maddi ehtiyaclar marketingi və mənəvi ehtiyatlar marketingi
- ☐ daxili marketing, mənəvi ehtiyatlar marketingi

418 Beynəlxalq marketing dedikdə başa düşülür

- ☐ saziş şərtlərini, onun realizasiya vaxtını və yerini nəzərdə tutan ticarət əməliyyatıdır
- ☒ müəssisənin yerləşdiyi ölkənin hüduqlarından kənarda yerləşən və ölkə müəssisələrinin fəaliyyət göstərdiyi bazarlarda, yəni beynəlxalq bazarlarda həyata keçirilən marketing fəaliyyəti
- ☐ Realizasiya vaxtını və yerini nəzərdə tutan ticarət əməliyyatıdır
- ☐ müəssisənin yerləşdiyi ölkənin hüduqları daxilindəki bazarlarda həyata keçirilən marketing fəaliyyəti
- ☐ Təbiət tərəfindən hazır şəkildə verilən və insan əməyli yaradılan nemət

419 Daxili marketing dedikdə başa düşülür

- ☐ ölkə müəssisələrinin fəaliyyət göstərdiyi bazarlarda, yəni beynəlxalq bazarlarda həyata keçirilən marketing fəaliyyəti
- ☐ Təbiət tərəfindən hazır şəkildə verilən və insan əməyli yaradılan nemət
- ☐ Realizasiya vaxtını və yerini nəzərdə tutan ticarət əməliyyatıdır
- ☐ saziş şərtlərini, onun realizasiya vaxtını və yerini nəzərdə tutan ticarət əməliyyatıdır
- ☒ müəssisənin yerləşdiyi ölkənin hüduqları daxilindəki bazarlarda həyata keçirilən marketing fəaliyyəti

420 Bazarları əhatə etmə dərəcəsinə görə marketing bölünür

- ☐ bütün cavablar doğrudur
- ☒ daxili marketingə və beynəlxalq marketingə
- ☐ makro marketing və beynəlxalq marketing
- ☐ makro marketing, mikro marketing
- ☐ mikro marketing və daxili marketing

421 Bazar subyektləri tərəfindən bazara təklif edilən məhsulların mülkiyyət və ya sərəncam vermək hüququnun dəyişdirilməsi üçün zəruri olan sövdələşmənin həyata keçirilməsi prosesi

- ☐ saziş şərtlərini, onun realizasiya vaxtını və yerini nəzərdə tutan ticarət əməliyyatıdır
- ☒ Mübadilə adlanır
- ☐ Təbiət tərəfindən hazır şəkildə verilən və insan əməyli yaradılan nemət
- ☐ Realizasiya vaxtını və yerini nəzərdə tutan ticarət əməliyyatıdır
- ☐ İnsanın yaşaması və fəaliyyət göstərməsi üçün nəyinsə çatışmadığını

422 Marketing məfhumu sövdələşmə nədir

- ☐ Bazar subyektləri tərəfindən bazara təklif edilən məhsulların mülkiyyət və ya sərəncam vermək hüququnun dəyişdirilməsi üçün zəruri olan
- ☒ Ən azı iki tərəfin marağını və onlar arasında saziş şərtlərini, onun realizasiya vaxtını və yerini nəzərdə tutan ticarət əməliyyatıdır
- ☐ İnsanın yaşaması və fəaliyyət göstərməsi üçün nəyinsə çatışmadığını hiss etməsi, duymasıdır. Ehtiyaclar insanın təbiəti ilə bağlıdır

- ☐ Təbiət tərəfindən hazır şəkildə verilən və insan əməyli yaradılan və istehlakçının hər hansı tələbatını ödəmək məqsədilə bazara təklif edilən bütün predmetlərdir
- ☐ saziş şərtlərini, onun realizasiya vaxtını və yerini nəzərdə tutan ticarət əməliyyatıdır.

423 Məhsul nədir.

- ☐ Ən azı iki tərəfin marağını və onlar arasında saziş şərtlərini, onun realizasiya vaxtını və yerini nəzərdə tutan ticarət əməliyyatıdır
- ☒ Təbiət tərəfindən hazır şəkildə verilən və (və ya) insan əməyli yaradılan və istehlakçının hər hansı tələbatını ödəmək məqsədilə bazara təklif edilən bütün predmetlərdir
- ☐ saziş şərtlərini, onun realizasiya vaxtını və yerini nəzərdə tutan ticarət əməliyyatıdır
- ☐ İnsanın yaşaması və fəaliyyət göstərməsi üçün nəyinsə çatışmadığını hiss etməsi, duymasıdır. Ehtiyaclar insanın təbiəti ilə bağlıdır
- ☐ Bazar subyektləri tərəfindən bazara təklif edilən məhsulların mülkiyyət və ya sərəncam vermək hüququnun dəyişdirilməsi üçün zəruri olan

424 Marketing məfhumu ehtiyaclarda əsas diqqət yönəlir

- ☐ mənəvi ehtiyaclara
- ☐ beynəlxalq marketing
- ☒ maddi ehtiyaclara
- ☐ daxili marketing
- ☐ mikro marketing

425 Ehtiyaclar bölünürlər.

- ☐ makro və mikro marketing
- ☒ maddi ehtiyaclara və mənəvi ehtiyaclara
- ☐ makro və mikro marketing
- ☐ daxili marketing, beynəlxalq marketing
- ☐ beynəlxalq marketing və mikro marketing

426 Ehtiyac nədir

- ☐ bütün cavablar doğrudur
- ☒ İnsanın yaşaması və fəaliyyət göstərməsi üçün nəyinsə çatışmadığını hiss etməsi, duymasıdır. Ehtiyaclar insanın təbiəti ilə bağlıdır
- ☐ saziş şərtlərini, onun realizasiya vaxtını və yerini nəzərdə tutan ticarət əməliyyatıdır.
- ☐ Təbiət tərəfindən hazır şəkildə verilən və (və ya) insan əməyli yaradılan və istehlakçının hər hansı tələbatını ödəmək məqsədilə bazara təklif edilən bütün predmetlərdir
- ☐ Bazar subyektləri tərəfindən bazara təklif edilən məhsulların mülkiyyət və ya sərəncam vermək hüququnun dəyişdirilməsi üçün zəruri olan

427 Marketingdə istifadə edilən əsas anlayışlara (məfhumlara) daxildir

- ☐ bazar, xərc
- ☒ ehtiyac, tələbat, tələb, məhsul, sövdələşmə, mübadilə və bazar
- ☐ tələbat, tələb, xərclər, istehlak
- ☐ gəlirlər, xərclər, istehlak
- ☐ ehtiyac, gəlirlər, xərclər, istehlak

428 Satış konsepsiyasının xüsusiyyəti

- ☐ istehlakçılar keyfiyyəti və texniki-istismar parametrləri yüksək olan məhsullara üstünlük verirlər və onları almağa çalışırlar
- ☒ Məqsədi istehlakçıların mütləq almalı olduğu məhsulu təklif etməkdir edirlər
- ☐ uzunmüddətli marağının təmin edilməsi və bu maraqla müəssisənin, istehlakçının marağının uzlaşdırılması
- ☐ Bazarın, istehlakçının tələbatının, alış motivlərinin və davranışının öyrənilməsi və bu tələbatı rəqib müəssisələrə nisbətən daha dolğun ödəyə bilən məhsulların istehsal edilməsi, müəssisənin resurslarının və imkanlarının bazarın tələbatına daha effektiv uyğunlaşdırıla bilməsi ideyası təşkil edir.
- ☐ İstehsalçılar məhsulların reklamı, satışın həvəsləndirilməsi, satış və bölüşdürmə şəbəkəsinin yaradılması və təkmilləşdirilməsi və istehlakçılara təsir etmənin digər amillərindən istifadə edirlər

429 Marketing konsepsiyasının xüsusiyyəti

- ☐ istehlakçılar keyfiyyəti və texniki-istismar parametrləri yüksək olan məhsullara üstünlük verirlər və onları almağa çalışırlar
- ☒ Firmaya zəruri məhsulların və xidmətlərin hazırlanması və təklif edilməsi haqqında qərar qəbul edilməsi üçün istehlakçıların arzu və istəklərinə dair informasiya verir
- ☐ uzunmüddətli marağının təmin edilməsi və bu maraqla müəssisənin, istehlakçının marağının uzlaşdırılması
- ☐ Bazarın, istehlakçının tələbatının, alış motivlərinin və davranışının öyrənilməsi və bu tələbatı rəqib müəssisələrə nisbətən daha dolğun ödəyə bilən məhsulların istehsal edilməsi, müəssisənin resurslarının və imkanlarının bazarın tələbatına daha effektiv uyğunlaşdırıla bilməsi ideyası təşkil edir.
- ☐ İstehsalçılar məhsulların reklamı, satışın həvəsləndirilməsi, satış və bölüşdürmə şəbəkəsinin yaradılması və təkmilləşdirilməsi və istehlakçılara təsir etmənin digər amillərindən istifadə edirlər

430 Marketing və satış konsepsiyalarının fərqləndirici xüsusiyyətləri

- ☐ istehlakçılar keyfiyyəti və texniki-istismar parametrləri yüksək olan məhsullara üstünlük verirlər və onları almağa çalışırlar
- ☒ Satışın köməyiylə istehlakçını firmanın təklif etdiyi məhsulu almağa vadar edirlər. Marketing vasitəsilə firmanı istehlakçının arzu etdiyi şeyi etməyə məcbur edirlər.
- ☐ uzunmüddətli marağının təmin edilməsi və bu maraqla müəssisənin, istehlakçının marağının uzlaşdırılması
- ☐ Bazarın, istehlakçının tələbatının, alış motivlərinin və davranışının öyrənilməsi və bu tələbatı rəqib müəssisələrə nisbətən daha dolğun ödəyə bilən məhsulların istehsal edilməsi, müəssisənin resurslarının və imkanlarının bazarın tələbatına daha effektiv uyğunlaşdırıla bilməsi ideyası təşkil edir.
- ☐ İstehsalçılar məhsulların reklamı, satışın həvəsləndirilməsi, satış və bölüşdürmə şəbəkəsinin yaradılması və təkmilləşdirilməsi və istehlakçılara təsir etmənin digər amillərindən istifadə edirlər

431 Sosial-etik marketing konsepsiyası təşkil edir

- ☐ Firmanı istehlakçının arzu etdiyi şeyi etməyə məcbur edirlər
- ☒ Cəmiyyətin uzunmüddətli marağının təmin edilməsi və bu maraqla müəssisənin, istehlakçının marağının uzlaşdırılması
- ☐ Məhsulların və xidmətlərin hazırlanması və təklif edilməsi haqqında qərar qəbul edilməsi üçün istehlakçıların arzu və istəklərinə dair informasiya verir.
- ☐ İstehlakçını firmanın təklif etdiyi məhsulu almağa vadar edirlər. Marketing vasitəsilə firmanı istehlakçının arzu etdiyi şeyi etməyə məcbur edirlər.
- ☐ istehlakçılar keyfiyyəti və texniki-istismar parametrləri yüksək olan məhsullara üstünlük verirlər və onları almağa çalışırlar

432 Marketing konsepsiyasının mahiyyəti

- ☐ Firmanı istehlakçının arzu etdiyi şeyi etməyə məcbur edirlər.
- ☒ Bazarın, istehlakçının tələbatının, alış motivlərinin və davranışının öyrənilməsi və bu tələbatı rəqib müəssisələrə nisbətən daha dolğun ödəyə bilən məhsulların istehsal edilməsi, müəssisənin resurslarının və imkanlarının bazarın tələbatına daha effektiv uyğunlaşdırıla bilməsi ideyası təşkil edir.
- ☐ İstehsalçılar məhsulların reklamı, satışın həvəsləndirilməsi, satış və bölüşdürmə şəbəkəsinin yaradılması və təkmilləşdirilməsi və istehlakçılara təsir etmənin digər amillərindən istifadə edirlər
- ☐ uzunmüddətli marağının təmin edilməsi və bu maraqla müəssisənin, istehlakçının marağının uzlaşdırılması
- ☐ istehlakçılar keyfiyyəti və texniki-istismar parametrləri yüksək olan məhsullara üstünlük verirlər və onları almağa çalışırlar

433 Kommersiya amillərinin intensivləşdirilməsi

- ☐ müəssisənin istehsal güclərinin imkan verdiyi məhsulların istehsalı
- ☒ İstehsalçılar məhsulların reklamı, satışın həvəsləndirilməsi, satış və bölüşdürmə şəbəkəsinin yaradılması və təkmilləşdirilməsi və istehlakçılara təsir etmənin digər amillərindən istifadə edirlər
- ☐ satışın həcmnin artırılması təşkil edir
- ☐ müəssisənin istehsal güclərinin imkan verdiyi məhsulların istehsalı, istehsal prosesinin təşkilini təkmilləşdirməklə onların qiymətinin aşağı salınması.
- ☐ imkanlarının bazarın tələbatına daha effektiv uyğunlaşdırıla bilməsi ideyası təşkil edir

434 Məhsulların təkmilləşdirilməsi konsepsiyası

- ☐ Marketing vasitəsilə firmanı istehlakçının arzu etdiyi şeyi etməyə məcbur edirlər.
- ☒ istehlakçılar keyfiyyəti və texniki-istismar parametrləri yüksək olan məhsullara üstünlük verirlər və onları almağa çalışırlar
- ☐ uzunmüddətli marağının təmin edilməsi və bu maraqla müəssisənin, istehlakçının marağının uzlaşdırılması
- ☐ Bazarın, istehlakçının tələbatının, alış motivlərinin və davranışının öyrənilməsi və bu tələbatı rəqib müəssisələrə nisbətən daha dolğun ödəyə bilən məhsulların istehsal edilməsi, müəssisənin resurslarının və imkanlarının bazarın tələbatına daha effektiv uyğunlaşdırıla bilməsi ideyası təşkil edir
- ☐ İstehsalçılar məhsulların reklamı, satışın həvəsləndirilməsi, satış və bölüşdürmə şəbəkəsinin yaradılması və təkmilləşdirilməsi və istehlakçılara təsir etmənin digər amillərindən istifadə edirlər

435 İstehsalın təkmilləşdirilməsi konsepsiyası

- ☐ müəssisənin istehsal güclərinin imkan verdiyi məhsulların istehsalı
- ☒ müəssisənin istehsal güclərinin imkan verdiyi məhsulların istehsalı, istehsal prosesinin təşkilini təkmilləşdirməklə onların qiymətinin aşağı salınması və bunun sayəsində rəqabət üstünlüyünün əldə edilməsi və satışın həcmnin artırılması təşkil edir
- ☐ satışın həcmnin artırılması təşkil edir
- ☐ Bilavasitə bazar, istehlakçıların tələbatı, alış motivləri və davranışına uyğunlaşma səviyyəsi
- ☐ istehlakçıların tələbatı, alış motivləri istehsalın təkmilləşdirilməsi konsepsiyası

436 Müəssisənin istehsal-satış fəaliyyətinin effektivliyi asılıdır.

- ☐ istehsal prosesinin təşkilini təkmilləşdirməklə onların qiymətinin aşağı salınması və bunun sayəsində rəqabət üstünlüyünün əldə edilməsi
- ☒ Bilavasitə bazar, istehlakçıların tələbatı, alış motivləri və davranışına uyğunlaşma səviyyəsindən
- ☐ istehlakçıların tələbatı, alış motivləri istehsalın təkmilləşdirilməsi konsepsiyası
- ☐ İstehsalın təkmilləşdirilməsi konsepsiyası
- ☐ müəssisənin istehsal güclərinin imkan verdiyi məhsulların istehsalı,

437 İstehlakın sahə quruluşuna daxil deyil

- ☐ sənaye məhsulu
- ☒ idxal
- ☐ xidmət
- ☐ nəqliyyat
- ☐ kənd təsərrüfatı

438 İstehlak və aralıq məhsulu

- ☒ 45-55%
- ☐ 80-20%
- ☐ 70-10%
- ☐ 10-80%
- ☐ 30-60%

439 Sahələrin son məhsulu hansı sənayedə çoxdur

- ☐ kimya
- ☒ ərzaq
- ☐ xidmət
- ☐ kənd təsərrüfatı
- ☐ neft

440 İqtisai sahələr necə bölünür

- ☐ son məhsul
- ☐ xarici bazara istiqamətlər
- ☐ satış üçün
- ☒ əhəlinin tələbatına ödəyən
- ☐ xammal

441 İstehlakda ierarxiya

- ☐ ÜDM-da xüsusi çəkisi
- ☐ istehslada rolu
- ☒ tələbatın vacibliyi
- ☐ ödənilmə dərəcəsi
- ☐ həcminə görə

442 Təminat səviyyəsi

- ☐ tələbat
- ☐ faktiki istehlak
- ☐ nisbi istehlak
- ☐ ərzaq məhsulu
- ☒ tələbatın ödənilmə dərəcəsi

443 İstehlakın amili

- ☐ əhali
- ☐ yığım
- ☐ xidmət
- ☐ sənaye
- ☒ ÜDM

444 İstehlakın makroiqtisadi bölgüsü

- ☐ ehtiyat
- ☐ istifadə
- ☐ yığım
- ☐ xərclər
- ☒ istehlak resursları

445 Tələbin ödənilməsinin nəticəsi

- ☐ məskunlaşma
- ☐ rifahı artır
- ☐ işsizlik
- ☒ iqtisadi artım
- ☐ regional inkişaf

446 Mədəniyyət istehlakına dəstəyi kim göstərir

- ☐ əhali
- ☒ dövlət
- ☐ rabitə
- ☐ müəssisə
- ☐ iş yerləri

447 Mədəniyyət istehlakdan asılıdır

- ☐ kənddən
- ☒ əhəlinin tələbindən
- ☐ müəssisədən
- ☐ qiymətdən
- ☐ şəhərdən

448 Mədəni obyektlər

- ☐ qiymət

- ☒ mədəniyyət məhsulu
- ☐ teatr
- ☐ klublar
- ☐ onun planlaşması

449 İstehlak mədəniyyəti necə formalaşır

- ☐ əhalinin inkişafına istehlak
- ☒ ictimai inkişaf
- ☐ tələb və təkliflə
- ☐ dinamikada
- ☐ mədəni məhsullarla

450 İstehlak siyasəti

- ☐ qeyri bərabərlikdir
- ☒ dövlət siyasətidir
- ☐ sosial ədalətdir
- ☐ ictimai tənzimləmədir
- ☐ rifəhdır

451 Sosial vergilər vacibdir

- ☐ gələcək istehlaka təsir edir
- ☐ dövlət siyasətidir
- ☒ pensiyaları artırır
- ☐ cari xərcləri azaldır
- ☐ sosial siyasətdir

452 Vergi ilə tənzimləmə nə verir

- ☐ gəlirləri tənzimləyir
- ☒ istehlakı azaldır
- ☐ əhalinin alıcılığına təsir edir
- ☐ artırır
- ☐ tarazlığı artırır

453 Xarici və daxili qiymətləri nə ilə tənzimləyir

- ☐ kvotalar
- ☒ gömrük ödəmələri
- ☐ vergilər
- ☐ qanunlar
- ☐ qadağalar

454 Qiymət nədir

- ☐ üsuldur
- ☒ siyasətdir
- ☐ iqtisadi prosesdir
- ☐ mexanzimdir
- ☐ formadır

455 Tənzimlənən qiymətlər tətbiq olunur

- ☐ rabitə
- ☒ qeyri ərzaq
- ☐ enerji
- ☐ qəza istehlakı

☐ nəqliyyat

456 İstehlak qiyməti daha çox inhisardan asılıdır

- ☐ sünni tənzimləmədən
- ☒ sünni inhisar
- ☐ qıtlıq
- ☐ təbii inhisar
- ☐ izafi xərclərdən

457 Qiymət pula necə təsir edir

- ☐ istehlakı dəyişir
- ☒ inflyasiya baş verir
- ☐ emisiyaya səbəb olur
- ☐ artırır
- ☐ yığıma səbəb olur

458 Qiymətlərin tənzimlənməsi

- ☐ dövlət
- ☒ qanunla
- ☐ icra orqanları
- ☐ inzibatçılıqla
- ☐ müəssisə

459 İstehlak qiymətinə təsir edir

- ☐ yaşayış tərzinə
- ☒ təminata
- ☐ yığıma
- ☐ rifəha
- ☐ yoxsulluğa

460 İstehlak qiymətinə əlavələr

- ☐ bonus
- ☒ əlavə xərclər
- ☐ vergi
- ☐ gətirilmə xərclər
- ☐ mənfəət

461 Qiymət artımı nəyə təsir edir

- ☐ bazar təklifinə
- ☒ istehlakın həcminə
- ☐ onun strukturuna
- ☐ gəlirlərə
- ☐ tələbə

462 İstehlak qiyməti nədən asılıdır

- ☐ gəlirdən
- ☒ maya dəyərindən
- ☐ qıtlıqdan
- ☐ vaciblikdən
- ☐ təklifdən

463 isthlak və qiymət

- ☐ qiymət dəyişir
- ☒ qiymət artıma istehlaka azaldır
- ☐ üzvü bağlıdır
- ☐ asılı deyil
- ☐ qiymət tənzimlənir

464 İqtisadi qanunların təsdiqi harada baş verir

- ☐ Xarici ölkələrdə
- ☐ Nazirliklərdə
- ☒ Milli Məclisdə
- ☐ Bələdiyyələrdə
- ☐ İcra orqanlarında

465 Bazar iqtisadiyyatı şəraitində sosial idarəetmənin texnologiyası

- ☐ inzibati idarəetmə
- ☐ planlaşma təcrübəsi
- ☐ proqnozlaşma
- ☒ iqtisadi artım və sosial tələbatın tarazlığı
- ☐ qiymətləndirmə

466 Sosial siyasətin formalaşdırılmasının əsas məqsədləri aşağıdakılardır

- ☐ Səhiyyənin vəziyyəti, təhsil və əhalinin məşğulluq səviyyəsi, orta ömür müddəti, alıcılıq qabiliyyəti, siyasi həyata daxil olma
- ☐ İstehlak standartlarına uyğunlaşdırılmış, nisbi və proqnozlaşdırılan yoxsulluq həddinin müəyyən olunması
- ☐ İstehlakın regional iqtisadi və sosial inkişafda rolunun qiymətləndirilməsi, gəlir və əmək haqqının diferensiasiyasının qarşısının alınması
- ☒ İqtisadi münafiqlərin və bazar münasibətlərinin iştirakçıları arasında ziddiyyətlərin yumşaldılması, gəlir və əmək haqqının diferensiasiyasının qarşısının alınması
- ☐ Məşğuliyyət quruluşu, əmtəə təklifi, əhali gəlirləri, xidmət sahələrinin inkişafı və strukturu, əhalinin demoqrafik tərkibinin uçotu

467 Aztəminatlı əhali qrupunun dəstəklənməsi siyasəti aşağıdakıları nəzərdə tutur

- ☐ Pul-kredit sistemi
- ☐ Vergi siyasəti
- ☐ Büdcə sisteminin islahat proqramı
- ☒ Təqaud sistemi, sosial müdafiə təminatı
- ☐ Gömrük siyasəti

468 Sosial indikatorlara daxildir

- ☐ Proqnozlaşdırılan, cari, makro və mikro indikatorlar
- ☐ Tələbat, onun ödənilmə dərəcəsi, istehlak səviyyəsi və quruluşu
- ☐ İstehlakın regional iqtisadi və sosial inkişafda rolunun qiymətləndirilməsi
- ☒ Həyat səviyyəsi, iqtisadi fəallıq, sosial sferanın inkişafı və sosial-demoqrafik göstəriciləri, minimal dövlət standartları və ÜDM-də ekologiyaya çəkilən xərclər
- ☐ Məşğuliyyət quruluşu, əmtəə təklifi, əhali gəlirləri, xidmət sahələrinin inkişafı və strukturu, əhalinin demoqrafik tərkibi

469 İndeksləşdirmə əhalinin hansı gəlirlərinə və əmanətlərinə tətbiq olunur

- ☐ Həyat şəraiti üçün normal şəraitin yaradılması, elmi-texniki inqilab, yaradıcı əməyin inkişaf etdirilməsi, ictimai münasibətlərin humanistləşdirilməsi prinsiplərinə əsasən
- ☐ Mülkiyyətdən, sahibkarlıq fəaliyyətindən, vergilər və gömrük rüsumları hesabına əldə olunan gəlir mənbələrinə görə
- ☐ Məzmununa, keçirildiyi yerə, hərəkət üsuluna, müddətinə, iştirakçıların tərkibinə və sayına, keçirilmə üsuluna görə
- ☐ Məşğuliyyət quruluşu, əmtəə təklifi, əhali gəlirləri, xidmət sahələrinin inkişafı və strukturuna görə

- ☒ İşçilərin əmək haqqına, vətəndaşların əmanət banklarında olan əmanətlərinə, dövlət istiqrazları və digər qiymətli kagızlara, təqaüdlərə və sosial müavinətlərə

470 Bunlardan hansılar sosial xidmətin formalarına aid edilir

- ☒ Stasionar, qeyri-standart, təcili və sosial
☐ Pulsuz yeməxanalar, sənaye mallarının paylanması
☐ İtirilmiş gəlirin təminatı
☐ Maliyyə yardımı
☐ Yaşayış yerləri, protezlər

471 Daxili təbiətinə görə sosial siyasət

- ☐ Təhsilin inkişafına yönəldilmişdir
☐ İqtisadiyyatın inkişafına yönəldilmişdir
☐ Mədəniyyətin inkişafına yönəldilmişdir
☒ İnsanın inkişafına yönəldilmişdir
☐ Elmin inkişafına yönəldilmişdir

472 Aşağıdakılardan hansı dövlətin siyasətinə aid deyil

- ☐ Mədəni siyasət
☐ İqtisadi siyasət
☐ Ekoloji siyasət
☒ Təbii siyasət
☐ Demoqrafik siyasət

473 Sosial siyasətin strategiyası nədən ibarətdir

- ☐ Əsas sosial-iqtisadi və sosial siyasi problemlərdir
☐ Ölkələrin inkişafının konkret tarixi mərhələsində sosial iqtisadi problemlərin ümumi həllidir
☐ Böhran dövründə əhəlinin sosial müdafiəsidir
☐ Əhəlinin əsas qisminin vəziyyətinin yüksəldilməsi problemləri
☒ Ölkənin inkişafının konkret tarixi mərhələsində sosial problemlərin ümumi həllidir

474 Aşağıdakılardan hansılar sosial siyasətin subyektləridir

- ☐ Aktiv fəaliyyətdə olan sosial qüvvələr
☐ Sosial icmalar
☐ Vətəndaşlar və sosial qruplar
☒ Vətəndaşlar və sosial qruplar, onları təmsil edən institutlar, təşkilatlar və hakimiyyət orqanları
☐ Aztəminatlı və işləməyən əhali

475 Hansı ehtiyat forması əhəlinin sosial ehtiyatlarını ödəyir

- ☐ bələdiyyə mülkiyyəti
☐ dövlət mülkiyyəti
☐ icarəyə mülkiyyəti
☐ müştərək müəssisə forması
☒ xüsusi mülkiyyət

476 Özəlləşmədə nə kımı sosial nəticələr baş verir

- ☐ Keyfiyyət dəyişir
☐ İstehsal və iş yerləri azalır
☐ Struktur dəyişikliklər
☒ İqtisadi artım baş verir
☐ Xarici amillər

477 Sosial indikatorların ümumi göstəriciləri

- ☐ Alqı və satqı
- ☐ Mal dövriyyəsi
- ☐ İstehlak həcmi
- ☒ Məcmu gəlir və məcmu istehlak
- ☐ Ehtiyatlar

478 Əhalinin sosial-demoqrafik sintetik göstəriciləri

- ☐ Kişilərin sayı
- ☐ Qadınların sayı
- ☐ Ölüm səviyyəsi
- ☐ Doğum səviyyəsi
- ☒ Əhalinin təbii artımı

479 Hansı sahə əhali istehsalı ilə bir başa əlaqəlidir

- ☐ sənaye
- ☒ rabitə
- ☐ kənd təsərrüfatı
- ☐ elmi və texniki tərəqqi
- ☐ xidmət

480 Uşaqlar istehlaka necə təsir edir

- ☒ gəlirlərə təsir edir
- ☐ fərdi istehlak
- ☐ ailə də istehlaka
- ☐ azaldır
- ☐ ev təsərrüfatına

481 İstehlakda prioritetlər

- ☐ mənəvi istehlak
- ☐ bahalı mal
- ☐ qeyri ərzaq
- ☐ xidmət istehlakı
- ☒ maddi istehlak

482 İstehlaka daha çox nə təsir edir

- ☐ bolluq
- ☐ qıtlıq
- ☐ qiymət
- ☐ vergi
- ☒ bahalaşma

483 İnflyasiya istehlaka necə təsir edir

- ☐ istehsalın həcmi azaldır
- ☐ alıcılıq qabiliyyəti azaldır
- ☐ yığılı azaldır
- ☐ riskləri artırır
- ☒ bəzi məhsulları azaldır

484 İstehlak nəyi tənzimləyir

- ☐ istehsal münasibətləri
- ☒ bölgü münasibətləri

- ☐ bərabərliyi
- ☐ bərabərsizliyi
- ☐ ədalətliliyi

485 İstehlak stimulu yaradır

- ☐ siyasi fəaliyyət
- ☐ ömrü yüksəldir
- ☐ razılığı aşıllayır
- ☒ məhsuldarlığı artır
- ☐ təbii artım

486 İstehlaka təsir etmir

- ☐ sahibkarlıq
- ☐ pensiya
- ☐ əmək haqqı
- ☒ müddətli əməyə görə haqq
- ☐ müavinat

487 İstehlakın dinamikası

- ☐ inzibətçilik
- ☐ artım
- ☐ azalma
- ☐ tənzimləmə
- ☒ keyfiyyət dəyişmələri

488 Modellərin müasirliyi

- ☐ funksional
- ☐ statistik
- ☐ reqresiya
- ☒ ekonometrik
- ☐ xətti

489 Gəlir və istehlak əlaqələrinin təsviri

- ☐ statistika
- ☒ elastik əmsalları
- ☐ azalma
- ☐ artma
- ☐ normalar

490 İstehlakın proqnozu

- ☐ 10 il
- ☒ qısamüddətli
- ☐ cari
- ☐ uzunmüddətli
- ☐ perspektiv

491 Pensiyaçıların istehlak davranışı

- ☐ maşınlar
- ☒ diəta
- ☐ kalorili yeməklər
- ☐ tibbi dərmanlar
- ☐ geyimlər

492 İstehlakçılarının motivi

- ☐ iş şəraiti
- ☒ mədəniyyət
- ☐ iqtisadi imkanlar
- ☐ onun təhsili
- ☐ ailə tərkibi

493 İstehlakın səmərəsi

- ☐ onun xərcləri
- ☐ maksimum hədd
- ☒ onun istehlakçıya uyğunluğu
- ☐ onun kalorisi
- ☐ minimum

494 İstehlak sferasında qərar qəbulu kim edir

- ☐ əhali
- ☒ istehlakçı
- ☐ region
- ☐ maddi vəziyyət
- ☐ dövlət

495 İstehlak sferası özəlləşib

- ☐ 0.2
- ☒ 0.98
- ☐ 0.1
- ☐ 0.8
- ☐ 0.15

496 Dövlətin istehlak bazarında rolu

- ☐ inzibatçılar
- ☒ iqtisadi mexanizmlər
- ☐ dolayısı
- ☐ bir başa
- ☐ sosial mexanizmlər

497 İstehlak qiyməti dəyişir

- ☐ dövlət tənzimlənməsindən
- ☒ maya dəyərdən
- ☐ təklifdən
- ☐ tələbdən
- ☐ alıcılıq qabiliyyəti

498 İstehsal və istehlakda əsas aparıcı rolu

- ☐ ixrac
- ☒ qarşılıqlı təsir
- ☐ istehlak
- ☐ istehsal
- ☐ idxal

499 İstehlakçı hüquqları qorunur

- ☐ bazarın artımı

- ☒ qanunla
- ☐ sığorta ilə
- ☐ cərimə ilə
- ☐ dövlət nəzarəti

500 İstehlak bazarı orqanları

- ☐ yerli orqanlar
- ☒ sahibkarlar
- ☐ dövlət
- ☐ marketinglər
- ☐ müəssisə

501 İstehlak amili olaraq müavinat forması

- ☐ vergi azaldılması
- ☒ müavinatlar
- ☐ təqaüdlər
- ☐ pulsuz xidmət
- ☐ qiymət güzəşi

502 İstehlak təsir edən dövlət mexanizmləri

- ☐ istehlak stimulu
- ☒ vergi azadılması
- ☐ kreditlər
- ☐ maliyyə
- ☐ məhsulun satışı

503 Əhali istehlakında fərqləri nəzərə alınması

- ☐ əlavə resurs ayırması
- ☒ bazarın segmentləşməsi
- ☐ inzibati müdaxilə
- ☐ istehlak stimulu
- ☐ planlaşma

504 Əhali istehlakının sosial-iqtisadi rolu

- ☐ ixrac
- ☒ rifahı tənzimləyən
- ☐ daxili təhlükəsizlik
- ☐ kommersiya marağı
- ☐ idxal

505 İstehlakın idarə edilməsi orqanları

- ☐ yerli müəssisələr
- ☒ icra orqanları
- ☐ təhlükəsizlik
- ☐ daxili işlər
- ☐ bələdiyyə

506 Tələbatın iqtisadi rolu.

- ☐ az təminatlılığı ləğv etmək
- ☒ həyat səviyyəsini yüksəltmək
- ☐ iqtisadi potensialı yüksəltmək
- ☐ ÜMD

- ☐ məşğuluğu təmin etmək

507 Pullu xidmət istehlaka təsir edir

- ☐ əmanətləri azaldır
☒ İstehlakı artırır
☐ Gəlirləri artırır
☐ Strukturu dəyişir
☐ Qütbləşməni yüksəldir

508 Xidmət istehlakı növü deyildir

- ☐ nəqliyyat
☒ maşın qayıрма
☐ Səhiyyə
☐ Təhsil
☐ mədəniyyət

509 Xidmət sferasının istehlakda xüsusi cəkisi necə faiz ola bilər

- ☐ 0.7
☒ 0.3
☐ 0.05
☐ 0.01
☐ 0.03

510 Xidmət istehlakı hansı əhali üçün xarakterikdir

- ☐ Elmi işçi
☒ varlı
☐ Təhsil işçisi
☐ Yoxsul
☐ Mədəniyyət xadimləri

511 istehlakın tənzimləmə mexanizmləri

- ☐ Qiymət
☒ tələb və təklifin tarazlığı
☐ Təklif
☐ Tələb
☐ Qiymət

512 Fərdi istehlak hansı parametrlərdən asılıdır

- ☐ ərazi məskunlaşmasından
☒ fərdi gəlirlərdən
☐ Bölgüdən
☐ İstehsaldan
☐ Uşaqların sayından

513 Gələcəyə baxış konsepsiyası nəyə əsaslanır

- ☐ İstehsaldan
☒ rifahın yüksəldilməsinə regionların inkişafına
☐ Yoxsulluğun azalmasına
☐ Beynəlxalq təcrübəyə
☐ İnteqrasiya

514 Tələbat proqnozunun elmi əsası

- ☒ Hədəflər
- ☐ Konsepsiya
- ☐ Mexanizmlər
- ☐ Modellər
- ☐ Resuslar

515 istehlak davranışının modeli nədir

- ☐ Dövlətin tənzimlənmə siyasəti.
- ☒ istehlakın struktur dəyişməsi
- ☐ Prioritetlərin qoyuluşu
- ☐ Gəlirlərin dinamikası
- ☐ Resusların səmərəsi

516 Yığım artdıqda istehlak necə dəyişir

- ☐ İdarə olunur
- ☒ Azalır
- ☐ Sabitləşir
- ☐ Artır
- ☐ Müntəzəm dəyişir

517 istehlaka sahibkarlığın təsiri hansı istiqamətdə baş verir

- ☐ Məşğulluq yüksəlir
- ☒ istehsal həcmi artırır
- ☐ İxracat artır
- ☐ İdxal azalır
- ☐ Gəlirlər artır

518 Hansı metod gəlirlə xərcləri əlaqələndirir

- ☐ Riyazi
- ☒ balans
- ☐ Normativ
- ☐ Birbaşa hesablama
- ☐ Statistik

519 Real gəlirlərə təsir edən amillər deyildir

- ☐ əmtəə təklifi
- ☒ demoqrafiya
- ☐ Tələbat
- ☐ Qiymət
- ☐ İstehlak

520 Əhali İstehlakının əsas göstəriciləri

- ☐ Xarici resuslar
- ☒ istehlak resuslarının həcmi
- ☐ İnvestisiya
- ☐ əhəlinin məşğulluğu
- ☐ Dövlət gəlirləri

521 İstehlak və gəlir arasında əlaqə hansı modelə təsvir olunur

- ☐ Analitik tənliklər
- ☒ rekresiya
- ☐ Xətti

- ☐ Funksional
- ☐ Optimal

522 İstehlakın diferensasiyasının əsas səbəbi

- ☐ Xarici təhsil
- ☒ gəlirlərin retfikasiyası
- ☐ yaşayış yeri
- ☐ əmək məhsuldanı
- ☐ Sosial vəziyyəti

523 Ərzaq tələbatı hansı sosial qrup üçün xarakterikdir

- ☐ Kənd əhalisi
- ☒ Yoxsul təbəqə
- ☐ Orta təbəqə
- ☐ varlı təbəqə
- ☐ Kənd təsərrüfatı işçiləri

524 Əhali yığımının mənbəyi

- ☐ Sosial marketing
- ☒ Gəlirlər
- ☐ əmtəə və xidmət bazarı
- ☐ Tələbat
- ☐ Demografiya

525 Əhali xərclərinə təsir edən aparıcı amıl

- ☐ İxrac
- ☒ Əhali gəlirləri
- ☐ Resuslar
- ☐ Tələbat
- ☐ İdxal

526 İstehlakın formalaşma mənbələri

- ☐ Ehtiyatlar
- ☒ Əmtəə və xidmət bazarı
- ☐ Kənd təsərrüfatı məhsulu
- ☐ Sənaye məhsulu
- ☐ Xərclər

527 Xidmətlərdə istehsalın xüsusi çəkisi

- ☐ 0.3
- ☐ 0.2
- ☐ 0.11
- ☒ 0.6
- ☐ 0.7

528 Xidmət istehlaka təsir edir

- ☐ təklif
- ☒ digər tələbatların ödənilməsi
- ☐ gəlirlər
- ☐ tələbata görə
- ☐ qiymət istehlakı

529 İqtisadiyyatda tarazlıq

- ☐ mal və xidmət
- ☒ sahələrarası
- ☐ gəlirlər və istehlak
- ☐ makrotarazlıq
- ☐ regionlar arası

530 Ticarətin rolu

- ☐ əhalinin sayını nəzərə almaq
- ☒ istehlak tələbatına uyğun təklif
- ☐ müəssisələrə təsir edir
- ☐ iş yerləri
- ☐ yerləşmə sxemi

531 İstehlakın rasional strukturu

- ☐ əmtəə dövriyyəsi
- ☒ bütün istehlak nisbətlərinin fizioloji tələbatı uyğunluq
- ☐ məsrəflər
- ☐ bütün istehlakda xidmət
- ☐ mənfəət

532 Sahələrin potensial tələbatı asılıdır

- ☐ artım tempi
- ☒ bütün mənbələr hesabına investisiya
- ☐ istehsal həcmi
- ☐ əsaslı vəsait
- ☐ iş qüvvəsi

533 İstehlakın nisbi göstəricisi

- ☐ turizm məhsulu
- ☒ adam başına istehlak
- ☐ minimal istehlak
- ☐ rasional nisbətlər
- ☐ ərzaq və qeyriərzaq nisbəti

534 İstehlakın tənzimlənməsi yolu

- ☐ təklif
- ☒ gəlirlərin sayı
- ☐ qiymət
- ☐ bazarın təşkili
- ☐ tələb

535 İstehlakın məhsullar üzrə strukturunda aparıcı sahə

- ☐ hasilat sənayesi
- ☒ yüngül sənaye
- ☐ maşınqayırma
- ☐ ağır sənaye
- ☐ emal sənayesi

536 Məişət tələbatı

- ☐ evlər

- ☒ ev əşyaları
- ☐ maşınlar
- ☐ təminat səviyyəsi
- ☐ geyimlər

537 İstehlak strukturunda xidmət xərci

- ☐ 0.02
- ☒ 0.7
- ☐ 0.05
- ☐ 0.2
- ☐ 0.03

538 Təhsil tələbatı

- ☐ gəlirlilik
- ☐ uşaqların sayı
- ☐ müəssisələr
- ☒ əhəlinin sayı
- ☐ kapital qoyuluşu

539 Səhiyyə tələbatının əsas göstəricisi

- ☐ əhali
- ☐ pul vəsaiti
- ☒ xəstələrin sayı
- ☐ müəssisə
- ☐ investisiya

540 Mənzillərin tələbatı nədən asılıdır

- ☐ tikintidən
- ☐ dövlətdən
- ☐ pul vəsaitlərindən
- ☐ qiymətdən
- ☒ alıcılıq qabiliyyətindən

541 Kollektiv istehlaka nə daxildir

- ☐ ictimai iaişə
- ☐ səhiyyə
- ☒ pulsuz xidmət
- ☐ yol təsərrüfatı
- ☐ parklar

542 Yerli bazarları kim tənzimləyir

- ☐ icra orqanları
- ☐ müəssisələr
- ☐ sahibkarlar
- ☐ nazirlər
- ☒ bələdiyyələr

543 İstehsalın normaları təsdiq olunur

- ☐ prezident
- ☐ milli məclis
- ☒ nazirlər kabineti
- ☐ bələdiyyələr

☐ sahələr

544 İstehsalın idarə metodları

- ☐ sistemlik
- ☐ inzibati
- ☐ şərait yaratmaq
- ☐ tarazlıq
- ☒ komplekslik

545 Təbii coğrafi şəraitə uyğun

- ☐ xidmət təşkil olunur
- ☐ sosial müdafiə təşkil olunur
- ☐ ərazi yerləşməsi
- ☒ istehsal mallar təklif olunur
- ☐ menecment formalaşır

546 Təbii resurslar istehlaka necə təsir edir

- ☐ iqlim şəraiti ilə
- ☐ gəlirləri formalaşdırır
- ☐ məşğulluq artır
- ☒ istehlak bazarına təsir edir
- ☐ istehsal tələbatı formalaşdırır

547 Səhiyyə tələbatı

- ☐ sağlamlıq
- ☐ təhsil
- ☐ ekologiya
- ☒ əhali
- ☐ iş şəraiti

548 Təhsilə tələbat aıslıdır

- ☐ uşaqların sayı
- ☐ idarəetmə
- ☐ elmi-texniki tərəqqi
- ☒ əhalinin sayı
- ☐ sinifdən sinfə keçmək

549 İstehlak motivi

- ☐ istehsal amil
- ☐ xarici amil
- ☐ demoqrafik amil
- ☒ insan motivi
- ☐ coğrafi amil

550 İstehlakın fərdi amili

- ☒ insanın təhsili
- ☐ məhsuldarlıq
- ☐ mədəniyyət
- ☐ insan fiziologiyası
- ☐ sənaye potensialı

551 Əhlainin yığım motivi

- ☐ sənaye istehlakı
- ☐ məhsuldarlıq
- ☐ cari istehlak
- ☒ perspektiv istehlak
- ☐ xidmət istehlakı

552 Aralıq istehlak nədir

- ☐ xammal sərfi
- ☐ son məhsul
- ☐ əmək məsrəfi
- ☐ itkilər
- ☒ istehsal daxili

553 Mədəni tələbat asılıdır

- ☐ gəlirlərdən
- ☐ qiymətdən
- ☐ ziyalı təbəqədən
- ☒ dünya görüşündən
- ☐ təhsildən

554 İstehlak hüququ

- ☐ təhsil müəssisəsini seçmək
- ☐ turist səyahəti
- ☐ işləmək
- ☐ təhsil almaq
- ☒ məhsul və xidmət seçmək

555 Təhsil hüquq tənzimlənmə

- ☐ bələdiyyə
- ☐ normalar
- ☐ nazirliklər
- ☒ qanunla
- ☐ əhali

556 Səhiyyə tələbatına kömək

- ☐ müəssisə səhiyyəsi
- ☐ pullu səhiyyə
- ☐ səyyah müalicə üsulları
- ☐ dövlət himayəsi
- ☒ pulsuz səhiyyə

557 Uşaq istehlakı asılıdır

- ☐ qinetik
- ☐ həyat səviyyəsindən
- ☐ tibb sənayesindən
- ☒ sağlam ana mühitindən
- ☐ yaşamaq tərzindən

558 İstirahət hüququ

- ☐ bazar və şənbə
- ☐ xəsətlənmək
- ☐ turizm

- ☒ məzuniyyət
- ☐ sərbəst vaxt

559 Pulzus infrastruktura

- ☐ nəqliyyat
- ☐ kommunal
- ☒ səhiyyə
- ☐ mədəniyyət
- ☐ istirahət

560 İnfrastruktura tələbatında sosial rolu

- ☐ şəhər tələbatı
- ☐ kənd təsərrüfatı
- ☒ əhəlinin xidmət tələbatı
- ☐ dövlət qulluğu
- ☐ sənaye potensialı

561 Şəhər əhalisi öz tələbatını ödəyir

- ☐ pulsuz
- ☐ yığımla
- ☐ natural təsərrüfat
- ☐ qonşu və qohum köməyi
- ☒ xərcə

562 Kəndin əhalisinin həyat səviyyəsi

- ☐ miqrasiya
- ☐ məskunlaşma
- ☐ idxal
- ☐ istehsal
- ☒ istehlak səviyyəsi

563 Kənd əhalisinin istehlakında rol oynayır

- ☐ idxal
- ☐ xərc
- ☐ yığım
- ☒ natural təsərrüfat
- ☐ demoqrafiya

564 İstehlak keyfiyyəçiliyin tədqiqi metodu

- ☐ aparıcın amilin tənzimlənməsi
- ☐ kəmiyyət təhlili
- ☐ keyfiyyət təhlili
- ☒ sorğu materialları
- ☐ proqnoz üsulları

565 İstehlakçı hüquqları qorunur

- ☐ dövlət inhisar tədbiri
- ☐ normalrla
- ☐ ictimai rəy
- ☐ hüquqi sənədlər
- ☒ qanunla

566 İstehlakın reklamı nə üçündür

- ☐ bazarın təşkili
- ☐ kommersiya
- ☐ qənaətcilik
- ☐ rifahı üçün
- ☒ sağlamlıq

567 İnnovasiya tələbatı

- ☒ yerli texnologiya
- ☐ binalar
- ☐ elm və texniki
- ☐ avadanlıqlar
- ☐ iş güvvəsi

568 Pullu xidmətinin maliyyəsi

- ☐ xaricilər
- ☐ müəssisə
- ☐ dövlət
- ☒ əhali
- ☐ özəl sektor

569 Pulsuz xidmət kim tərəfindən ödənilir

- ☐ əhali
- ☐ icraçı
- ☐ sahibkar
- ☐ müəssisə
- ☒ dövlət

570 Xidmət istehlakdan asılıdır

- ☐ xarici vətəndaşlar
- ☐ kəmiyyət
- ☐ əhalidən
- ☒ keyfiyyət
- ☐ demoqrafik tərkibindən

571 İnkişaf etmiş ölkələrdə xidmətin xüsusi çəkisi

- ☐ 0.05
- ☐ 0.4
- ☐ 0.5
- ☒ 0.3
- ☐ 0.15

572 Preferensial rüsumlar

- ☐ ölkənin hakimiyyət orqanlarının qərarı ilə birtərəfli qaydada ölkə parlamenti tərəfindən qəbul olunan qanunla, gömrük rüsumlarının dərəcələri isə ölkə hökuməti tərəfindən qəbul olunmuş qərarla həyata keçirilir
- ☒ çoxtərəfli razılaşmalar əsasında inkişaf etməkdə olan ölkələrin mallarına mövcud gömrük tarifləri ilə müqayisədə daha aşağı dərəcələrin tətbiq olunduğu rüsumlardır
- ☐ ölkənin sosial təmayüllü inkişafı, iqtisadi müstəqilliyi, milli maraqları, müdafiə potensialının təminatlı şəkildə müdafiəsi
- ☐ ikitərəfli və ya çoxtərəfli razılaşmalar əsasında tətbiq olunan rüsumlardır
- ☐ dünya birliyinə üzv olan hər bir dövlətə öz sosial-iqtisadi inkişaf strategiyasını seçmək və həyata keçirmək imkanı qazanır

573 Konvension (müqavilə yolu ilə) tətbiq olunan rüsumlar

- ☐ ölkənin sosial təmayüllü inkişafı, iqtisadi müstəqilliyi, milli maraqları, müdafiə potensialının təminatlı şəkildə müdafiəsi
- ☐ ölkənin hakimiyyət orqanlarının qərarı ilə birtərəfli qaydada ölkə parlamenti tərəfindən qəbul olunan qanunla,gömrük rüsumlarının dərəcələri isə ölkə hökuməti tərəfindən qəbul olunmuş qərarla həyata keçirilir
- ☐ çoxtərəfli razılaşmalar əsasında inkişaf etməkdə ölkələrin mallarına mövcud gömrük tarifləri ilə müqayisədə daha aşağı dərəcələrin tətbiq olunduğu rüsumlardır
- ☒ ikitərəfli və ya çoxtərəfli razılaşmalar əsasında tətbiq olunan rüsumlardır
- ☐ dünya birliyinə üzv olan hər bir dövlətə öz sosial-iqtisadi inkişaf strategiyasını seçmək və həyata keçirmək imkanı qazanır

574 Avtonom rüsumlar həyata keçirilir

- ☐ ölkənin sosial təmayüllü inkişafı, iqtisadi müstəqilliyi, milli maraqları, müdafiə potensialının təminatlı şəkildə müdafiəsi
- ☐ dünya birliyinə üzv olan hər bir dövlətə öz sosial-iqtisadi inkişaf strategiyasını seçmək və həyata keçirmək imkanı qazanır
- ☐ ikitərəfli və ya çoxtərəfli razılaşmalar əsasında tətbiq olunan rüsumlardır
- ☐ çoxtərəfli razılaşmalar əsasında inkişaf etməkdə ölkələrin mallarına mövcud gömrük tarifləri ilə müqayisədə daha aşağı dərəcələrin tətbiq olunduğu rüsumlardır
- ☒ ölkənin hakimiyyət orqanlarının qərarı ilə birtərəfli qaydada ölkə parlamenti tərəfindən qəbul olunan qanunla,gömrük rüsumlarının dərəcələri isə ölkə hökuməti tərəfindən qəbul olunmuş qərarla həyata keçirilir

575 Mənşəyinə görə gömrük rüsumları aşağıdakı kimi təsnif edilir

- ☐ faktiki yaranmış; potensial tələb; preferensial (güzəştli
- ☐ Həqiqi tələb, potensial tələb; preferensial (güzəştli
- ☐ avtonom; konvension; həqiqi tələb
- ☒ avtonom; konvension; preferensial (güzəştli)
- ☐ formalaşmaqda olan; faktiki yaranmış; konvension

576 İqtisadi təhlükəsizlik və milli maraqlar üçün təhlükə yaranan bir sıra daxili amillər

- ☐ bütün cavablar doğrudur
- ☐ İqtisadi təhlükəsizlik anlayışı özündə iqtisadi asılılıq, sabitlik, iqtisadi təzyiq, iqtisadi təxribat, iqtisadi suverenlik və başqa kateqoriyalara cəmləşdirib
- ☐ Beynəlxalq və regional iqtisadi təhlükəsizliyi, milli iqtisadi təhlükəsizliyi, habelə ölkə daxilində müəssisələrin və fərdlərin iqtisadi təhlükəsizliyi
- ☒ iqtisadiyyatın inhisarlaşmasının yüksək səviyyəsi; infrastruktur obyektlərinin kifayət qədər inkişaf etməməsi; iqtisadiyyatın keçmişdən miras qalmış deformasiyası; inflyasiyanın yüksək səviyyəsi
- ☐ əhalinin həyat səviyyəsi, etibarlı məşğulluğun təmin edilməsi, əhalinin gəlirlərinin artırılması

577 İqtisadi təhlükəsizliyin qiymətləndirilməsi üçün dünya təcrübəsi metodları

- ☐ əhalinin həyat səviyyəsinin yaxşılaşdırılması, etibarlı məşğulluğun təmin edilməsi, əhalinin gəlirlərinin artırılması
- ☐ maliyyə, investisiya təhlükəsizliyi; enerji təhlükəsizliyi; ərzaq təhlükəsizliyi
- ☐ Beynəlxalq iqtisadi təhlükəsizlik; milli iqtisadi təhlükəsizlik, xüsusi iqtisadi təhlükəsizlik
- ☒ Ekspert qiymətləndirilmə metodları; statistik təhlil metodları; nəzəri-oyun metodları; qeyri-dəqiq sistem nəzəriyyəsi metodları
- ☐ bütün cavablar doğrudur

578 İqtisadi təhlükəsizlik, tənzimləmənin obyektini kimi aşağıdakı üç istiqamətlərdə həyata keçirilir

- ☒ Beynəlxalq iqtisadi təhlükəsizlik; milli iqtisadi təhlükəsizlik, xüsusi iqtisadi təhlükəsizlik
- ☐ əhalinin həyat səviyyəsinin yaxşılaşdırılması, etibarlı məşğulluğun təmin edilməsi, əhalinin gəlirlərinin artırılması
- ☐ bütün cavablar doğrudur
- ☐ maliyyə, investisiya təhlükəsizliyi; enerji təhlükəsizliyi; ərzaq təhlükəsizliyi
- ☐ subyektləri qanunvericilik, icraedici, məhkəmə qanunları, vergi, gömrük xidmətləri, milli məclisin müvafiq komissiyaları, banklar, birjalar, sığorta və pensiya kompaniyaları əks etdirir

579 Maliyyə təhlükəsizliyi təşkil edir

- ☐ bütün cavablar doğrudur
- ☐ inkişaf etmiş ölkələrin təcrübəsində yeni xammal mənbələri uğrunda həyata keçirdikləri siyasi, hərbi və iqtisadi savaşların strateji məqsədini təşkil edir
- ☐ İqtisadi təhlükəsizliyin əsas formalarından biri olan ərzaq təhlükəsizliyi cəmiyyət üzvünün hər biri üçün önəmli problemdir
- ☒ iqtisadi təhlükəsizliyin ən mühüm tərkib hissəsi olmaqla yanaşı müasir şəraitdə yeni iqtisadi inkişaf kursunun hazırlanmasında xüsusi yerə malikdir
- ☐ ölkənin sosial təmayüllü inkişafı, iqtisadi müstəqilliyi, milli maraqları, müdafiə potensialının təminatlı şəkildə müdafiəsi

580 Xalq təsərrüfatının sahə strukturu baxımın iqtisadi təhlükəsizliyin formalarını aşağıdakı kimi təsnif etmək olar

- ☐ tam formalaşmış, alternativ, enerji təhlükəsizliyi; ərzaq təhlükəsizliyi
- ☐ potensial tələb, - formalaşmaqda olan tələb və faktiki yaranmış tələb
- ☐ əhalinin həyat səviyyəsinin yaxşılaşdırılması, etibarlı məşğulluğun təmin edilməsi, əhalinin gəlirlərinin artırılması
- ☐ həqiqi tələb, realizə edilmiş, ödənilmiş və ödənilməmiş, maliyyə, investisiya təhlükəsizliyi
- ☒ maliyyə, investisiya təhlükəsizliyi; enerji təhlükəsizliyi; ərzaq təhlükəsizliyi

581 Beynəlxalq iqtisadi təhlükəsizlik

- ☐ onun əmtəə istehsalına xas olan kateqoriya kimi tarixi keçid xarakteri daşması
- ☐ regional və ya iqtisadiyyatın sahə quruluşu üzrə formalaşır və amillərin müxtəlifliyi ilə izah edilir
- ☐ iqtisadi müstəqilliyi, milli maraqları, müdafiə potensialının təminatlı şəkildə müdafiəsi
- ☒ dünya birliyinə üzv olan hər bir dövlətə öz sosial-iqtisadi inkişaf strategiyasını seçmək və həyata keçirmək imkanı qazanır
- ☐ əhalinin pul gəlirləri və pərakəndə satış qiymətləri, milli maraqlara

582 İqtisadi təhlükəsizlik anlayışı

- ☐ eyni zamanda onların formalaşması və inkişafı təsir edən amillərin müxtəlifliyi ilə izah edilir
- ☐ əhalinin pul gəlirləri və pərakəndə satış qiymətləri, milli maraqlara
- ☐ onun əmtəə istehsalına xas olan kateqoriya kimi tarixi keçid xarakteri daşması
- ☒ ölkənin sosial təmayüllü inkişafı, iqtisadi müstəqilliyi, milli maraqları, müdafiə potensialının təminatlı şəkildə müdafiəsi
- ☐ bütün cavablar eynidir

583 İqtisadi amillərə aiddir

- ☐ Əhalinin müxtəlif sosial risklərdən sığortalanmasının təşkili prosesində yaranan iqtisadi münasibətlər
- ☒ Əmək haqqının və pensiya təminatının nisbətinin müəyyənləşdirilməsi, onun minimal səviyyəsi, normativdən artıq əmək stajına, xüsusi əmək şəraitinə görə əlavə ödəmələr şəklində həvəsləndirmə elementlərin istifadəsi
- ☐ Dövlət büdcəsinə yığılan vergilər, məcburi dövlət sosial sığorta ödəmələri, xüsusi vəsaitlər
- ☐ Mülkiyyətdən, sahibkarlıq fəaliyyətindən, vergilər və gömrük rüsumları hesabına əldə olunan gəlir mənbələri
- ☐ Sahibkarlıq fəaliyyətindən gəlirlər, işsizlər və aztəminatlı əhali təbəqələrinə müavinətlər

584 Əsas demoqrafik proseslərə aid olan göstəricilər aşağıdakılardır

- ☒ Orta ömrün uzunluğunun artımı və onunla bağlı əhalinin qocalması prosesi
- ☐ Dövlət büdcəsinə yığılan vergilər, məcburi dövlət sosial sığorta ödəmələri, xüsusi vəsaitlər
- ☐ Birdəfəlik, aylıq, perspektiv və cari müavinətlər
- ☐ Əmək gəlirləri, sahibkarlıq fəaliyyətindən gəlirlər və sosial sığorta ödənişləri
- ☐ İşsizliyə görə ödənişlər, dövlət büdcəsinə yığılan vergilər, məcburi dövlət sosial sığorta ödəmələri və xüsusi vəsaitlər

585 İnflyasiyanın artım sürətindən asılı olaraq hansı növləri fərqləndirilir

- ☐ Proqnozlaşdırılan, cari, makro və mikro
- ☒ Mülayim, sürətli və ifrat
- ☐ Cözlənilən, qəfil, makro və mikro
- ☐ Hiper, makrovə mikro

- ☐ Proqnozlaşdırılan və cari

586 Qiymət iqtisadi mexanizm kimi necə xarakterizə olunur

- ☐ Sosial standart və normativlərin ödənilməsi sistemidir
☒ İstehsal və istehlakın tarazlığını, dinamikasını və artım sürətini müəyyən edir
☐ Kompleks amillərin qarşılıqlı əlaqəsidir
☐ İstehlak təyinatına görə qruplaşan əmtəə və xidmət növlərini müəyyən edir
☐ Milli iqtisadiyyatın inkişaf göstəricisidir

587 İqtisadi artımın ekstensiv tipinin əsas amillərinə aiddir

- ☐ istehlak qiymətlərinin artması
☒ işçilərin sayının artırılması, iş vaxtının artırılması, əməyin elmi təşkili
☐ rəqabətin formalaşması, istehlak qiymətlərinin artması
☐ turizm islahatlarının həyata keçirilməsi
☐ həyat səviyyəsinin aşağı düşməsi

588 Bazar çatışmamazlıqları nə vaxt meydana gəlir

- ☐ istehlak qiymətləri artdıqda
☒ məhdud rəqabət, xarici effektlər və informasiyaların natamamlığı nəticəsində
☐ yüksək rəqabətin olduğu vaxta
☐ informasiyaların natamamlığı nəticəsində
☐ həyat səviyyəsi aşağı düşdükdə

589 Sosial-iqtisadi inkişafın idarə edilməsi hansı amillərlə müəyyən olunur

- ☐ İnflyasiya
☒ Qanunvericilik
☐ Tələbat
☐ Həyat səviyyəsi
☐ İş yerlərinin açılması

590 İqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsi aşağıdakı vəzifələri yerinə yetirir

- ☐ Mülkiyyətdən, sahibkarlıq fəaliyyətindən, vergilər və gömrük rüsumları
☒ İxracı dəstəkləmək, iqtisadi artımı stimullaşdırmaq
☐ Sahibkarlıq fəaliyyəti hesabına formalaşan maliyyə mənbələri
☐ Mütləq, nisbi və proqnozlaşdırılan yoxsulluq həddi
☐ Məşğuliyyət quruluşu, əmtəə təklifi, əhali gəlirləri, xidmət sahələrinin

591 Demografik situasiyaların dəyişilməsinin hansı tipləri vardır

- ☐ İstehlak büdcəsinə daxil olan maddi və mənəvi nemətlərin məcmuu və onların qiymətinin dəyişmə meylləri
☒ Ekstensiv və intensiv təkrar istehsal, sıxışdırılmış təkrar istehsal və ya neqativ demografik situasiya
☐ Ekstensiv və intensiv təkrar istehsal, normativlər
☐ Ekstensiv və intensiv təkrar istehsal, gəlirlərin dəyişməsi
☐ Sıxışdırılmış təkrar istehsal və ya neqativ demografik situasiya, sosial-iqtisadi idarəetmənin məqsəd və vəzifələrinin təhlili obyektləri

592 İdarəetmənin hansı subyektləri fərqləndirilir

- ☐ İşguzar müəssisələr
☒ Əsas və baş subyektlər
☐ Baş subyektlər
☐ Əsas subyektlər
☐ Sosial institutlar

593 Minimum istehlak səbətinin meyarı

- ☐ İstehsal həcmi
- ☒ Adam başına düşən ərzaq və qeyri ərzaq xidmət istehlakının fizioloji normalara uyğun səviyyəsi
- ☐ Qeyri-ərzaq məhsulları
- ☐ Əraq məhsulları
- ☐ Xidmət istehlakı

594 Yaşayış minimumun hesablanması metodikası

- ☐ İstehlak səbəti
- ☒ İstehlak həcmi
- ☐ Gəlirlər
- ☐ əmtəə dövriyyəsi
- ☐ İstehsal həcmi

595 Regionların sosial inkişafı meyarı

- ☐ Mədəniyyət sferası
- ☒ İş yerləri
- ☐ Əhalinin sayı
- ☐ Regionlarda adam başına düşən maddi və xidmətlərin həcmi
- ☐ Təhsil səviyyəsi

596 İşsizliyin meyarı

- ☐ Xidmət sferasında işləyənlər
- ☒ Məşğul olmayanların əhaliyə nisbəti
- ☐ ev təsərrüfatında işləyənlərin sayı
- ☐ Qadınların sayı
- ☐ Əhalinin artımı

597 Ekoloji mühütün sosial səmərəsi

- ☐ təbii sərvətlərdən istifadəni artırır
- ☐ yeni iş yerləri acır
- ☐ məhsuldarlığı genişləndirir
- ☒ ölümü azaldır
- ☐ ömrün müddətini artırır

598 İqtisadi artımın iki parametrlı modeli

- ☐ eksperiment model
- ☒ təkrar istehsal
- ☐ istehlak modeli
- ☐ iş qüvvəsi və maddi amil
- ☐ resurs modeli

599 Sosial qütbləşmədə aparıcı amillər

- ☐ ev təsərrüfatına görə
- ☒ gəlirlərə görə qütbləşmə
- ☐ təhsilə görə
- ☐ yaşa görə
- ☐ ailə tərkibinə görə

600 Əhalinin gəlirlərinin differensasiya əmsalları

- ☐ yığılma
- ☒ natural gəlirlər

- ☐ orta aylıq gəlirlər
- ☐ desil
- ☐ istehlak xərcləri

601 Sosial inkişaf modellərinin əsas aparıcı sistemi

- ☐ Funksional
- ☒ Normativlər
- ☐ Statistik model
- ☐ Sistem təsvir və sistem təhlil
- ☐ İmitasiya

602 Maddi rifah hansı normativ göstəricilər əsasında xarakterizə olunur

- ☐ gəlirlərə görə təsnifatlaşır
- ☒ tələbat maddi və mənəvi nemətlərə olan ehtiyatlarla müəyyənləşdirilir
- ☐ ərzağın həcmi ilə müəyyənləşdirilir
- ☐ təminat səviyyəsinə görə ölçülür
- ☐ əhali qruplarına görə ayrılır

603 İşsizlik probleminin normativ əsaslarına daxildir

- ☐ Məşğuliyyət quruluşu, əmtəə təklifi, əhali gəlirləri, xidmət sahələrinin inkişafı və strukturu, əhalinin demoqrafik tərkibi
- ☒ İşsizlik səviyyəsi, işsizliyin yaranma tezliyi, işsizliyin müddəti
- ☐ Yeni iş yerlərinin açılması, işsizlik səviyyəsi, işsizliyin yaranma tezliyi, işsizliyin müddəti
- ☐ Artıq işçi qüvvəsinin ixtisarı, yeni iş yerlərinin açılması
- ☐ Yaradıcı əməyin inkişaf etdirilməsi, ictimai münasibətlərin humanistləşdirilməsi

604 Azərbaycanda orta təbəqənin artmasına təsir edən normativ göstəricilər hansılardır

- ☐ Xidmət sahələrinin inkişafı və strukturu, əhalinin demoqrafik tərkibi və məskunlaşma dərəcəsi, səhiyyənin planlaşması amilləri
- ☐ Mülkiyyətdən, sahibkarlıq fəaliyyətindən, vergilər və gömrük rüsumları hesabına əldə olunan gəlir mənbələri
- ☐ İstehsal və istehlakın tarazlığı və artım sürətinə əsasən formalaşan maliyyə mənbələri
- ☒ Təhsilli və yüksək ixtisaslı əhalinin payının artması, gəlirlərin səviyyəsinin yüksəldilməsi, əhalinin sərəncamında olan aktivlərin leqallaşdırılması
- ☐ Məşğuliyyət quruluşu, əmtəə təklifi, əhali gəlirləri, xidmət sahələrinin inkişafı və strukturu, əhalinin demoqrafik tərkibi və məskunlaşma dərəcəsi

605 Yaşayış minimumunun formalaşması hansı gəlirlər hesabına baş verir

- ☐ Əmək fəaliyyətindən, mülkiyyətdən, sahibkarlıq fəaliyyətindən əldə olunan, donorlar, transfert ödəmələr, nəzərə alınmayan, pulsuz və yığma yönəldilən
- ☒ Minimum əmək haqqı, minimum pensiya və fərdi sahibkarlıq
- ☐ Vergilər və gömrük rüsumları hesabına əldə olunan gəlirlər hesabına
- ☐ İstehsal və istehlakın tarazlığı, dinamikası və artım sürətinə əsasən
- ☐ İnflyasiya səviyyəsinin artması hesabına

606 Əhali gəlirləri hansı şərtlərin təsiri ilə formalaşır

- ☐ Sosial-iqtisadi idarəetmə meyarlarına əsasən
- ☒ İnsanın fərdi xarakteristikaları və keyfiyyətləri, iqtisadi sistemin səmərəliliyi, sahə, müəssisə, regional xüsusiyyətlər, mülkiyyət formaları və s
- ☐ İqtisadiyyatın qeuri-kommersiya sektorunun fəaliyyəti hesabına
- ☐ İqtisadi sistemin səmərəliliyi, regional xüsusiyyətlər, təşkilatı-iqtisadi idarəetmə
- ☐ İstehsal və istehlakın tarazlığı, dinamikası və artım sürətinə əsasən

607 Əhali gəlirləri hansı mənbələr əsasında qruplaşdırılır

- ☐ Sahibkarlıq fəaliyyətindən, vergilər və gömrük rüsumları hesabına əldə olunan gəlirlər

- ☒ Əmək fəaliyyətindən, mülkiyyətdən, sahibkarlıq fəaliyyətindən əldə olunan, donorlar, transfert ödəmələr, nəzərə alınmayan, pulsuz və yığımda yönəldilən vəsaitlər.
- ☐ Aztəminatlı əhali qrupları üzrə güzəştli qiymətlərlə bölgü prinsiplərinə əsasən gəlirlər
- ☐ Oğurluq, nəzərə alınmayan, pulsuz və yığıma yönəldilən, sosial texnologiyalardan
- ☐ İstehsal və istehlakın tarazlığı, dinamikası və artım sürətinə əsasən

608 Metodoloji baxımdan yaşayış minimumu hansı göstəricilərlə müəyyən olunur

- ☐ İqtisadi islahatların konsepsiyası və reallaşma mexanizmi göstəriciləri ilə
- ☒ İstehlak büdcəsinə daxil olan maddi və mənəvi nemətlərin məcmuu və onların qiymətinin dəyişmə meylləri ilə
- ☐ Aztəminatlı əhali qrupları üzrə güzəştli qiymətlərlə bölgü prinsiplərinə görə
- ☐ İqtisadi islahatların səmərəliliyi baxımından
- ☐ Əmtəə təklifi, əhali gəlirləri, xidmət sahələrinin inkişafı və strukturuna əsasən

609 Turizmin inkişafının dövlət tənzimlənməsində hansı sığorta növlərindən istifadə olunur

- ☐ Texnoloji inkişaf, firma və dövlətin qarşılıqlı əlaqəsi, transmilli xarakter, idarəetməyə yeni tələblər, turistin və onun əmlakının sığortası
- ☒ Turistin və onun əmlakının sığortası, turizm firmalarının riskinin sığortası
- ☐ Turizm infrastruktur, turizm sənayesi və lisenziya sisteminin sığortası
- ☐ Asudə vaxtlarda gənclərin neqativ fəaliyyətlərinin artması riskləri
- ☐ Kommersiya, sosial məqsədlər və ictimai turizmin sığortası

610 Gəlirlərin tənzimlənməsi aşağıdakı əsas obyektləri əhatə edir

- ☐ İqtisadi münasibətlərin və bazar münasibətlərinin iştirakçıları arasında ziddiyyətlərin yumşaldılması, gəlir və əmək haqqının diferensiasiyasının qarşısının alınması
- ☐ İnsanın fərdi xarakteristikaları və keyfiyyətləri, iqtisadi sistemin səmərəliliyi, sahə, müəssisə, regional xüsusiyyətlər, mülkiyyət formalarının müəyyənləşdirilməsi
- ☒ Gəlirlər, əmək haqqı və əmək bazarı, məşğulluq, kadr hazırlığı, verçilər, sosial təminat və müdafiə, mənzil şəraiti, yığımın qorunması, əmək şəraiti və ödənilməsi
- ☐ İstehlakın sosial inkişafda rolunun qiymətləndirilməsi, gəlir və əmək haqqının diferensiasiyasının qarşısının alınması
- ☐ Sintetik və natural göstəricilər, maddi rifahın bölgüsünün strukturu və

611 Dövlət büdcəsinə daxil olan vergilər necə təsnifləşdirilir

- ☐ Mədən vergisi
- ☒ Birbaşa və dolaylı vergilər
- ☐ Dolaylı vergilər
- ☐ Birbaşa vergilər
- ☐ Əmlak vergiləri

612 Sosial standartlar nədir

- ☐ bütün vətəndaşlara onların əmək nailiyyətləri nəzərə alınmadan və ehtiyacı olması yoxlamadan rifah və xidmətlərin təklif edilməsidir
- ☒ vətəndaşların konstitusiyada nəzərdə tutulan sosial zəmanət sahəsində hüquqlarının təmin edilməsi vasitəsidir
- ☐ sosial xidmətlər minimumudur
- ☐ böhran dövründə aztəminatlı əhali təbəqələri üçün
- ☐ əhalinin ayrı-ayrı kateqoriyalarına sosial zəmanət kimi ifadə

613 Sosial yardım sistemində islahatların əsas məqsədləri aşağıdakılardır

- ☐ Xidmət sahələrinin inkişafı və strukturu, əhalinin demoqrafik tərkibi və məskunlaşma dərəcəsi, səhiyyənin planlaşması
- ☒ Sosial müavinətlərin ünvanlılığının, səmərəliyinin və effektiv olmasının təmin olunması, sosial yardım sisteminin bazar şəraitinə uyğunlaşdırılması
- ☐ Sintetik və natural göstəricilər, maddi rifahın bölgüsünün strukturu və
- ☐ Məşğuliyyət quruluşu, əmtəə təklifi, əhali gəlirləri, xidmət sahələrinin inkişafı və strukturu

- ☐ İnsanın fərdi xarakteristikaları və keyfiyyətləri, iqtisadi sistemin səmərəliliyi, sahə, müəssisə, regional xüsusiyyətlər, mülkiyyət formaları

614 Pul müavinətlərinin hansı növləri vardır

- ☐ Sosial sığorta üzrə, univevsal və yardımlar
☒ Sosial sığorta üzrə, univevsal və sosial müavinətlər
☐ Sosial sığorta üzrə və sosial müavinətlər
☐ Univevsal və sosial müavinətlər
☐ Sosial sığorta və univevsal müavinətlər

615 Maddi nemətlərin bölgüsü hansı kriteriyalardan asılıdır

- ☐ İstehlak olunan maddi və mənəvi nemətlərin məcmuu və tələbatın ödənilməsi üzrə
☒ Əhalinin sosial mənsəyi, ictimai vəziyyəti, əmlak və əmək fəaliyyəti üzrə
☐ İstehlak büdcəsinə daxil olan maddi və mənəvi nemətlərin məcmuu və onların qiymətinin dəyişmə meylləri üzrə
☐ Məşğuliyyət quruluşu, əmtəə təklifi, əhali gəlirləri, xidmət sahələrinin inkişafı və strukturu baxımından
☐ İstehlakın regional iqtisadi və sosial inkişafda rolunun qiymətləndirilməsi və həyat səviyyəsinin tənzimlənməsi baxımından

616 Sosial yönümlü iqtisadiyyatın formalaşmasının zəruriliyi bu normativlərlə şərtlənir

- ☐ İstehlak olunan maddi və mənəvi nemətlərin məcmuu və tələbatın ödənilməsi və s.
☒ Həyat şəraiti üçün normal şəraitin yaradılması, elmi-texniki inqilab, yaradıcı əməyin inkişaf etdirilməsi, ictimai münasibətlərin humanistləşdirilməsi və s.
☐ Hər hansı fəaliyyətdən, mülkiyyətdən, sahibkarlıq fəaliyyətdən, vergilər və gömrük rüsumları hesabına əldə olunan gəlirlərin bölgüsü və s.
☐ Qeyri-istehsal təyinatlı obyektlər üzrə yeni texnologiyanın əldə edilməsi
☐ Sosial ədalət və iqtisadi səmərəlilik

617 Əhalinin müxtəlif sosial-iqtisadi qrupları üzrə gəlir və xərclərin differensasiya balansının qurulması metodikasında əhali gəlirləri hansı normativlər əsasında təsnifləşdirilir

- ☐ Minimum əmək haqqı, minimum pensiya və fərdi sahibkarlıq
☒ Əmək haqqı, dividend, pensiya və yardım, təqaüdlər, maliyyə sistemindən daxil olan gəlirlər, işləyənlərin işverənlərdən gəlirləri və s.
☐ Maddi rifahın bölgüsünün strukturu və mütənasiblikləri
☐ Nominal, real və son istifadə gəlirləri
☐ Xidmət haqqları, məcburi ödənişlər və vergilər

618 Gəlirlərin tənzimlənməsinin əsas obyektləri hansılardır

- ☐ İstehlak büdcəsinə daxil olan maddi və mənəvi nemətlərin məcmusu
☒ Əmək haqqı, gəlirlər, əmək bazarı, məşğulluq, kadr hazırlığı, vergilər, sosial təminat, sosial müdafiə, mənzil siyasəti, yığının qorunması, əmək şəraiti və ödənilməsi
☐ Məşğuliyyət quruluşu, əmtəə təklifi, əhali gəlirləri, xidmət sahələrinin inkişafı və strukturu, əhalinin demoqrafik tərkibi
☐ İstehsal və istehlakın tarazlığı, dinamikası və artım sürəti
☐ Hər hansı fəaliyyətdən, mülkiyyətdən, vergilər və gömrük rüsumları

619 Sosial inkişafın qiymətləndirilməsi və proqnozlaşdırılması metodikasına aiddir

- ☐ Ayrı-ayrı maddi nemətlərin bütövlükdə istehlak həcmində xüsusi çəkisi əsasında
☒ Gəlirlərin ölçülməsi və aspektlərinin qiymətləndirilməsi
☐ Sosial-iqtisadi idarəetmə meyarları əsasında
☐ İqtisadi və sosial idarəetmənin metodoloji prinsipi kimi
☐ Xidmət sahələrinin sosial xidmətinin tənzimlənməsi

620 Sosial inkişafın əsas obyektlərinə daxildir

- ☐ Sərgilər

- ☒ Tələbat sistemi
- ☐ Ticarət müəssisələri
- ☐ Banklar
- ☐ Kitabxanalar

621 Sosial inkişafın qanunvericilik bazasına daxildir

- ☐ Reklam haqqında qanun
- ☒ Əhəlinin istehlak büdcəsi haqqında qanun
- ☐ Hesablama Palatası haqqında qanun
- ☐ Prosesuallıq haqqında qanun
- ☐ Yol hərəkəti haqqında qanun

622 Sosial obyektlər özəlləşirm

- ☐ Təyinatını dəyişmək üçün
- ☒ Özəlləşir təyinatını dəyişməklə
- ☐ Özəlləşir kommersiya marağı üçün
- ☐ Özəlləşmir
- ☐ Satılmaq məqsədi ilə

623 Azərbaycan Respublikasının sosial-iqtisadi inkişaf istiqamətləri, bazar iqtisadiyyatı şəraitində xidmət sahəsinin müstəqil sahə kimi formalaşması nələri özündə əks etdirir

- ☐ xidmət sahəsinin özəlləşdirilməsinə əsasən
- ☒ həyat səviyyəsi
- ☐ kəmiyyətə görə
- ☐ etik normalar
- ☐ xidmətin keyfiyyətini özündə əks etdirir

624 Xidmət sferasının planlaşdırılması hansı əsaslarla həyata keçirilir

- ☐ xidmət sahəsinin özəlləşdirilməsinə əsasən
- ☐ resurs potensialına əsasən
- ☐ keyfiyyətinə görə
- ☐ kəmiyyətinə görə
- ☒ normativ meyllərə, göstəricilərə uyğun olaraq. İstər məsrəflər qrupunda, istərsə də tələbatın ödənilməsinin formaları istiqamətində psixoloji və məsrəf normaları nəzərdə tutulur.

625 Xidmət sferası necə təsnifləşdirilir

- ☐ istehsalə uyğun olaraq
- ☐ istehlak tələbatına uyğun olaraq
- ☐ xidmətin növündən asılı olaraq
- ☐ iqtisadi mexanizmlərlə
- ☒ xidmətin funksiyasına görə

626 Xidmət sferasının iqtisadi,təşkilati,hüquqi,sosial bazası və orada yaranmış problemlərinin həlli və idarə olunması necə baş verir

- ☐ təşkil olunur
- ☐ təkmilləşdirilir
- ☐ elmi əsaslar-nəzəri və praktiki mexanizmlər əsasında
- ☒ tənzimlənir
- ☐ planlaşdırılır

627 İnkişaf etmiş ölkələrdə xidmət sahəsinin ölkənin iqtisadiyyatında rolunun artmasında hansı məsələlərlə kompleks bağlıdır

- ☐ kooperativ və ictimai idarəetmə təşkilatları
- ☐ maddi və qeyri-maddi formada təsir göstərən sahələr
- ☒ ictimai əmək bölgüsünün dərinləşdirilməsi, əhəlinin gəlirlərinin artması, kredit resurslarına tələbatın artması və s. mühüm rol oynamışdır.
- ☐ firmanın(müəssisənin) fəaliyyət mexanizmi
- ☐ kommersiya əsasları, mülkiyyət formaları və s.

628 Xidmətin təşkilinin quruluşu necə baş verir

- ☐ iqtisadiyyatın tənzimlənməsi
- ☐ rəqabətin qorunub saxlanılması
- ☐ mülkiyyət formaları üçün
- ☐ kommersiya əsasları üçün
- ☒ pullu və pulsuz olaraq fərdi və kollektiv tələbatın ödənilməsi üçün

629 Xidmət sahəsi özündə hansı formada xidmət göstərən sahələri birləşdirir

- ☐ kredit sistemi
- ☐ maliyyə sistemi
- ☐ pul tədabülü
- ☐ dövlət büdcəsi
- ☒ maddi və qeyri-maddi

630 Cəmiyyətə xidmət sahəsi özündə hansı xidmət sahələrini birləşdirir

- ☐ kooperativ və ictimai idarəetmə təşkilatları
- ☐ aqrar münasibətlər
- ☒ makroiqtisadi tələbat göstəriciləri
- ☐ istehsal amilləri
- ☐ əhali gəlirləri

631 İstehsala xidmət sahəsi özündə hansı sahələri birləşdirir

- ☐ rekreasiya
- ☐ səhiyyə
- ☒ istehsala xidmət edən nəqliyyat,rabitə və s.
- ☐ təhsil
- ☐ dövlətin idarə etmə aparatı

632 Xidmət sahəsinin milli iqtisadiyyatın inkişafında oynadığı rola görə necə təsnifləşdirilməsi

- ☐ istehsal
- ☐ aqrar
- ☐ cəmiyyətə xidmət sahəsi
- ☐ sənaye
- ☒ bazara xidmət sahəsi

633 Xidmət sahəsi istehlak dəyərlərinin yaradılmasında iştirakına görə necə təsnifləşdirilməlidir

- ☐ xidmət formasına
- ☐ istehsal dəyərləri
- ☐ bölgü formasına görə
- ☐ mülkiyyət formaalarına görə
- ☒ kommersiya əsaslarına görə

634 Xidmət sahəsində iqtisadi münasibətlərin dərk edilməsi hansı istiqamətlər üzrə aparılmalıdır

- ☐ inkişaf etdirilməli
- ☐ təsnifləşdirilməli

- ☐ təkmilləşdirilməli
- ☒ tənzimlənməli
- ☐ islahatlar aparılmalı

635 Qeyri-istehsal sahələrinə hansı xidmət sahələri aiddir

- ☐ energetik
- ☐ kənd təsərrüfatı
- ☐ istehsal sahələri
- ☒ səhiyyə, təhsil, mədəniyyət, incəsənət, bədən tərbiyəsi və idman
- ☐ meşə təsərrüfatı

636 Xidmətin təşkili formaları hansılardır

- ☐ sosial
- ☐ iqtisadi
- ☐ sahibkarlıq
- ☐ aqrar sənaye
- ☒ pullu və pulsuz

637 Xidmətin hansı növləri vardır

- ☐ iqtisadi sistemin əsas bölmələri
- ☐ istehsal təyinatlı
- ☐ menecment fəaliyyəti
- ☐ müəssisənin fəaliyyəti
- ☒ əhaliyə xidmət tələbatının ödənilməsi

638 Xidmətlərə olan tələbatın ödənilməsinə hansı amillər təsir edir

- ☒ xarici amillər
- ☐ daxili amillər
- ☐ ictimai amillər
- ☐ iqtisadi, sosial, demoqrafik və təbii amillər
- ☐ siyasi amillər

639 Xidmət sahəsinin müstəqil sahə kimi formalaşması nəyin nəticəsidir

- ☐ ekoloji mühitin
- ☐ məhsuldar qüvvələrin inkişafı və əmək bölgüsünün dərinləməsi
- ☐ aqrar bölmənin inkişafı
- ☒ xidmət sahəsinin təsnifatının
- ☐ istehsal sahələrinin

640 Dünya ölkələrinin təcrübəsində bütün ictimai istehsal neçə sahəyə bölünür

- ☐ beş
- ☐ bir
- ☐ iki
- ☐ dörd
- ☒ üç

641 Qeyri maddi xidmətlər maddi xidmətlərdən nə ilə fərqlənir

- ☐ rəngarəngliyi
- ☐ kəmiyyəti
- ☐ keyfiyyəti
- ☒ fəaliyyət forması
- ☐ çoxnövçülüüyü

642 Xidmətin mahiyyətini başa düşmək üçün onu neçə növə bölmək lazımdır

- ☐ altı
- ☐ dörd
- ☐ üç
- ☒ iki
- ☐ beş

643 Regionlarda sosial inkişafın prioritet istiqamətləri

- ☐ Miqrasiya
- ☒ Region əhalisinin həyat səviyyəsi
- ☐ İşləmiyənlər
- ☐ Yoxsulluq həddi
- ☐ Uşaqların sayı

644 Səhiyyə sisteminin aşağıdakı vəzifələri müəyyənləşdirilmişdir

- ☐ Təşkilati quruluşun yaxşılaşması, iş yerləri ilə təminat,
- ☒ Müalicə-profilaktika işlərinin həyata keçirilməsi, narkomaniya və alkoqolizmlə mübarizə, ana və uşaqların mühafizəsi, sanitar tədbirlərin reallaşdırılması, epidemiyalar və onları yaradan ünsürlərlə mübarizə
- ☐ Səhiyyə xidmətinin yaxşılaşması, əsaslı vəsait qoyuluşu
- ☐ Müalicə-profilaktika işlərinin həyata keçirilməsi, insanların
- ☐ Əsaslı vəsait qoyuluşu, ana və uşaqların mühafizəsi, sanitar tədbirlərin reallaşdırılması, epidemiyalar və onları yaradan ünsürlərlə mübarizə

645 Səhiyyənin funksional sağlamlığının mühafizəsi və möhkəmləndirilməsinə aiddir

- ☐ İş yerləri ilə təminat
- ☒ insanların sağlamlığının mühafizəsi və möhkəmləndirilmə
- ☐ əsaslı vəsait qoyuluşu
- ☐ səhiyyə xidmətinin yaxşılaşması
- ☐ Təşkilati quruluşun yaxşılaşması

646 Ümumdünya səhiyyə təşkilati maliyyə mənbələrinə görə hansı nisbəti tövsiyə edir

- ☐ dövlət büdcəsi 40%, tibbi sığorta 30%, pullu xidmət 30%.
- ☒ dövlət büdcəsi-60%, tibbi sığorta-30%, pullu xidmətlər 10%
- ☐ dövlət büdcəsi 20%, tibbi sığorta 25%, pullu xidmət 55%.
- ☐ dövlət büdcəsi 10%, tibbi sığorta 30%, pul xidməti 60%.
- ☐ dövlət büdcəsi 50%, tibbi sığorta 30%, pullu xidmət 20%.

647 Dünyada səhiyyənin neçə modeli yaradılmışdır

- ☐ 5.0
- ☒ 3.0
- ☐ 2.0
- ☐ 1.0
- ☐ 4.0

648 Səhiyyənin texnoloji əlaqəsinə daxildir

- ☐ Maddi-texniki baza
- ☒ müxtəlif növ ehtiyatlardan səmərəli istifadə
- ☐ Elmi-texniki tərəqqi
- ☐ Digər sahələrdə üzvü bağlılıq
- ☐ Dünya ölkələri ilə əlaqə

649 Xəstəxanaların yaradılmasında normativ göstərici kimi hansı göstəricilər əsas götürülür

- ☐ Əhalinin 1000 nəfərinə görə cərpayıların, həkimlərin və tibb
- ☒ Əhalinin 10000 nəfərinə görə cərpayıların sayı
- ☐ Əhalinin 10000 nəfərinə görə həkimlərin sayı
- ☐ Əhalinin 1000 nəfərinə görə cərpayıların sayı
- ☐ Əhalinin 10000 nəfərinə görə cərpayıların və tibb

650 Səhiyyə sisteminə aşağıdakı tərif vermək olar

- ☐ Səhiyyə cəmiyyət və dövlət tərəfindən reallaşdırılan məhsuldar qüvvələrin səmərəli yerləşdirilməsi kompleksidir
- ☒ Səhiyyə əhalinin sağlamlığının qorunmasına, onun müalicəsinin həyata keçirilməsinə, əlilliyin, uşaq ölümünün qarşısının alınmasına və s. yönəldilən, cəmiyyət və dövlət tərəfindən reallaşdırılan tibbi və sosial-iqtisadi tədbirlər kompleksidir
- ☐ Səhiyyə uşaq ölümünün qarşısının alınmasına, mədəniyyət və incəsənətin inkişafına yönəldilən, cəmiyyət və dövlət tərəfindən reallaşdırılan tibbi və sosial-iqtisadi tədbirlər kompleksidir
- ☐ Səhiyyə istehsalın təşkilinə, əlilliyin, uşaq ölümünün qarşısının alınmasına və s. yönəldilən, cəmiyyət və dövlət tərəfindən reallaşdırılan tibbi və sosial-iqtisadi tədbirlər kompleksidir
- ☐ Səhiyyə sosial məsələlərlə yanaşı bir sıra iqtisadi və inzibati problemlərin həllində əhəmiyyətli rola malik tibbi və sosial-iqtisadi tədbirlər kompleksidir

651 Beynəlxalq təcrübədə hansı səhiyyə modelləri mövcuddur

- ☐ Özəl səhiyyə modeli, sığortalanmış səhiyyə modeli
- ☐ Dövlət səhiyyə modeli, sığortalanmış səhiyyə modeli
- ☐ Dövlət səhiyyə modeli, özəl səhiyyə modeli, sığortalanmış səhiyyə modeli, klassik və liberal səhiyyə modeli
- ☐ Dövlət səhiyyə modeli, özəl səhiyyə modeli
- ☒ Dövlət səhiyyə modeli, özəl səhiyyə modeli, sığortalanmış səhiyyə modeli

652 Tibbi sığorta fondunun ölçüsünü və onun zəruri ehtiyatlarını nəyə əsasən hesablayırlar

- ☐ Görülən işin həcminə görə.
- ☒ xəstəlik halının risk ehtimalına əsasən (görə)
- ☐ ödənilən pul vəsaitinin həcminə görə
- ☐ əmək haqqının həcminə görə.
- ☐ Sığorta müqaviləsinin şərtlərinə görə

653 Risk amillərinin ikinci qrupuna aiddir

- ☐ cinayətin artımı
- ☒ cəmiyyətin təbəqələşməsi, pisləşən ekoloji vəziyyət, pisləşən əmək şəraiti.
- ☐ narkomaniyanın artımı
- ☐ qidalanma problemi
- ☐ Sosial iqtisadi böhran

654 Səhiyyə iqtisadiyyatının problemləri şərti olaraq neçə blokda birləşdirilir

- ☐ 5.0
- ☒ 3.0
- ☐ 2.0
- ☐ 1.0
- ☐ 4.0

655 Sağlamlıq və tibb xidmətilərində bunlardan hansı risk amillərinin III qrupuna aiddir.

- ☐ istehlak səbəti dəyərinin artması
- ☒ siqaret çəkmək və əyyaşlığın artım
- ☐ maliyyə vəsaitlərinin və ehtiyatların xaricə axını
- ☐ inkişaf etməmiş qanunvericilik
- ☐ mühacirlərin, işsizlərin artımı

656 Səhiyyədə səmərəliliyin iqtisadi aspektlərinə aiddir

- ☐ xəstəliklərin ilkin profilaktikası sağlam həyat tərzini, risk amilləri ilə mübarizədir
- ☒ ölkənin iqtisadiyyatına töhvəsini, ümumidaxili məhsul, milli gəlir və s. daxil olmaqla qiymətləndirilir
- ☐ insanın həyat keyfiyyəti və onun rifah halı, sosial zəmanətlərin reallaşdırılmasıdır
- ☐ diaqnostik tədqiqatların keyfiyyəti və nəticəliliyi, müalicəvi və profilaktik tədbirlərin keçirilməsi səciyyələndirilir
- ☐ insanların sağlamlığının mühafizəsi xidmətlərinin sosial və

657 Səhiyyənin inkişafının tənzimlənməsi üçün ilk növbədə aşağıdakı ilk növbədə aşağıdakı qəbul olunur

- ☐ Kapital qoyuluşu
- ☒ Əhalinin sayı
- ☐ Həkimlərin sayı
- ☐ Obyektlərin sayı
- ☐ Çarpayılarda sayı

658 Səhiyyə islahatlarının maliyyələşdirilməsinin birinci modeli hansı ölkələr üçün səciyyəvidir

- ☐ Rusiya, Böyük Britaniya, ABŞ
- ☒ Almaniya, Hollandiya, ABŞ
- ☐ Fransa, ABŞ, Böyük Britaniya
- ☐ Almaniya, Fransa, ABŞ
- ☐ Hollandiya, İspaniya, Böyük Britaniya

659 Əhalinin 10000 nəfərinə görə şəhərlər üzrə neçə çarpayı əsas götürülür

- ☐ 70-80
- ☒ 110-130
- ☐ 90-100
- ☐ 100-110
- ☐ 80-90

660 Sağlamlıq amilinə aiddir

- ☐ Gəlir mənbəsidir
- ☒ sosial iqtisadi formasiyanın tərəqqisinin indikatoru olub, həyat şəraiti kompleksinin ictimai istehsalının səmərəliliyinə məcmu təsirinin nəticəsi kimi çıxış edir.
- ☐ Əhalinin həyat səviyyəsidir
- ☐ iqtisadi artımın tərkib hissəsidir
- ☐ Ömür səviyyəsinin artımıdır

661 Geniş mənada tibbi sığorta özündə nəyi əks etdirir

- ☐ məcburi sığortanı
- ☒ ictimai səhiyyə sistemini
- ☐ büdcədən maliyyələşməsinə
- ☐ dövlət səhiyyəsini
- ☐ sosial tibbi yardımını

662 Səhiyyədə xüsusi təsərrüfatlıq mexanizminin qurulması hansı şərtlər əsasında müəyyən olunur

- ☐ Çarpayılarda və kapital qoyuluşlarının sayı
- ☒ İqtisadi səmərə və sosial ədalət
- ☐ Obyektlərin sayı
- ☐ Əhalinin sayı və obyektlərin sayı
- ☐ Həkimlərin sayı və obyektlərin sayı

663 Səhiyyə müəssisələri vahid nomenklaturaya uyğun olaraq hansı qruplarda təsnifləşdirilir

- ☐ Bütün cavablar doğrudur
- ☒ Müalicə-profilaktika müəssisələri, sanitar-epidemioloji və sanitar-maarifi müəssisələri, tibbi-məhkəmə ekspertizaları, apteklər

- ☐ Sanitar-epidemioloji və sanitar-maarifi müəssisələri, tibbi-məhkəmə ekspertizaları, apteklər
- ☐ Müalicə-profilaktika müəssisələri, sanitar-epidemioloji və sanitar-maarifi müəssisələri, tibbi-məhkəmə ekspertizaları,
- ☐ Müalicə-profilaktika müəssisələri və sığorta təşkilatları

664 Səhiyyənin texnoloji əlaqəsinə daxildir

- ☒ müxtəlif növ ehtiyatlardan səmərəli istifadə
- ☐ Digər sahələrdə üzvü bağlılıq
- ☐ Maddi-texniki baza
- ☐ Dünya ölkələri ilə əlaqə
- ☐ Elmi-texniki tərəqqi

665 Səhiyyənin funksional sağlamlığının mühafizəsi və möhkəmləndirilməsinə aiddir:

- ☐ İş yerləri ilə təminat
- ☒ insanların sağlamlığının mühafizəsi və möhkəmləndirilmə
- ☐ əsaslı vəsait qoyuluşu
- ☐ səhiyyə xidmətinin yaxşılaşması
- ☐ Təşkilati quruluşun yaxşılaşması

666 Ümumdünya səhiyyə təşkilati maliyyə mənbələrinə görə hansı nisbəti tövsiyə edir.

- ☐ dövlət büdcəsi 40%, tibbi sığorta 30%, pullu xidmət 30%.
- ☒ dövlət büdcəsi-60%, tibbi sığorta-30%, pullu xidmətlər 10%
- ☐ dövlət büdcəsi 20%, tibbi sığorta 25%, pullu xidmət 55%.
- ☐ dövlət büdcəsi 10%, tibbi sığorta 30%, pul xidməti 60%.
- ☐ dövlət büdcəsi 50%, tibbi sığorta 30%, pullu xidmət 20%.

667 Dünyada səhiyyənin neçə modeli yaradılmışdır

- ☐ 5.0
- ☒ 3.0
- ☐ 2.0
- ☐ 1.0
- ☐ 4.0

668 Səhiyyənin iqtisadi meyarları aşağıdakılardır

- ☐ Həkimlərin tibbi ləvazimatının, tibb bacılarının sayıdır
- ☐ Xəstəxanaların, poliklinikaların, dispanşerlərin sayıdır
- ☐ Səhiyyənin MTB-sıdır
- ☒ maliyyə imkanları, kapital qoyuluşu, iş qüvvəsinin istifadə edilməsidir.
- ☐ İxtisaslı kadrların sayıdır

669 Təhsil və səhiyyədə özəlləşmə hansı halda mümkündür

- ☐ Əhatə olmaqla
- ☐ Tam xüsusi mülkiyyət verməklə
- ☒ Rəqabət mühitü yaratmaq şərti ilə
- ☐ Maliyyə mənbəi
- ☐ Dövlət idarəçiliyində qalmaqla

670 Tibbi sığortanın təşkilinin əsas prinsiplərinə aiddir

- ☐ Maddi-texniki və dərman təminatı sisteminin təkmilləşdirilməsi, sığortalananların bərabər hüquqlarının təmin olunması və s.
- ☐ İnformasiya təminatının işlənməsi və tibbi-diaqnoz tik xidmətlərin pulsuz göstərilməsi
- ☐ Pasientlərin hüquqi təminatı, təcili tibbi yardımın yenidən təşkili
- ☐ Reabilitasiya yardımının təkmilləşdirilməsi

- ☒ Əhalinin tibbi sığorta proqramında iştirakı, sığortalananların bərabər hüquqlarının təmin olunması, tibbi-diaqnoz tik xidmətlərin pulsuz göstərilməsi

671 Səhiyyədə maliyyə mənbəyinin hansı aparıcıdır

- ☐ müəssisə maliyyəsi
☐ özünü maliyyələşdirmə
☐ xarici maliyyələşmə
☐ Bələdiyyə xərcləri
☒ dövlət maliyyələşməsi

672 Səhiyyə xidməti və sağlamlıq arasında əlaqə necə ifadə olunur

- ☐ əhalinin doğum və ölüm səviyyəsi
☐ səhiyyə xidməti əsas rol oynayır
☐ xəstəxana inkişafı
☒ sağlamlıq aparıcıdır
☐ poliklinika təminatı

673 Sağlamlığın iqtisadiyyatının iqtisadi əsaslarına aiddir

- ☐ Sahibkarlıq
☐ Pullu xidmətlər
☐ Gəlirlər
☒ Kapital qoyuluşu
☐ İstehlak

674 Təhsil sisteminin mövcudluğunun sosial təhlükəli sərhədi deyil

- ☐ əmək haqqının minimal səviyyəsi
☐ dövlət büdcəsindən minimal investisiyalar
☐ böhranlı səviyyələr
☐ müəllim kadrlarına olan minimal tələbatın ödənilməsi
☒ özəl müəssisələrin çoxluğu

675 Təhsil siyasəti prinsiplərinə aid deyildir

- ☐ humanizm
☐ hüquq bərabərliyi
☐ təhsilin dünyəvi xarakteri
☐ təhsildə azadlıq və plüralizm
☒ elitər təhsil sistemi

676 Azərbaycan respublikasında ümumtəhsil məktəblərinin informasiya və kommunikasiya texnologiyaları ilə təminatı proqramının (2005-2007-ci illər) təsdiq edilməsi haqqında Respublika prezidentinin sərəncamı nə vaxt verilib

- ☒ 21 avqust 2005-ci il
☐ 21 avqust 2003-cü il
☐ 21 avqust 2004-cü il
☐ 22 avqust 2004-cü il
☐ 22 avqust 2003-cü il

677 Sovet təhsilində mərkəzi planlaşdırma və siyasi nəzarətin bir sıra mənfə nətəicələrini qeyd etmək olar. Doğru olmayan hansıdır

- ☐ ali təhsilin strukturunun saxlanılmasını təmin edən və nəticədə bununla əmək bazarının dəyişən tələbatına tez reaksiya vermək imkanını istisna edən, əsasən dövlət vəsaiti hesabına maliyyələşdirmənin dəstəklənməsi
☐ sərbəstliyin buxovlanması və şəxsi seçimin məhdudlaşdırılması
☐ dar ixtisaslaşma

- ☒ geniş səviyyədə ixtisaslaşma
- ☐ əmək məhsuldarlığının artırılması stimullarının olmaması

678 Distant formada tədrisin əsas məqsədi nədir

- ☐ uşaqların dünyagörüşünün hərtərəfli inkişafını təmin etmək
- ☐ tədrisin müxtəlifliyini təmin etmək
- ☐ əhalinin əlavə xərclərinin olmamasını təmin etmək
- ☐ təhsildə keyfiyyətin yüksəldilməsini təmin etmək
- ☒ insanların regionlardan mərkəzə tədris üçün gəlməsinin məhdud konsepsiyasından, mobil ideyalar, biliklər və tədris konsepsiyasına keçidini nəzərdə tutur

679 Alman ali məktəbləri tərəfindən tədris və elmi tədqiqatların maliyyələşdirilməsi üçün firmalardan, onların asossiasiyalarından və elmə kömək fondlarından alınan büdcədən kənar vəsaitlər necə adlanır

- ☐ əlavə vəsait
- ☐ əsas vəsait
- ☒ üçüncü vəsait
- ☐ ikinci vəsait
- ☐ kommersiya vəsaiti

680 Yerli əmək bazarının tələbatı ilə təhsil xidmətlərinin daha sıx qarşılıqlı əlaqəsinin təmin edilməsi üçün bu zəruri deyil

- ☐ tədrisin yeni fəaliyyət sahələrinə istiqamətləndirilməsi
- ☐ yerli əmək bazarlarının kadrlara olan tələbatının ödənilməsində qabaqcıl yerləri tutan ən səmərəli tədris müəssisələrinin müqavilə əsasında maliyyələşdirilməsi
- ☐ təhsil xidmətləri üçün marketing sistemini hazırlamaq və tədris müəssisələrinin məzunlarına olan tələbatın vəziyyətinin öyrənilməsi
- ☒ təhsilin dövlət büdcəsindən maliyyələşdirilməsinin ixtisarı
- ☐ xüsusi tədris müəssisələrinin attestasiyadan keçirilməsi

681 Muxtar universitet necə olur

- ☒ ictimai fondlardan asılı olsada özünü idarəetmədə azaddır: tədrisdə, tədris planında, tədqiqatda öz standartını və başlıca məqsədlərini müəyyən edir, başqa mənbələrdən vəsait tapır və öz təşkilatı barəsində qərar qəbul edir
- ☐ dövlət vəsaiti hesabına maliyyələşir, özünü idarəetmədə nisbətən azaddır
- ☐ dövlət universitetin idarə olunmasında yaxından iştirak edir, müxtəlif mənbələrdən maliyyələşir, tədris planında və tədqiqatda dövlət standartına əsaslanır
- ☐ ictimai fondlardan asılı olmayıb, müstəqil mənbələrdən maliyyələşir və özünü idarəetmədə müstəqildir
- ☐ tamamilə dövlətin müdaxiləsi yoxdur, özünü maliyyələşdirmə sistemi ilə fəaliyyət göstərir

682 Bu məsələ pedoqogi işçilərin hüquqları daxilində deyildir

- ☐ peşə şərəfinin qorunmasının təmin olunması
- ☐ tədrisin forma, metod və vasitələrini sərbəst seçmək
- ☐ ixtisasını artırmaq və yeni ixtisas almaq
- ☒ təhsilin forma və vaxtını sərbəst seçmək
- ☐ təhsil sistemində seçili vəzifələrə seçmək və seçilmək

683 Təhsil alanların əsas hüquqlarına daxil deyildir

- ☐ elmi fəaliyyətin müvafiq sahələrində iştirak etmək
- ☐ təhsil müəssisəsini və təhsil alma formalarını seçmək
- ☐ təhsildə sağlam mənəvi mühitin olmasını tələb etmək
- ☒ təhsil müəssisəsini və ixtisasını istənilən vaxtda və istənilən qaydada dəyişmək
- ☐ təhsil müəssisələrində təhsilini müvəqqəti dayandırmaq

684 . Hansılar əlavə təhsil hesab olunur

- ☐ ilk peşə ixtisas təhsili, orta peşə ixtisas təhsili, ali peşə ixtisas təhsili
- ☐ məktəbəqədər təhsil, ibtidai təhsil, peşə ixtisas təhsili
- ☐ məktəbəqədər təhsil, ali məktəb təhsilindən sonrakı təhsil, ilk peşə ixtisas təhsili
- ☐ orta peşə ixtisas təhsili, ali peşə ixtisas təhsili, ali məktəb təhsilindən sonrakı təhsil
- ☒ ixtisasartırma təhsili, yenidən hazırlanma təhsili, yaşlıların təhsili

685 İnsan inkişafı indeksini müəyyən edərkən hansı göstəricidən istifadə edilir

- ☐ Adambaşına düşən ÜDM, təhsil səviyyəsi
- ☐ Adambaşına düşən ÜDM, gözlənilən ömrün uzunluğu
- ☐ Adambaşına düşən ÜDM, azad iqtisadi zonaların yaradılmasının təsiri və təhsil səviyyəsi
- ☐ Adambaşına düşən ÜDM, azad iqtisadi zonaların yaradılmasının təsiri, gözlənilən ömrün uzunluğu, təhsil səviyyəsi
- ☒ Adambaşına düşən ÜDM, gözlənilən ömrün uzunluğu, təhsil səviyyəsi

686 Respublikanın təhsil sistemi hansı mərhələlərə bölünür

- ☐ Ümumi təhsil müəssisələri, ali və orta ixtisas təhsil müəssisələri
- ☐ Məktəbəqədər təlim tərbiyə müəssisələri, litseylər, kolleclər
- ☐ Məktəbəqədər təlim tərbiyə müəssisələri, peşə təhsili müəssisələri, ali və orta ixtisas təhsil müəssisələri
- ☒ Məktəbəqədər təlim tərbiyə müəssisələri, ümumi təhsil müəssisələri, ali və orta ixtisas təhsil müəssisələri
- ☐ Ali və orta ixtisas təhsil müəssisələri

687 Ali təhsil hansı meyarlar üzrə inkişaf edir

- ☐ Qiymətmələgəlmə meyarları üzrə
- ☐ İqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələri üzrə ixtisaslı kadrlara olan tələbatı təmin etmək, idxal və ixraca nəzarət etmək
- ☐ İnsanın intellektual mülkiyyətin inkişafını, səviyyəsini formalaşdırmaq, cəinayətkarlığa qarşı mübarizə
- ☒ İqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələri üzrə ixtisaslı kadrlara olan tələbatı təmin etmək, hər bir insanın intellektual mülkiyyətin inkişafını, səviyyəsini formalaşdırmaq, onun həyat fəaliyyətində davranışının, qabiliyyətinin yüksəldilməsi məqsədi ilə
- ☐ İnsanın həyat fəaliyyətində davranışının, qabiliyyətinin yüksəldilməsi məqsədi ilə qeyri-kommersiya təsərrüfatçılığının inkişafı

688 Hansı təhsilalma forması təhsil xidmətinə aid deyil?

- ☐ sərbəst təhsil (eksternat)
- ☐ evdə təhsil
- ☐ məsafədən təhsil (distant)
- ☒ özünü təhsil
- ☐ məktəbdə təhsil

689 Təhsil sistemi islahatının kommunitar modeli nəyə əsaslanır?

- ☐ Təhsil alanların mədəni inkişafa arientasiyasına
- ☐ Xarici dillərin və yeni informasiya tuxnologiyalarının öyrənilməsinə
- ☐ İctimai həmrəyliyin dəyərliliyinə
- ☒ Təhsil seçimi azadlığına
- ☐ Şəxsi ləyaqət hissəsinə

690 İbtidai təhsilin əsas məqsədi nədir?

- ☐ ilkin zehni və estetik biliklərə və əməli vərdişlərə yiyələndirmək
- ☐ uşaqların dünya görüşünü formalaşdırmaq
- ☐ uşaqların mənəvi aləmini formalaşdırmaq
- ☐ uşaqların məntiqi müşahidə qabiliyyətini formalaşdırmaq
- ☒ uşaqların bir vətəndaş kimi yetişməsinə nail olmaq

691 Bu təhsil sisteminin əsas qanunvericilik aktı hesab olunur

- ☐ Təhsil nazirliyinin qərarları
- ☐ Ölkə prezidentinin fərmanları
- ☒ Azərbaycan Respublikasının təhsil qanunu
- ☐ Əmək məcəlləsi
- ☐ Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası

692 Gəncləri şəxsiyyət kimi formalaşdırmaq, kamil mənəviyyatlı, vətənpərvər, humanist insan nəslini yetişdirmək hansı ən-ənəvi təhsil modelinə xas xüsusiyyətdir

- ☐ bütün cavablar doğrudur
- ☐ ibtidai təhsil sistemində
- ☐ qərb sovet təhsil sistemində təhsil sisteminə nisbətən qarışıq təhsil sisteminə
- ☒ şərq təhsil sistemində
- ☐ avropa təhsil sistemində

693 «Elmin mahiyyəti artıq dərk edilmiş olan həqiqətlərdən yox, onların axtarılmasından, təbiət və cəmiyyət qanunlarının öyrənilməsi və istifadə olunmasına yönəlmiş eksperimental – tədqiqi işlərdən ibarətdir». Bu fikir kimə məxsusdur

- ☐ A.N.Koçerginə
- ☐ K.Marksa
- ☐ N.I.Leymana
- ☐ P.V.Korninə
- ☒ Q.N.Volkova

694 Vençur investisiyalaşması nədir

- ☐ Elmin dövlət tərəfindən maliyyələşdirilməsi
- ☒ Elmi layihələrin reallaşmasına qoyulan vəsait
- ☐ Elmi tədqiqatların qeyri-kommersiya üsulu ilə inkişafı
- ☐ Təhsilin inkişafına kapital qoyuluşu
- ☐ Elmin inkişafına qoyulan vəsait

695 Azərbaycan təhsil sistemində mövcud olan «elmlər namizədi» elmi dərəcəsinə xarici ölkələrdə ən çox uyğun gələn elmi dərəcə hansıdır

- ☐ hüquq elmləri doktoru
- ☐ Elm magistri
- ☐ fəlsəfə bakalavri
- ☒ fəlsəfə doktoru
- ☐ fəlsəfə magistri

696 Bu elmi-texniki məhsullar bazarının səmərəli fəaliyyətinə səbəb olan əsas istiqamətlərdən biri hesab olunur

- ☐ elmi təşkilatların sayının artırılması
- ☐ elmi-texniki sahədə rəqabət
- ☐ elmi tədqiqatların dövlət nəzarətində olması
- ☒ marketing tədqiqatlarının həyata keçirilməsi
- ☐ elmi-texniki məhsullara tələbatın artırılması

697 P.V.Kopninin fikrincə nə elmin inkişaf formasıdır

- ☐ nəzəriyyə
- ☐ idrak
- ☐ hipotez
- ☒ tədqiqat
- ☐ məntiq

698 Ümumtəhsil müəssisələrinin əsas vəzifəsi nədir

- ☐ gələcəkdə çalışacaqları sahələrdəki real şəraitə və tələblərə uyğun sürətdə elmi biliklərə və əməli vərdislərə yiyələnməyi nəzərdə tutur
- ☐ oxuyub yazmağın öyrənilməsi uşaqların sosial normalara və nizam-intizama uyğunlaşdırılmasıdır
- ☐ uşaqların dünyagörüşünün, mənəvi aləminin və məntiqi mühakimə qabiliyyətinin formalaşdırılmasıdır
- ☒ cəmiyyətdə hərtərəfli inkişaf etmiş və mükəmməl təhsil almış gənclərin hazırlanmasıdır
- ☐ uşaqların siyasi və hüquqi mədəniyyətini formalaşdırmaq, onlara bilik vermək və gələcək həyata hazırlamaqdır

699 Azərbaycanda dövlət büdcəsindən elmə 2008-ci ildə nə qədər vəsait ayrılmışdır

- ☐ 43,9 milyon manat
- ☐ 32,0 milyon manat
- ☐ 23,2 milyon manat
- ☐ 60,4 milyon manat
- ☒ 62,1 milyon manat

700 Akademikanın əsas vəzifəsinə aiddir

- ☐ ali təhsil müəssisəsi kimi ali təhsil, ondan sonrakı təhsil mərhələsində elmin, texnikanın və mədəniyyətin geniş təbiət hümanitar və başqa istiqamətlərində fundamental elmi tədqiqat işlərinə yönəlir
- ☐ ixtisaslaşmış ali təhsil müəssisəsidir, fəaliyyəti ali təhsil və ondan sonrakı təhsil mərhələsində sənətin və mədəniyyətin müxtəlif sahəsinin inkişafına yönəlir
- ☒ Ali təhsil müəssisəsidir, fəaliyyəti ali təhsil və ondan sonrakı təhsil mərhələsində elmin, texnikanın və mədəniyyətin əsasən bir sahəsinin inkişafına yönəlir
- ☐ müstəqil ali təhsil müəssisəsi kimi və digər ali təhsil müəssisəsinin struktur bölməsi kimi tam və ya natamam ali təhsil proqramlarını yerinə yetirir
- ☐ müstəqil ali təhsil müəssisə kimi elmin, texnikanın və mədəniyyətin bir sıra istiqamətləri üzrə təhsil proqramlarını yerinə yetirir və elmi-tədqiqatları həyata keçirir

701 Təhsil sahəsində dövlət siyasətinin əsas prinsiplərinə aid deyildir

- ☐ təhsildə varislik
- ☐ təhsilin dünyəvi xarakter daşması
- ☐ təhsilin fərdiləşdirilməsi
- ☐ pulsuz icbari ümumi orta təhsil almaq hüququna təminat verilməsi
- ☒ təhsil müəssisələrində dini və digər ictimai- siyasi təşkilatların

702 Uşaq tərbiyə evlərində normativ üzrə hər qrupdakı uşaqların sayı nə qədər olur

- ☐ 25.0
- ☒ 15.0
- ☐ 40.0
- ☐ 20.0
- ☐ 30.0